

naša luč

1974

3

ŠKOFJA LOKA

je lani praznovala tisočletnico obstoja in je eno najstarejših slovenskih mest: nemški cesar je bil podelil loško ozemlje škofom iz bavarskega Freisinga v fevd, odtod ime. V celoti

Temenice, ob vznožju plečatega Trebnjega vrha, in gotska cerkev z vitkim zvonikom.

VRBA

je stara vasica na robu terase nad gorenjsko cesto med Leskami in Žirovnico, rojstni kraj

sojnih Miljskih bregov in plitvega morja s peščenim dnem že dolgo znan kot kraj klimatskih zdravilišč in letovišč. Turistično središče je skoraj 1 kilometer dolgo kopališče pri Sv. Nikolaju, kjer je že pred 200 leti opuščeni benediktinski samostan preurejen v hotel „Adria“, ob njem pa so postavljene vrste kopaliških kabin in poletnih hišic.

abeceda slovenije

je najbolje ohranjeno starinsko mesto. Leži v rogovili Poljanske in Selške Sore pod Gradom in Kranceljnom. Staro mestno jedro je zakonito zaščiten celota. Značilnosti imajo mesto na pretek: obokani Kamniti most iz 14. stoletja, mlin pod mostom, Kasarno, baročno nunsko cerkev, Mestni trg z ukrivljenima vrstama dvonadstropnih hiš, znamenje, vodnjak, prehod Na peklu, gotsko župno cerkev, Graben z delom mestnega obzidja, Lontrg s špitalom in špitalsko cervkijo in stoletno lipo, Kaščo, škofovo žitnico, Loški grad in vrt z izvorno kmečko hišo, kozolcem, čebelnjakom, vodnjakom, sušilnico, senikom, puštalsko brv in puštalski grad.

TREBNJE

je vas v dolini Temenice, kjer je v bližini prehod v Mirensko dolino. Zanimiv je grad onstran

največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Obiska vredna je Prešernova rojstna hiša pri Ribiču, ki je tip gorenjske kmečke domačije, cerkev sv. Marka na gričku in vaška lipa ter pod njo kamniti sedeži za nekdanje srenjske posvete in vaško večo.

ZAGORJE OB SAVI

je najstarejše premogokopno naselje „črnega revirja“, kjer so začeli kopati že leta 1755, v dolini Medije in Kotredeščice, zahodno od Trboveljske doline. Vredno je obiskati staro jedro kraja s cervkijo na terasi in premogovnik v Toplicah.

ŽELEZNIKI

so star železarski trg v ozkem, senčnatem delu Selške doline med Špikom, Vancovcem in Štedl vrhom. Trg je raztegnjen po dnu doline s tremi deli: Racovnikom, Trnjem in Gornjim koncem. Zaradi svojevrstne preteklosti ima kraj poseben naselbinski značaj. Zanimivosti kraja so stari plavž v Gornjem koncu, nekdanje fužinarske hiše, obe cervki, muzejska zbirka o fužinarstvu in izdelovanje čipk.

ANKARAN,

razloženo naselje na severni obali Koprškega zaliva, je zaradi sončne lege v zavetju pri-

BIZELJSKO

se je nekdanje imenovalo Spodnja in Zgornja Sušica. Je središče vinogradništva ob dolnji Sotli. Obiska vredni sta vinska klet in vinorodna okolica s starimi cervkvicami na gričih, domačini pa vam bodo postregli s posebne vrste ajdovo potico.

CERKNICA

je velika vas na naplavljenem svetu Cerkniščice pod Gradiščem, nekdanj pomemben trg ob cesti Trst—Postojna—Ljubljana in najzanimivejši kraj slovenskega Krasa zaradi presihajočega jezera. Zanimivo je staro naselje na kopastem Taboru, ki ga krona ostanek utrdbe proti Turkom z dvema stolpoma in v obzidju gotska cerkev izpred petsto let.

ČRNOMELJ

je mesto nad debrijo Lahinje in Dobljčice, ki se tu stekata, gospodarsko in kulturno središče Bele krajine. Zanimiva sta grad Nikolaja Frankopanskega in komendsko poslopje, ki ga je zgradil nemški viteški red pred 300 leti. V bližini Adlešičih je mogoče slišati adlešičko „muziko“, v bližini nad Kolpo pa obiskati hišo pesnika Otona Župančiča s spominsko zbirko.

Slika na naslovni strani:

Sava Bohinjka se v prvi pomladi veselo pretaka po kamenju.

Ovajanje - sedaj uzakonjeno

V enem najbolj resnih zahodnonemških dnevnikov, „Frankfurter Allgemeine Zeitung“, smo pred kratkim brali tole:

Zakon denunciranja za Jugoslavijo.

Na osnovi novega zakona za zagotovitev državne varnosti je skrb za ohranitev „sistema, ki je določen po jugoslovanski ustavi“, odslej prenesena tudi na „družbene organizacije“ — torej v prvi vrsti na komunistično partijo — in na posamezne jugoslovanske državljane. S tem naj bi bila, tako se glasi v poročilu uradne jugoslovanske novinarske agencije Tanjug, nanašajočem se na novi zakon za zavarovanje ustave, „državna varnost prvič v Jugoslaviji zasnovana kot funkcija družbenega samoupravljanja“.

Zvečanje vseh naporov za zavarovanje jugoslovanskega političnega sistema utemeljujejo s „posebnim zemljepisno političnim položajem dežele“, ki naj bi postala „stalna tarča tujih tajnih policij in sovražnih emigrantskih organizacij“. Seveda pa zadolžuje novi zakon po Tanjugu posamezne državljane tudi k prizadevni budnosti nasproti „spletkam sovražnikov samoupravljanja znotraj dežele“.

Z drugimi besedami izraženo, bodo odslej v Jugoslaviji tudi z zakonom spet vpeljali, kar se je po drugih „socialističnih državah“ vsekakor najbolje izkazalo: prvič, da so državljani zadolženi za nadziranje dejavnosti svojih sosedov in bližnjikov, in drugič, da bo vohanje za dejanskimi in možnimi sovražniki države ali ustave ne le, kot drugje, stvar policije in sodišč, marveč stvar „družbenih organizacij, družbenopolitičnih občestev in njihov organov prek neposrednega sodelovanja in posvetovanja. Na ta način postajajo ukrepi za samoobrambo (proti državnim sovražnikom) sestavni del samoupravljanja znotraj podjetij, družbenopolitičnih organizacij in državnih organov. Vsem tem bodo organi, katerih naloga je državna varnost, nudili pri organizaciji samoobrambe strokovno pomoč,“ se dobesedno glasi.

Kot dejavnosti, za katerimi je treba vohati in ki so torej prepovedane, predvideva novi zakon — vedno po Tanjugu — tiste, ki ogrožajo „neodvisnost, ozemeljsko nedotakljivost dežele in njeno obrambno pripravljenost“. Poleg tega je bilo uvedeno tudi ugotavljanje „spodkopavanja“ (ki ga more biti nekdo kriv že s tem, da izrazi svoje mnenje): „spodkopavanje oblasti delovnega razreda, spodkopavanje samoupravljanja, spodkopavanje bratstva, enotnosti in enakosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, prav tako kot druge dejavnosti, ki spodkopavajo sistem, ki ga določa ustava“. (Frankfurt, 15. 1. 74).

Tako poročilo. Nastane pa vprašanje, ali sploh more biti veljaven zakon, ki je proti človekovi vesti (ker ukazuje denunciranje) in proti človekovim pravicam (ker prepoveduje svobodo mišljenja).

Novi zakon je proti človekovi vesti: brez ozira na to, kakšen pekel bi medsebojno denunciranje (ki se že samo po sebi vsakemu poštenjaku upira) doma ustvarilo, je treba reči, da ne bi bilo pošteno ovajati ljudi za ohranitev sistema, ki si ga narod ni nikdar svobodno izbral.

Novi zakon je tudi proti Splošni deklaraciji človekovih pravic Organizacije združenih narodov (1948), ki jo je podpisala tudi Jugoslavija in kjer med drugim stoji: „Vsakdo ima pravico do svobode mišljenja in izražanja, pravico, da zaradi svojega mišljenja ne bo nadlegovan, in pravico, iskati, sprejemati in razširjati, brez ozira na meje, sporočila in ideje s pomočjo kakršnega koli sredstva izražanja.“

naša luč

1974

mesečnik
za slovence
na tujem
leto 23
marec 1974

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	70 šil.
Belgija	170 bel. fran.
Francija	17 f. fran.
Italija	2000 lir
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	11 n. gold.
Nemčija	14 n. mark
Švedska	17 š. kron
Avstralija	4,5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Erscheinungsort:
Klagenfurt
Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt

Printed in Austria
P. b. b.

3

- tudi doma teče življenje naprej -

AVTOBUSI

v Sloveniji uspešno konkurirajo železniškemu lokalnemu prometu. Kljub temu je med podjetji veliko neusklajenega dela in avtobusi večkrat prazni vozijo drug za drugim. Za bolj organizirano gospodarstvo in zaradi izognitve dvojnih stroškov se nameravajo združiti v eno podjetje. Sedaj je v Sloveniji devet avtomobilskih podjetij. Zaradi podražitve goriva, gum, rezervnih delov in osebnih dohodkov se bodo cene prevozom dvignile za več kot 20%.

AVTO CESTA

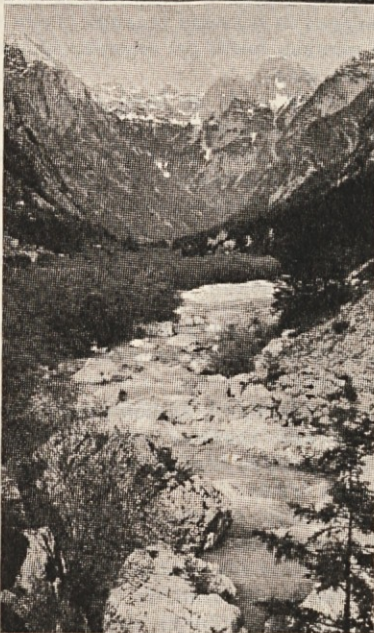
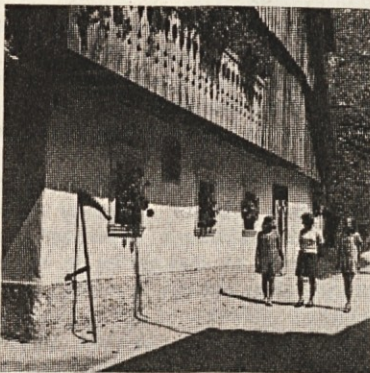
Na gradbišču Slovenike so delavci Rudisa in italijanskega podjetja CO pod Konjiško goro že prebili predor Golo rebro. Vrtali so ga 260 dni. Dolg je 728 m, širok 10,5 in visok 8 m. Izkopanih je bilo 52.000 kub. metrov dolomitnega apnenca. Porabili so 60 ton amonola in vitezita. V končni fazi bo vgrajenih 7000 kub. metrov betona.

CVIČEK

To vsem dobro poznano vino je republiški sekretariat za kmetijstvo z zakonom zaščitil, da bo ohranilo svojo pristnost. „Kot cviček se lahko označuje rdečkasto vino, pridelano iz grozdja žametne črnine, kraljevine in modre frankinje kot glavnih sort grozdja in sicer v krško-gorjanskem in novomeško-mokronoškem okolišju v posavskem vinorodnem okolju. Strokovne raziskave so poudarile, da cviček ni tip rdečega vina, temveč pridelek grozdja določenih sort vinske trte in določenega geografskega območja s svojstveno sestavo zemlje, ki daje temu vinu posebne značilnosti.“

DELAVSKI DOMOVI

Zveza sindikatov Slovenije je na svoji seji ugotovila, da se veliko pozornosti polaga na razne štipendije in možnosti nadaljnega izobraževanja. To pa dosežejo le tisti, ki imajo urejene življenjske pogoje. Mnogi delavci, predvsem samski, so prepuščeni samim sebi. Med njimi je prav tako veliko šte-

vilo zmožnih za izpolnjevalni študij. Da bi se jim omogočilo delo in študij, so nujno potrebni delavski domovi vsaj v večjih mestih. Kdaj se bo ta ideja realizirala, pa je vprašanje finančnih zmogljivosti slovenskega gospodarstva.

IZSELJENSKA NEDELJA

Srečanje zdomcev na Brezjah ob tem prazniku, ki je obenem praznik sv. Družine, postaja že tradicionalno. 30. decembra se je zbrala velika množica zdomcev in napolnila cerkev do zadnjega kotička. Škof Lenič je razvijal Cankarjevo misel: „Mati, domovina, Bog.“ Vsak kristjan je član teh treh velikih družin in, kamor koli se obrne, najde svojega brata. Srečanje je bilo tudi lepa priložnost za duhovno prenavo, kar se je še posebej pokazalo pri obhajilu. Po končani maši je škof Lenič blagoslovil avtomobile.

MALA SEMENIŠČA

V letošnjem letu se je vpisalo na katoliške srednje šole v Jugoslaviji 220 semeniščnikov. Od teh je 116 v škofijskih zavodih, 104 v redovniških. Slovenija ima v škofijskih semeniščih 28, ostale republike pa 92 dijakov. Največ kandidatov ima sarajevska frančiškanska provinca. V primerjavi s prejšnjimi leti se je število semeniščnikov zmanjšalo za 30 gojencev.

MIHAEL TOROŠ

Zadnji dan minulega leta je poteklo deset let od smrti pokojnega administratorja dr. M. Toroša, ki je vsa leta po vojni uspešno vodil dele goriške in koprške škofije. V izredno težkih časih je zmozel ustanoviti malo semenišče v Vipavi, ki je dalo že celo vrsto duhovnikov, in verski list „Družino“. Ta je prerasla v ves slovenski prostor in ima 130 tisoč izvodov te-

Slike od zgoraj navzdol: Stara kraška cerkvica. — Tipična gorenjska hiša. — Dolina Trente.

Logarska dolina

Mariborsko jezero

denske naklade. Z izredno vneto
je branil pravice svojih duhovni-
kov. S spominsko pobožnostjo so
se mu prav ti zahvalili na Sveti go-
ri pri Gorici, kjer je tudi pokopan.

NOVI DIAKONI

V Ljubljani, Mariboru in Tolminu
so bili 13. jan. posvečeni novi slo-
venski diakoni. S posvečenjem so
nekateri študentje petega in šeste-
ga letnika teologije postali uradni
služabniki Cerkve. Z novimi dia-
koni smo dobili v ljubljanski 20, v
mariborski 10 in v koprski škofiji 5

novomašnikov. — Bogoslovci so
se na te velike praznike priprav-
ljali s tedenskimi duhovnimi vaja-
mi, molitvijo in premišljevanji. Ne-
kateri bogoslovci nižjih letnikov pa
so prejeli službi bralcev in mašnih
pomočnikov.

„NOVA MLADIKA“

Uprava Mohorjeve družbe v Ce-
lju že nekaj let izdaja revijo „No-
va mladika“. Izhaja mesečno.
Mnogi znanstveni sodelavci so jo
zelo približali vsakdanji slovenski
družini in jo počasi tudi preobliku-
jejo. Tako postaja družinska revija,
ki rešuje in pomaga iskati no-
vih poti v vsakdanjem življenju. Po-

leg razprav in študij prinaša vrsto
leposlovnih člankov, kar jo zelo
popestri.

ONKOLOŠKI INŠTITUT

Solidarnostni sklad za gradnjo te-
ga inštituta, da bi čimbolj zaježil in
laže pomagal zdraviti rakasta obo-
lenja, je po osmih letih objavil
uspeh tihega in vztrajnega zbira-
nja prispevke. Do sedaj je zbrana
že milijarda in 191 milijonov sta-
rih dinarjev. Denar je namenjen

(Dalje na 10. strani)

recimo babu bab!

Država bo prej umrla kot dr-
žavniki.

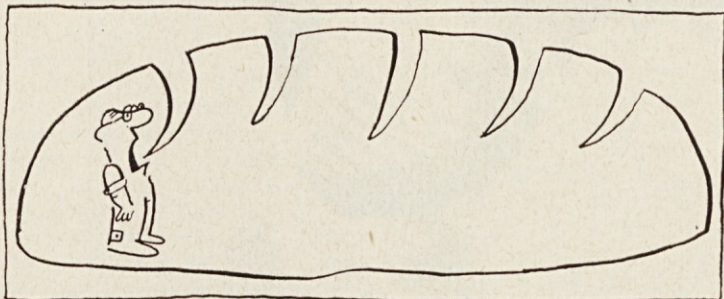
Težki problemi, ki jih mora re-
ševati, mu ne dovoljujejo, da bi
vstal s stolčka.

Kaj ti pomaga še tako pameten
molk, če te nihče ne sliši!

Ne hodite po mojih stopinjah,
mene so že prevarali!

Treba bo zategniti pasove, so
rekli in so si odpeli naramnice.

Andrej Novak: DAJ NAM DANES ...

kdo je Jezus iz nazareta - zame?

Založba Kösel v Münchnu je stala sto znanim osebam vprašanje: „Kdo je Jezus iz Nazareta — zame?“ Odgovore je objavila v posebni knjigi. Iz te objavljamo nekatere od njih.

WERNER VON BRAUN, dolga leta glavni vodja ameriške ustanove **NA-SA**, ki se bavi z raziskovanjem vesolja in ima na skrbi tudi vse vesoljske polete.

Materialisti devetnajstega in njih

marksistični dediči dvajsetega stoletja nam pripovedujejo, da bo naraščajoče znanstveno spoznanje stvarstva naredilo za nas vero v Stvarnika odvečno. Doslej pa je vsak odgovor sprožil nova vprašanja. Čim bolj natančno se naučimo razumeti celotnost vseh znakov ustroja atoma, bistvo življenja in tek Rimske ceste, toliko več razloga imamo, da občudujemo čudež božjega stvarstva.

Naša potreba po Bogu pa ni

osnovana na strahu. Človek potrebuje vero nič manj kot kruh, vedo in zrak.

Ko bi imeli vso znanost sveta, bi vendar potrebovali vero v Boga, kajti vera v nas same je dospela do svojih meja.

LUIS TRENKER, eden najvačjih evropskih alpinistov med obema vojnama. Posnel je mnogo fotografij in nekaj filmov iz gorskega sveta.

Ni mi posebno lahko odgovoriti na vaše vprašanje, kajti nisem ne psihoanalitik, ne znanstvenik, ne verski mislec, sem le človek, ki ljubi naravo, občuduje Stvarnika vseh bitij in je prijatelj vseh dobrih ljudi.

In če me vprašate po Jezusu iz Nazareta, lahko rečem le, da ni zame bolj iskrene osebe, kot je on. Jezus Kristus pomeni tolažbo in upanje v vsakem življenjskem položaju, on je moj nevidni prijatelj in tihi opominjevalec.

Od najbolj zgodnjega otroštva nosim njegovo podobo v srcu, on živi v meni včeraj, danes, jutri, do konca vseh dni. Brez njega se mi zdi svet brez smisla, zapuščen in grozno ubog, saj je Kristus za nas vse tukaj, vedno, kljub vsemu tehničnemu čudežu.

YVES CONGAR, pariški teolog, danes eden najbolj znanih katoliških teologov, posebno znan po svojih študijah o mestu laikov v Cerkvi.

Precej pozno mi je uspelo, najti za Jezusa Kristusa središčno mesto, ki ga v mojem mišljenju in življenju danes zavzema.

Kot mlad bogoslovec in kot mlad menih sem bil veliko bolj prevzet od „Boga“. Spominjam se, da sem bil

on ...

Gospod, nauči nas moliti!

v svojih študijskih letih presenečen, ko je moj brat v noviciatu, brat Maydieu, rekel: „Zame je Jezus Kristus vse.“ Danes, po približno štiridesetih letih duhovništva in petinštiridesetih letih redovništva, potem ko sem zelo veliko premišljal, danes sem, mislim, bliže stališču sv. Pavla, pri katerem se človek zamenja sprašuje, ali je to stališče osredotočeno na Boga ali na Kristusa.

„Bog“ je brez vsakega vprašanja prvi, a on je „Oče Jezusa Kristusa“, našega Gospoda. Tako je s to stvarjo pri mojem znanstvenem mišljenju in v moji molitvi, če smem tako velike besede uporabljati za stvari, ki so pri meni tako poprečne.

Če pa gre za moje življenje, kot ga skušam med ljudmi, z njimi in zanje živeti, potem je Jezus Kristus luč, toplota in tisto, kar me po svojem Svetem Duhu žene. Vsak dan me kliče, vsak dan prepriča, da bi odnehal: njegov evangelij in njegov zgled me rešujeta pred nagonskim nagnjenjem, da bi se umaknil v svoj lastni svet, v svoje navade in svoje samoljubje. Prosim ga, naj mi da milost, da bi se ne predal samemu sebi, priklenjen na svojo sebično potrebo po miru. In ugotavljam resnico pregovora Ibn Arabija: „Kdor imenuje svojo bolezen Jezus, tisti je neozdravljiv.“

CHARLES DE FOUCAULD, francoski častnik in raziskovalec Maroka, ki je postal pozneje trapist in duhovnik in je živel med rodom Tuareg v Sahari. V oazi Tamanraset so ga Marokani ustrelili leta 1916. Po njegovem zgledu in iz njegove duhovnosti sta nastali družbi Malih bratov in Malih sester, danes v Cerkvi gotovo med najzvestejšimi pričevalci za Kristusa.

Ja, Jezus zadostuje. Kjer je on, tam ničesar ne manjka. Naj nam bodo še tako dragoceni tisti, v katerih nam sije odsvit njega, on ostaja naše Vse. On je naše Vse v času in v večnosti. Kako srečni

(Dalje na str. 8)

Ali lahko govorimo z Bogom? Ali se lahko obrnemo nanj kot na osebo?

Najgloblje, kar lahko rečemo ljudje o skrivnosti izvora sveta, je, da to ni bila le neka pramaglenica, neka neosebna tekoča snov, temveč Nekdo, ki mu smemo reči „ti“, kakor je dejal župnik iz Arsa. Najboljši način občevanja z njim je govoriti z njim tako, kot da bi bil človek.

To nam je omogočil Kristus. Boga je imenoval „Oče“. V Kristusu je Bog postal še bolj dostopen naši besedi.

Vendar je treba obenem tudi reči, da je Bog več od kakšnega človeškega „ti“, več kot „nekdo“. Če si predstavljamo „nekoga“, se nam ta od nekdaj približa, omejen je. Tisti Ti, ki je Bog, pa je pri meni od vsepovsod.

Spet in spet se dviga prošnja: „Gospod, nauči nas moliti!“, posebno v naših dneh, ki so tako nemirni in hrupni: delo, obiski, radio, časnik, promet, številke, kolegi, otroci.

„Gospod, kako naj molimo? Morda ni res, da imamo manj časa, kakor so ga imeli ljudje nekoč, ko je bil njihov delovni dan vendar tako dolg. Toda naš življenjski ritem nas tako močno zavzema. Ne utegnemo več moliti.

In potlej še nekaj: Kadar govorimo s teboj, Gospod, na tistem sprehodu, v cerkvi, ki smo stopili vanjo, v spalnici, ta molitev največkrat ni naše pravo življenje. To je svet zase, ki kdaj pač vanj zaidemo. Toda naše resnično življenje — tako čutimo — poteka v družini, v delu, ob dnevnih dogodkih, pri napredku naše dežele in sveta. Gospod, zato nas nauči, kako naj govorimo s teboj zares življenjsko, z veseljem, pošteno!“

Ali ni mogoča molitev, ki bi koreninila v našem navadnem

življenju? Ki bi ne bila podobna stranski sobici — malo rabljeni in zatohli — temveč bi bila resničen odgovor na prvo božjo besedo: moje bivanje?

Da, taka mora biti molitev. Pot k nji se začneja s tem, da doumemo: naš prvi in največji odgovor k Bogu je življenje, kakor ga živimo: skrb za otroke, delo, študij, zaljubljenost, vztrajnost, potrpežljivost in predvsem pokornost njegovi volji.

Živeli so svetniki, ki so zlasti poudarjali, da je vse naše življenje molitev. Poslušajmo Jezusa: „Ne vsak, kdor mi pravi ‚Gospod, Gospod,‘ pojde v nebeško kraljestvo, temveč kdor spolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih.“

Ali je veljavna molitev, če skušamo prav živeti? To je že veliko! So ljudje, ki se praktično omejujejo na to. Zahtevno vsakdanje delo jim jemlje čas za tihoto. Samo še do take molitve pridejo, ki se jim zdi površna in ponarejena. Zato se jim zdi, da se bolj ujema z neskončno božjo skrivnostjo, če mu v odgovor kratko malo dajo svoje življenje samo. Tak odgovor kratko malo dajo svoje življenje samo. Tak odgovor je vsaj pošten.

Toda je li človeško in možno, da se ustaviš le pri tem? Ali je človeško, da ne rečeš niti besede nekemu, ki ga ceniš? Ljubez ne more trajati, ne da bi se izražala. Jezus sam se je skril pred ljudmi in njihovimi bolniki, da bi molil. Po molitvi se je zavedel svoje naloge: še naprej oznanjati blagovest.

Tako in še veliko bolj je molitev potrebna nam. Skušati moramo govoriti z Bogom iz globočine srca. Sicer si bomo domišljali, da smo povsem kos svoji nalogi sami.

Po Holandskem katekizmu

vital vider:

zakonca - se poznata?

Po tem, koliko so se zmožni zakonci drug drugemu odkrivati, moremo ločiti štiri skupine. Tri smo že zadnjič naštel (1. take, ki sami sebe ne razumejo; 2. take, ki vedo, kaj se v njih dogaja, pa tega ne morejo svojemu zakonskemu partnerju povedati; 3. take, ki povedo soprogu ali soprogi vse svoje skrbi, niso pa sposobni poslušati težave svojega zakonskega tovariša).

4. Zadnja skupina so taki, ki vedo, kaj se v njih dogaja, znajo to povedati, znajo pa tudi sprejemati, ko jim drug odkriva svojo notranjost. Takih je zelo malo, zato je tako malo razumevanja v zakonih.

Nikomur ni treba jokati, če ima težave: telesne ali

v šoli evangelista marka

božja beseda je kakor seme

In govoril jim je: „Mar prinesejo svetilko, da jo postavijo pod mernik ali pod posteljo? Mar ne, da jo postavijo na svetilnik?“

Mernik, lesena mera za žito, je tam meril 8,754 litra. V temni hiši res niso prižigali svetilke zato, da bi jo postavljali pod mernik. — Ker so imele revne aramejske hiše le malo oken in je trajala močna svetloba le malo časa, so morali svetilko tako postaviti, da je čim več ljudem pri delu svetila. Stanovanjske opreme so imeli Palestinci komaj kaj. Za oljčno svetilko so sami izdelovali stojala iz gline, lesa ali kovine, ali pa so jo postavljali na predzidek na steni.

Zakaj nič ni skrito, kar bi ne postalo nujno očito, in nič ni ostalo tajno, kakor zato, da pride na svetli dan.“

Resnica o božjem kraljestvu, ki je zaprta v Jezusu, Luči, bo nekoč prišla na dan. Zato dela Jezus svoja dela javno, pred vsemi ljudmi, tako rekoč na svetilniku.

In govoril jim je: „Pazite na to, kar slišite! Z mero, s katero vi merite, se vam bo merilo in še več se vam bo dalo. Zakaj tistemu, ki ima, se bo dalo, tistemu pa, ki nima, se bo vzelo še tisto, kar ima.“

Te Jezusove besede imajo v mislih zakrknjenje nevernih: kdor se Jezusovemu sporočilu odpre, bo bogato obdarjen in, ko bo z milostjo sodeloval, bo prejemal vedno večje darove. Kdor pa se po svoji krivdi nje-

govi resnici zapira, ostaja ubog in bo poleg tega še kaznovan. Tisti, ki bo meril, dal, vzел, je Bog.

In govoril je: „Z božjim kraljestvom je kakor s človekom, ki je vrgel seme v zemljo: naj spi ali vstaja, ponoči in podnevi seme klije in poganja, on sam ne ve, kako. Zemlja sama poraja skraja bilko, potem klas, nato polno žito v klasu. Kadar je pa plod pripravljen, takoj nastavi srp, ker je čas žetve.“

Kakor gotovo v zemljo položeno seme po božji moči, neodvisno od človeka, raste do polnega zrna in do žetve, prav tako bo z božjim kraljestvom: z Jezusom je nastopilo in, ko bo čas za to, bo dopolnjeno, o tem ne more biti nobenega dvoma.

In govoril je: „Čému naj primerjamo božje kraljestvo ali s kakšno priliko naj ga upodobimo?“

S tem uvodom hoče Jezus vzbuditi pri poslušalcih pozornost.

Je kakor gorčično zrno, ki je takrat, ko ga vsejejo v zemljo, najmanjše med vsemi semeni na zemlji; a ko ga vsejejo, raste in postane največje med vsemi zelišči in naredi velike veje, tako da morejo ptice neba prebivati v njegovi senci.“

Danes vemo, da so še manjša semena kot gorčično zrno. A Jezus je govoril v skladu s tedanjim znanjem ljudi, ne pa znanstveno. Res pa je, da doseže črna gorčica v Palestini v ugod-

nih okoliščinah v enem letu višino 3 do 4 metre. Steblo spodaj olesení, tako da more rastlina veljati kot drevo. — Podobna o gorčičnem zrnu napove, da se bo božje kraljestvo kljub svojim skromnim začetkom, ko ima Jezus okrog sebe le dvanajst preprostih mož, nekoč mogočno razširilo.

V mnogih takih prilikah jim je oznanjal nauk v meri, v kateri so ga mogli umevati. In ni jim govoril brez prilike, a svojim učencem je vse posebej razlagal.

Smisel prilik je bil torej, preprostím ljudem v podob polni govoricí približati božjo resnico, ne pa jo zastreti. Če Jezusa kljub temu niso razumeli, je bil vzrok za to drugje. Poleg splošnega učenja je Jezus učence še posebej učil: prilike jim je pojasnjeval bolj brez podob. Ni se mu bilo treba bati, da govori v prazno, saj je vsaj pri njih mogel pričakovati neko zanimanje za svoj nauk.

In odšel je od tam in prišel v svoj kraj in njegovi učenci so ga spremljali.

Njegov kraj se imenuje Nazaret, kjer je preživel svojo mladost do 30. leta. To, da so ga spremljali njegovi učenci, je znamenje, da je postal ugleden učitelj.

Ko je prišla sobota, je začel učiti v sinagogi.

V časih podjarmljenja so si hoteli Judje medsebojno pomagati v veri do Boga. Zato so se ob sobotah shajali v sinagogah, to je neke vrste molilnicah. V sinagogi je stala v zidni votlini omarica z zvitki svetega pisma (Mojzesove postave in prerokov), pred katero je stalno gorela svetilka. Spredaj je stal pult za branje svetega pisma, potem stoli za vodjo sinagoge in za starešine, klopi za moške

in galerije za ženske. Bogočastje so začenjali z veroizpovedjo in molitvami, potem so brali iz svetega pisma, eden od mož je prebrano razložil, končali pa so s petjem psalmov in blagoslovom. V Jezusovem času je imel vsak večji kraj v Palestini sinagogo.

In mnogi, ki so ga poslušali, so se čudili in so govorili: „Odkod ima ta vse to? In kakšna je ta modrost, ki mu je bila dana, in ti veliki čudeži, ki se gode po njegovih rokah? Ali ni to tesar, sin Marije, brat Jakoba, Jožefa, Juda in Simona? In njegove sestre, ali niso one tu med nami?“ In spotikali so se nad njim.

Nazarečani so se Jezusu čudili že zato, ker je bral iz svetega pisma v hebrejščini, potem je pa isto prevedel v aramejščino. Vedeli so, da se ni nikjer učil jezikov, zato so bili presenečeni. — Njihovo čudenje nad njegovo modrostjo in čudeži, o katerih so čuli, pa žal ni rodilo v njih zaupanja, ki bi moglo voditi do vere v njegovo poslanstvo. Kajti tu so še druga dejstva in ta so za takšne, katerim je Jezusova slava že dolgo trn v očesu, zadosten povod, da se pohujšujejo: „On, Marijin sin, čigar bratrance in sestrične poznamo (v aramejščini pomenita besedi brat in sestra tudi bratrance in sestrične), ni nič več kot mi, ta, nam ne bo pameti solil!“ — Ker vaščani ne omenjajo Jožefa, o katerem so mislili, da je Jezusov pravi oče, se zdi, da je bil v tem času že mrtev.

In Jezus jim je govoril: „Ni brez časti prerok razen v svojem kraju, med svojim sorodstvom in v svojem domu.“

Jezus omenja usodo prerokov, o kateri govori že prerok Jeremija in h kateri nekako spada zaničevanje s strani najožjih sorodnikov.

značajne napake, službene ali finančne težave, težave glede odnosov ali števila otrok. Bistveno je, ali bosta znala najti stik. Pot do tega pa je v medsebojnem odkrivanju.

Zakonca lahko drug drugemu zaupata samo, če vsakokrat zaupanje sprejemata s spoštovanjem in razumevanjem, čeprav ni nujno, da vedno vse odobravata. Če česa ne odobravaš, je to treba tudi povedati.

O čem naj mož in žena govorita med seboj?

O vsem, kar se tiče njiju, kar jima vzbuja strah, negotovost, posebej pa o tem, kako si predstavljata svoj zakon in vlogo enega in drugega v njem.

Stvari, o katerih se z možem ali ženo nekako ne dá pogovoriti, ne bi smelo biti veliko, če naj ne bo povodov za nerazumevanja preveč. Npr. glede spolnosti. Ta je pri možu drugačna kot pri ženi. Treba se je pogovoriti. Ni pa lahko govoriti. Teга se je treba učiti in to gre počasi in postopoma.

Da bi laže razumeli, zakaj se je tako težko izpovedati, in da bi izpoved olajšali, pogledajmo, kje so razlogi, da človek zlepa ne pove tistega, kar čuti, kar doživlja.

Otrok mora znati čimveč povedati, biti čimbolj sproščen. To pomeni, da ga je treba oblikovati, da je čimbolj odprt.

Recimo: malemu otroku, ki se joka, pravijo: „Kaj pa jokaš, to ni vredno človeka!“ Pa je vprašanje, če je dobro, da otrok nikdar ne joka. Z jokom človek izraža svojo žalost. Naj joka! Jok je zato, da se človek sprosti.

Važno je, da znamo svoja čustva in razloge zanje odkriti takoj, ko se pojavijo. Da ne pustimo, da zastarajo in se ne začno zapletati v nas ter nas kar naenkrat motiti v odnosu do moža ali žene. Odkrita, jasna beseda razčiščuje.

Kadar te kakšna pripomba soproga ali soproge vznemiri, se vprašaj, zakaj pravzaprav te je ta pripomba vznemirila, zakaj ti ni bila všeč. Soprog je nehote (ali pa hote) pokazal na napako, ki jo skrivaš v sebi, in s to njegovo pripombo si videti nekako manj pameten, manj ljubeč, kot sicer misliš, da si. Vprašaj se, ali je kakšen razlog za to! Če ga ni, potem se ti ni treba vznemirjati. Saj ne gre za to, da človek vse, kar mu pride na misel, pove. Stalno se je treba obvladovati, da te kaj ne vrže s tira, kajti takrat navadno ne boš rekel nič posebno dobrega. Mirno skušaj povedati, kar te vznemirja!

Spet pa seveda ne gre le za negativnosti, ampak tudi za pozitivne stvari. Ali ni

(Nadaljevanje s 5. strani)

smo, da imamo neko „Vse“, ki ga nam nič ne more ukrasti, ki nam bo vedno pripadalo, če se mu sami ne odpovemo.

Mislím, da ni v evangeliju besede, ki bi naredila name globlji vtis in bi moje življenje bolj spremenila kot tista: „Vse, kar storite enemu teh najmanjših, to ste meni storili.“ Če človek pomisli, da so te besede od njega, ki je tudi rekel: „To je moje meso, to je moja kri...“, se čuti neustavljivo siljen, Jezusa v najmanjšem človeku iskati in ljubiti in vse svoje duševne sile uporabiti za spreobrnitev le-

teh, vsa svoja snovna sredstva pa v lajšanje njih besede!

ALAIN BOMBARD, ki je kot samotarski pomorščak preplul v preprostitih čolnih širne oceane.

Dokler nisem dopolnil nekako petnajst let, Jezusa Kristusa zame ni bilo. S petnajstimi leti sem začutil, da je bil on moje zavetje, če sem iskal Boga, in mislil sem, da sem ga našel.

Ko sem dopolnil dvajset let, ga ni bilo več. Potem sem se pri osemindvajsetih letih sam odpravil na morje. Nikdar me ni Jezus

Kristus zapustil. On je bil edina opora, ki človeka nikdar ne razočara. Potrjeval me je in pomagal mi je. Po njem sem razumel, da mora človek vedno ljubiti vse ljudi (črne, bele, rumene itd.), in mislim, da bi šlo človeštvo, ko bi ne bilo njega vedno ob strani, po zlu.

A ker je on tu, bomo rešeni. In on je tu.

Mislím, da vam svoje gotovosti ne morem jasneje povedati.

NEIMENOVANI DUHOVNIK, ki je odšel iz Evrope med najrevnejše v Braziliji.

Jezus Kristus, tvoj duhovnik sem. Star sem 32 let in delam v Braziliji, v pokrajini Mato Grosso. Ti sam najbolje veš, zakaj sem pustil Evropo in zakaj živim med temi reveži. Tvojo ljubezen, katero sem okusil sam, želim prinesiti tudi tem ljudem, ki žive zapuščeno in osamljeno, v bedi in stiski, kakor sem pred leti živel jaz.

Četudi sem ti, Gospod, izročil vse svoje življenje, čeprav si upam reči, da si mi vsebina življenja (in pri tem moje osebno življenje ni prazno), četudi si domišljam, da te poznam, me vendar vznemirja te vprašanje „Kdo je zame Jezus iz Nazareta?“ do takšne mere, da si nanj ne morem odgovoriti.

Jezus, tvoja veličina je silnejša, kot jo more moj duh objeti. Moja beseda ne more izraziti vsega, kar občutim, ko sem pred teboj v molitvi ali pred eharističnim kruhom.

Ko tako premišljam, se mi vsiljuje misel, da boš na vprašanje, kdo si, lahko odgovoril samo ti ali

pa tvoj Oče, saj se odgovor tudi Petru ni porodil iz njegovega mesa in krvi.

Poznam te iz svetega pisma in iz izkušenj, ki jih zbiram v življenju. Najprej sem spoznal, da bivaš. Verujem, da živiš, čeprav so te križali in si umrl. Živiš še danes in jaz sem eden od mnogih, ki sam pričam za to resnico. Položil si me v svoje varne roke, ko sem bil v dvomih, strahu in stiski. Rešil si me vseh spon in mi dal novo življenje. Tako si postal moj Odrašenik.

Prav zato sem šel za teboj, da bi tvoje delo nosil med ljudi in da bi to ljubezen delil z drugimi svojimi brati. Tedaj sem te izbral za svojo pot in sem pripravljén hoditi po njej do zadnjih možnosti in posledic. Kdor hodi po tvoji poti, ne tava v temi, saj si mu ti tudi luč življenja. To spoznavam v urah tvoje milosti: dovolj so bogate, da lahko iz njih živim in posredujem tvojo luč še drugim, četudi po poti trdega in potrpežljivega dela.

Čisto preprosto pravim, da si velik, čudovit in vreden občudovanja. Osebnost si, kakršna bi rad bil tudi sam. Nikdar v življenju nisem srečal nikogar, ki bi ti bil enak. Kdor hodi za teboj, postaja vedno bolj človek, človek Franciškove in de Foucauldove veličine.

Zame si polnost življenja, vir živne vode, življenjski kruh, vhod, skozi katerega vstopamo, in ključ. Vedno bolj postajaš temeljni kamen mojega bivanja: resnica, mir in veselje. Si tudi prvi, ki ga bom — upam — srečal ob smrti. Ti prvi in poslednji, začetek in konec. Vse. Bog.

Na uredništvu časopisa so se oglasili nekateri bralci iz določenih ulic ter se pritožili zaradi sosedov.

Ti jih namreč vznemirjajo s poslušanjem radia in televizijske sprejemnike navijejo na vso moč ter silijo tako tudi ostale sosedo, da poslušajo

takšne oddaje. Zlasti se pritožujejo starejši ljudje in tisti občani, ki potrebujejo nočni počitek za čim boljše opravljanje delovnih nalog prihodnjí dan.

Nastavitev televizorja ali radijskega sprejemnika na sobno tišino terja le malo dobre volje in srčne kulture.

na primer lepo, povedati soprogu, da te to in to na njem veseli? Čutimo se nekako obvezani, da povemo, kadar nam pri njem ni kaj všeč. Zakaj pa ne bi povedali tudi tistega, kar nam je kdaj všeč? Kako prijetno je slišati od soproga ali soproge: „Rad te imam.“

Preredko torej soprogu poveš, da ti je drag, da ti je nad vse ljub. Zakaj ne bi na primer žena kdaj rekla možu: „Ti ne veš, kako se rada pogovarjam s teboj, kako se znaš z menoj pogovarjati.“ Ali zakaj ne bi mož pohvalil žene, da mu je dobro skuhala? To je tako poceni beseda, ženi pa toliko pomeni! Ves teden bo laže kuhala, če jo enkrat pohvališ.

Zakaj bi si drug drugemu takih stvari ne povedala? To odpira tisto pravo medsebojno zaupanje. In zakaj si ne bi tako poceni lajšala življenja in blažila ostrine in robatosti v medsebojnih odnosih?

So pa možje in žene, ki si med seboj povedo samo tisto, kar jim kdaj ni všeč. To je popolnoma zgrešeno. Treba si je povedati, kar drug na drugem opažata nevšečnega, gotovo, samo na lep, primeren način. Prav tako pa si je treba povedati tudi dobre stvari. Kdo pa si jih želi samo s kolom po glavi? Treba je tudi blažiti, dvigati.

Kadar se je treba pogovoriti o kaki važni ali pa neprijetni stvari, ni dobro kar butniti: „Kaj pa si včeraj znila tisto oslarijo?“ Ampak se reče: „Poslušaj, nekaj bi ti rad povedal. Veš, včeraj se mi zdi, da nekaj ni bilo prav.“ Tako prizadeti veliko laže sprejme kritiko, kot pa če usekaš kar v sredo.

(Bo še)

tudi doma teče življenje naprej

(Nadaljevanje s str. 3)

gradnji stavbe onkološkega inštituta in sodobne obsevalne naprave.

POMURSKI ŠTUDENTJE

Pomurski medobčinski svet je analiziral stanje svojih študentov. Za hitrejši razvoj Pomurja je zelo važno, da se veliko investira v strokovno izobraževanje svojih ljudi. Ugotovili so, da število študentov tega področja zaostaja za slovenskim povprečjem, da 53% stanuje privatno in da se 35% študentov hrani v gostiščih ali si sami kuhajo. Na tem območju je položaja delovnih mest, ki zahtevajo višjo ali visoko izobrazbo, nezasedenih. Izhod iščejo v tem, da posvečajo več skrbi nadarjenim otrokom iz kmečkih in delavskih družin, urejajo štipendije srednješolcem in študentom in zagotavljanje delovnih mest na domačem področju.

PORODNIŠKI DOPUST

Novi predlogi za polni porodniški dopust se zavzemajo za podaljšanje od sedanjih 100 dni na 6 mesecev. Od 6. do 8. meseca otrokove starosti pa bi mati delala polovični delovni čas. Razlika med sedanjim proračunom in novimi izdatki bi krili s povečanjem prispevkov za otroško varstvo za 0,12 odstotka.

SLOVENSKA ZDRAVILIŠČA

Zdraviliški turizem v Sloveniji razpolaga z 71.800 posteljami. Kljub temu je soudeležben v turizmu le s 14%. Njegov razvoj je oviral zakon, po katerem bi morala biti zdravilišča le hospitalni objekti, brez turistično-rekreacijskih objektov. Po

Kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! Op. ured.

družina

»DRUŽINA« izhaja dvakrat na mesec. Izvod stane 50 par. letna naročnina 12 Ndin. za inozemstvo

JUGOSLOVANSKI ŠKOFJE NAJ BODO ZA SVOJE PREDLOGE KAZNOVANI?

Ustavna razprava je končana. Ob členih, ki zadevajo življenje in delo verskih skupnosti v Sloveniji in SFRJ, so se k razpravi oglasili tudi škofje in nekateri posamezni verni občani. Zlasti škofovski predlogi so dvignili mnogo prahu.

Tudi 9. seja občinske konference OZ ZKS Ljubljana Vič-Rudnik je razpravljala v teh vprašanjih. Po članku v *Naši Komuni*, ki ga je napisal M. Dimitrić, povzemamo nekaj najvažnejših trditev:

„Ena najpomembnejših točk dnevnega reda konference pa je bilo oživljanje klerikalizma in vmešavanje cerkve v politiko, kar se je pokazalo v obdobju ustavne razprave. Klerikalnim krogom, ki se še vedno ne morejo sprijazniti, da so izločeni iz političnega življenja in so se pri ustavni razpravi spet skušali vmešati vanj, je treba ponovno jasno povedati, da v politiki nimajo kaj iskati, kršenje tega pa je treba brezkompromisno kaznovati... Zato je nesprejemljivo kot tudi kaznivo kakršnokoli vmešavanje cerkve kot organizacije v politiko, kar pa se je zgodilo s pismom jugoslovanskih škofov. Konferenca je pismo škofov ostro obsodila in zahtevala, da avtorji in podpisniki zanj kazensko odgovarjajo, ker so kršili zakone in ustavo. Preprečiti je treba ostro in odločno tudi s sankcijami, da bi se cerkev še nadalje širila v družbeno sfero, kjer nima kaj iskati, dosedanja aktivnost v tej sferi (ustanavljanje vrtec) pa je treba takoj odpraviti in v bodoče preprečiti. Cerkev mora nazaj v okvir verskega čustvovanja in ne sme več kršiti zakonov in ustave, na kar je bilo doslej opozorjeno že z najvišjih forumov. O tem so govorili sekretar sekretariata CK ZKS Franc Šetinc, predsednik ZKS Franc Popit in sekretar IB predsedstva ZKJ Stane Dolanc.“

Duh, ki preveča ta zapis, meče dokaj čudno luč na ustavno razpravo in široko demokratičnost, ki bi jo morala spremljati. Zdi se, da je marsikdo v pripombah slovenskih in jugoslovanskih škofov k besedilu nove ustave iskal to, česar tam ni, namreč politizacijo Cerkve ali prebujanje klerikalizma. V 8. točki odprtega pisma jugoslovanskih škofov stoji tole: „Ob koncu želimo javno povedati, da najodločneje zavračamo vsa namigovanja, ne glede na to, v kakšni obliki jih kdo postavlja, kot da želimo škofje v tej družbi in v tej državi prevzeti neko politično-posredniško vlogo.“

Kadar zrel človek nekaj izjavi, je običaj, da mu prav tako zrel in osveščen sogovornik verjame. Neprejemljivo je, da nekdo po svoje tolmači izjavo, ki so ji avtorji dali točno določen obseg.

Članek v *Naši Komuni* je očitna dezinformacija. Osutek besedila nove ustave je izšel v sredstvih družbenega obveščanja. Poziv k razpravi je veljal vsem. Tudi škofom, saj so občani. Ko pa so se oglasili, dobron-

ČESA NAM V NOVEM LETU 1974 GOTOVO NE BO MANJKALO?

- Pitne vode za govornike.
- Velikih kombinacij med stariimi in novimi obljubami.
- Denarja, dokler imamo lastno tiskarno.

VOLK IN KOZA STA ENAKOPRAVNA, VSAJ DOKLER JE VOLK SIT.

„Zakaj pa božičnega dreveščka niste nič okrasili?“

„Ker je že sama smrečica tako draga, da za okraske ni nič ostalo.“

NAJSLAJŠA JE ZMAGA, KADAR NIMAŠ NASPROTNIKA.

Mali oglas: Zaradi podražitve naftnih derivatov in redukcije električne energije ugodno zamenjam peč na olje (električni vžig) za pol metra žaganih drv. Cenjene ponudbe pod šifro „Gašperček“.

UGOTOVITEV OB GROBU: „TAKO MU JE, KOT BI BIL ŽIV. NA MRZLEM JE IN SVEČE MU SVETIJO.“

Razgovor med direktorjem in delavcem.

„Višjo plačo bi radi?“

„Ja.“

„Veste, najprej moram biti z vami zadovoljen.“

„Zakaj pa niste?“

„Ker hočete večjo plačo.“

VSEM, KI SEM JIM POZABIL VOŠČITI SREČNO NOVO LETO, ŽELIM, DA BI SE IMELI V LETU 1975 BOLJE, KOT SE BODO IMELI V LETU 1974.

„Ste brali, gospa, da je olje nevarnejše za infarkt kot mast?“

„Nič več, gospa, zdaj je spet mast nevarnejša, ker je primanjkuje, kot je prej olja.“

PRIČAKUJEM GOSTE IZ TUJINE. RADA BI JIM PRIPRAVILA

KAKŠNO ZNAČILNO SLOVENSKO JED. KAJ PREDLAGATE?

- Predlagam matevža iz argentinskega fižola, s krompirjem iz Poljske in zabeljenega z ocvirki kitajskih prašičev.

ZAKAJ IMAMO V JUGOSLAVIJI TOLIKO SIMPOZIJEV?

- Saj jih ni samo toliko, še več jih je.

● Saj vendar ni lepšega kot malo poslušati, potem pa pupati in papati.

- Spet téma za nov simpozij!

NAJTEŽE JE PREPRIČATI O LEPŠI BODOČNOSTI SVOJ LASTNI TREBUH.

Ne ponujajte mi nemogočega, ampak mi kar dajte mogoče!

NEKATERI KIMAJO, DRUGI ODKIMAVAJO, TRETJI DREMLJEJO, VSI PA SOODLOČAMO.

„Lani smo dobili od zdomcev milijardo dolarjev. Radoveden sem, kako bo letos.“

„Za letos kaže, da bomo dobili milijon zdomcev.“

RES JE, DA POŠTENJE NA KONCU ZMAGA, LE DA JE ZA NEKATERE TO PREPOZNO.

Razgovor med mesarjem in gospodinjo.

„Gospa, letos potrebujemo za izvoz in domači trg 350 tisoč ton mesa.“

„Kje ga bomo pa dobili?“

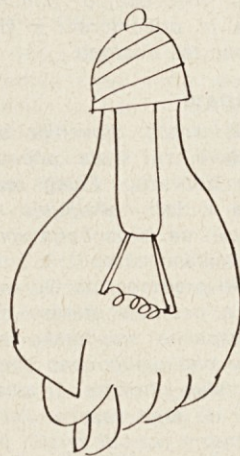
„Oh, za doma ga bomo že pridelali; če ga bo pa za izvoz zmanjkalo, ga bomo pa uvozili.“

POZNAM TOVARIŠA, KI VE ODGOVORITI NA VSA VPRAŠANJA. PA KAJ, KO GA NIHČE NIČ NE VPRAŠA!

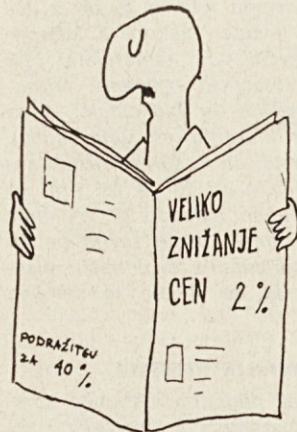
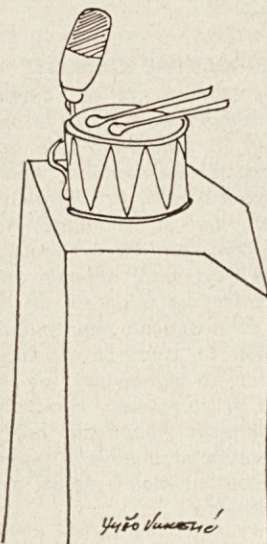
„Ljubljanski TV studio se čisto resno pripravlja, da bo uvedel drugi program.“

„No, končno so torej tudi sami doumeli, da je ta zanič.“

Po Pavlihu

NASA ŽARNICA

novem zakonu pa se obe dejavnosti lahko medsebojno odlično dopolnjujeta in pripomoreta k širšemu razvoju ter dostopu.

ŠOLA V NARAVI

V mnogih krajih Slovenije so šole poskrbele za svoje učence vsestransko izobrazbo. Poleg rednega pouka v šoli nadaljujejo ta pouk v naravi, da bi jo bolje spoznali in se telesno okrepili. V zimski sezoni so predvsem na Gorenjskem šole s pomočjo staršev organizirale uspešne smučarske tečaje, kjer je bilo omogočeno smučanje tudi tistim otrokom, ki sicer ne bi mogli do tega veselja. Tako so se posamezni razredi vrstili po dva tedna bivanja na snegu. Opremo so nabavile šole, starši pa so prispevali del sredstev za hrano in stanovanje.

TEDEN KRŠČANSKE EDINOSTI

Po vsej Sloveniji, in še posebej v glavnih slovenskih centrih je bila med 18. in 25. januarjem zelo razgibana ekumenska osmina. Poleg mnogih pobožnosti in liturgijskih slovesnosti, kjer so sodelovali katoličani, pravoslavni in evangeličani, je bila cela vrsta skupnih srečanj. Ob različnih pogledih na krščanstvo so poskušali najti skupno pot edinosti in zvestobe Kristusu. Z veseljem so ugotavljali, da se zunanosti in obrobnosti, ki spremljajo posamezne skupnosti, preraščajo z notranjim duhovnim pogledom in postopni rasti v veliko Kristusovo družino.

„ZAKON O SUNDU“

Pred dvema letoma je bil v Jugoslaviji uveden zakon, s katerim so obdavčili ves komercialni tisk (stripi, rotacijski romani, pornografske revije ter vse ostalo, ki ne spada v literarno ali učno snov). V dveh letih se je število raznih serij zmanjšalo od 70 na 18. Prej so imele skupno naklado 47 milijonov izvodov letno. Ostale revije pa so precej spremenile svoj način pisanja, čeprav še ni vse za splošno branje.

ZAVAROVANJE KMETOV

Osnutek pogodbe omogoča kmetom kooperantom s kmetijskimi za-

(Dalje na 34. strani)

merno, so se v odgovor dvignili glasovi, da jih je treba kaznovati, ker so se oglasili. Pri najboljši volji takšne logike ne moremo razumeti.

Vsakdo, ki je v mejah javne razprave posegel vanjo, je imel neko zagotovilo, neko jamstvo, da lahko svobodno pove svoje predloge. In če so bili ti predlogi sen iskrenega osebnega prepričanja, mora njihov avtor uživati neko minimalno nedotakljivost. Kam bi sicer prišli? Po tej logiki bi bili vsi razpravljalci, katerih predlogov ustavna komisija ni sprejela, v nevarnosti, da jih nekega dne postavijo pred sodišče.

M. Dimitrič se je razpisal še o drugih stvareh. Z nekaj pavšalnimi ocenami, ki jim botruje očitno nepoznanje položaja, je skušal na kratko opraviti s Cerkvijo. Formulacije in parole, ki jih v članku uporablja, smo bili vajeni brati pred nekaj desetletji, danes so že izjema.

Morda je avtor bolj poučen o ustanavljanju „cerkvenih“ vrtcev. Če dobra gospa, denimo upokojenka, vzame v varstvo nekaj sosedovih otrok, je s tem opravila družbeno koristno delo. Kadar pa na izrecno prošnjo mater kaj takega napravi redovnica ali farovška gospodinja, je s tem zašla v „družbeno sfero“ in zganja klerikalizem. Zakaj dvojna mera?

Pa še to. Čemu je potrebno očitati Cerkvi, da išče „vakuume“ in se in filtrira tam, kjer je družba premalo budna? Ali moramo res vsakemu kaplanu, ki je s skupnico otrok odšel na potep, očitati, da prerašča „zakonite okvire Cerkve“? Z minimalno mero dobronamernosti bi to mogli spraviti v okvir njegove družabnosti ali pa verskega pouka.

Družina, Ljubljana, 20. jan. 1974, str. 3.

IN VENDAR OBSTAJA KLERIKALIZEM KOMUNISTOV

O klerikalizmu smo v zadnjem času prelili veliko črnila. Zlasti veliko prahu je dvignil dr. France Perko v *Znamenju* (2/1973), ko je namignil, da je mogoče klerikalizem iskati tudi v vrstah ZK in ne samo med pripadniki te ali one Cerkve. Pri tej trditvi se je opiral na francoskega marksista Garaudyja, ki je dejal, da je klerikalizem „vsako povezovanje politike z določenim svetovnim nazorom“.

V *Teoriji in praksi* (7—8/1973) mu je precej ostro odgovoril Marko Kerševan: „Najmanj, kar lahko rečemo, je, da je nekoliko neokusno, če se institucija, zaradi katere je pojem klerikalizem nastal, zdaj nenadoma čuti poklicana, da s tem pojmom obsoja in etiketira druge. Huje pa je, da v sklopu nekaterih cerkvenih prizadevanj tako govorjenje o marksističnem klerikalizmu vse preveč spominja na zgodbu o nekom, ki je kazal s prstom na druge in klical ‚Držite tatu!...‘“

Precej drugače je zapisal neznan avtor v slovenski izdaji *Komunista* (14. jan. 74): „Soglašam, da moramo biti budni na obeh straneh: proti zlorabljanju vere za politične namene in proti sektašem v naših vrstah, ki ne ločijo med vero in klerikalizmom. To drugo je tudi svojevrstni klerikalizem. So takšni, ki mislijo, da uresničujejo vlogo člana ZK zgolj z izpovedovanjem nekakšnega borbenega ateizma, morda celo z napadi na vero in vernike. S tem v spopadu z resničnim klerikalizmom ničesar ne prispevajo, temveč samo še spodbujajo klerikalne težnje.“

V zadnjem času se je pojavila še cela vrsta zapisov v sredstvih družbenega obveščanja, ki vnašajo zmedo v odnose med samoupravno družbo in Cerkvijo.

Zagrebski *Vjesnik* (glasilo SZDL Hrvatske) je 10. januarja letos objavil pogovor z Esatom Imerijem, članom CK ZK Makedonije. Imeri je med drugim povedal, da v Makedoniji pripravljajo zakon o pravnem položaju verskih skupnosti, „v katerega bomo vsestransko vnesli vse naše opredelive. Verjamem, da bo ta zakon preprečil otrokom, da bi hkrati obiskovali dve idejno različni šoli.“ Napoved je utemeljil s tem, da si „ne more zamisliti, da bi 7000 učencev albanske in turške narodnosti obiskovalo verski pouk, katerega metafizična osnova povsem nasprotuje marksističnemu pogledu na svet“. Ali naj iz tega sklepamo, da bo v doglednem času verouk z zakonom prepovedan?

Poskus ni osamljen. Po AKSI (11. januarja) povzemamo, da je bil na

(Dalje na 34. strani)

slovinci

po evropi

anglija

Dne 4. februarja so pokopali v Coventryju go. Adelino Štefančič, roj. Sussi, staro 44 let. Zapušča

Marija Brcar je bila lani decembra pri birmi v Castlefordu (Anglija).

moža in dve hčeri. Umrta je 31. januarja.

Dobili smo sporočilo, da je še lanskega oktobra (13.) v kraju Downend umrla ga. Ana Shean, roj. Šolar, iz Tržiča. Stara je bila 55 let. Zapušča moža in pastorko Marijo. Pokojna Ana je prišla pomagat bolni sestri ter se je potem tu poročila. Vse so umrle na raku — boleznimi modernega časa.

Pokojnim želimo božji mir pri Bogu, preostalim naše iskreno sožalje!

Parkovi v Hamptonu so dali svoj *novi dom blagoslovit*. Naj bi res sreča in zadovoljstvo vladala v njem!

Na povabilo Kralj. kolegija psihiatrov je 4. februarja na Blake Marsh ustanovi dr. Jože Jančar in sicer o „živčno-kožnih boleznih in duševnih funkcijah“. Predavanje je bilo v polni meri znanstveno ter bo objavljeno v strokovnih listih. Pripominjamo, da je izšla njegova knjiga tudi v italijanščini pod naslovom „Patologia Clinica della Insufficienza Mentale“ 1973. Izdala jo je Società Editrice Universa v Rimu ter jo rabijo na italijanskih univerzah. Tudi Slovenci na Angleškem čestitamo strokovnjaku k njegovemu v znanstvenem svetu tako upoštevanemu delu.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Slovensko krščansko občestvo je letos narastlo že za dva nova člana. Pri božji službi je bila *krščena* 20. januarja Suzana Gomilšek. Oče Lovrenc je doma od Sv. Lovrenca v Slovenskih goricah, mati Ana, roj. Kukovec, pa je doma iz Polenšaka pri Ptujju. Male sestrice je posebno vesel bratec Srečko.

17. februarja pa je sprejela sveti krst prvorojenka Manuela Kovač. Oče Anton je doma iz Vidonec pri Gradu, mati Dragica, roj. Gyergyek, je tudi Prekmurka iz Vidonec. Naj prinašata oba nova kristjana staršem veselje.

SALZBURŠKA

HALLEIN. — Iz našega kota je zadnje čase malo poročil, vključno temu da nas ni tukaj tako malo. Mnogi imajo delo tako urejeno, da so zaposleni 10 dni skupaj, potem pa štiri dni prosti. Ker imajo družine doma, izrabijo vsako priložnost, da gredo domov.

Četrto nedeljo v januarju je imel božjo službo namesto zadržanega našega duhovnika župnik iz Niederalm, dr. Nace Lavrenčič. Po maši smo šli tudi v gostilno na prijeten pomenek. Lepo se mu zahvaljujemo vsi skupaj.

SALZBURG. — Sestram usmiljenkam smo res hvaležni, da nam dajejo možnost, zbirati se po maši v njihovi dvorani. Ob steklenici piva ali oranžade se razplete pogovor, ki ga poživljamo s petjem narodnih pesmi. Škoda je le, da si nekateri Slovenci ne vzamejo časa, da bi prišli zraven. V tujem mestu vsakdo še bolj občuti tujino, če se izogiba iz kakršnegakoli vzroka domače družbe.

1. februarja smo spet pustovali pri „Jägerwirtu“ pri letališču. Vsem, ki so kakor koli pripomogli, da je pustovanje uspelo, lepa hvala!

V družini Mertik se je rodila 29. decembra v Salzburgu mala Renata. *Krščena* je bila v Niederalmu 20. januarja. Krščeval je župnik dr. Lavrenčič. Oče Ivan in mati Marija, roj. Šumandl, sta doma od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah, bivata pa sedaj v St. Leonhardu pri Salzburgu.

TENNECK. — V Tennecku je vedno kaj novega. Februarja smo se zbrali v lepem številu, čeprav je bilo dosti rojakov doma pri družinah. Najprej je bil med mašo krst malega Kristjana Serec, ki se je ves čas zelo modro držal in ni niti takrat zajokal, ko ga je občila krstna voda, čeprav je bil buden.

Po maši je bilo napovedano *pustovanje*. Ker so pa delavci-domačini imeli tudi svoj praznik, smo se morali umakniti iz običajnega prostora. Po posredovanju ge. Weinbergerjeve smo pa le dobili na voljo obednico poleg kan-

tine. Malo je bila majhna, a vzdusje je bilo prijetno. Gospe Kolaričeva in Cirmanova sta nacvrli „krofov“ in to tako dobrih, da bi jih v nobeni slaščičarni ne dobili boljših. „Vélíki točaj“ g. Vinko je skrbel, da se grla niso posušila. Na pustovanje je prišel tudi preški Kurent s svojimi zvonci. Petje narodnih pesmi in ples sta se menjavala in težko je bilo ob desetih zvečer zaključiti prireditev. Vsem, ki so prišli iz Schwarzacha, iz Št. Johanna, iz Bischofshofna in bili dobre volje, hvala lepa.

Nekaj rojakov je ta čas v bolnišnici. G. Puhana iz Prekmurja se zdravi v St. Veitu nad Schwarzachom zaradi jetike. V St. Johannu sta pa v bolnišnici Boris Zidar in Peter Podgorelec. Vsem trem želimo, da bi čimprej spet bili zdravi med nami.

ŠTAJERSKA

GRADEC. — Ko smo zadnjič objavili novi naslov bivšega župnika za Slovence g. Janeza Hafnerja, se je v naslov vrinila napaka. Njegov novi naslov se pravilno glasi: g. Janez Hafner, Bergmann-gasse 25 (Priesterheim), 8010 Graz, Austria.

PREDARLSKA

S prvim januarjem smo dobili Slovenci na Predarlskem *posebno župnijo*. To so tako imenovane

„osebne“ župnije, ki jih po nekaterih zahodnoevropskih deželah že imajo. Prav tako je bila ustanovljena župnija za Hrvate. Po navodilih papeške instrukcije za dušno pastirstvo preseljencev se bodo verniki lahko obračali nanjo ali pa na krajevne dušne pastirje.

Tako imate sedaj možnost, da vse stvari uredite pri slovenskem dušnem pastirju glede krstov, porok in ostalih stvari. Vodijo se tudi posebne matične knjige krstov in porok. Za vse se obračajte na: *Gastarbeiterreferat pri škofijskem ordinariatu v Feldkirchu*, Bahnhofstraße 13, tel. 05522/2585.

Krsti: V Rankweilu sta bila krščena Kristijan Novak, sin Štefana Kakaš in Štefke, roj. Novak iz Gõfisa, Tufers 136, in Aleksandra Bokan, hči Djura Dunjko in Marije, roj. Bokan iz Gõfisa, Tufers 136. — V Lustenauu je bil krščen na god sv. Štefana Štefan Felbar, sin Štefana Felbar in Marije, roj. Vukovič, Holzmühlerstr. 8, Lustenau. — V Muntlixu je prejel zakrament sv. krsta Roman Gašpar, sin Milana in Bernarde, roj. Časar iz Muntlixa 198; v nedeljo, 13. januarja, pa v Lustenauu Renata Menegati, hči Franja in Terezije Cah, Reichsstraße 43, Lustenau; v Altachu Tanja Novak, hči Stanislava in Ane, roj. Vršič iz Hohenemsa, Bildrotstraße 1; v Bludenzu Jožef Bukšek, sin Jožefa in Ane, roj. Lainšček iz Satteinsa 366; Valter Ko-

lar, sin Jožefa in Katarine, roj. Vöröš, Lustenau, Augartenstr. 34. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo na njihovi življenjski poti božji blagoslov!

belgija

LIEGE-LIMBURG

Krsti: Sreča, veselje in ponos v mladih družinah: Nismo še poročali, da se je 17. aprila 1973 v družini g. Janeza Legat-Mežnar v Zwartbergu rodil sin, ki so mu ob krstni vodi dali ime Janez Peter. — V družini g. Heinija in Biserke Virant iz Maasmechelena so z veseljem in hvaležnostjo sprejeli prvorojenca Ronija. — V družini g. Vilka in ge. Nade Lipovšek so tudi srečni ob rojstvu prvorojenca, ki je pri krstu v Maria Heide dobil ime Danijel.

K sreči vseh treh družin iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova pri vzgoji!

Koncert mešanega zbora: Naš mešani zbor je 20. januarja imel v Weywertzu v Ardenah koncert cerkvenih in narodnih pesmi. Pod vodstvom g. Vilija Roglja je zbor zapel 3 božične, 1 postno, 1 velikonočno, 1 Marijino in venček narodnih. Zboru se je poznalo, da se je v zadnjem času precej vadil. Občinstvo ga je nagradilo z navdušenim ploskanjem. Zboru k uspehu iskreno čestitamo, saj vrši odlično narodno in kulturno delo. Le tako naprej!

Naši pokojniki: V Genku je mirno zaspal v Gospodu g. Anton Komac, rudar v pokoju. Rodil se je v Soči. Dočakal je za rudarja izredno starost 85 let. S svojo ženo, pokojno Marijo, rojeno Verhovnik, je lepo vzgojil dva sina in tri hčere. Hčerka Frida je sposobna članica slovenskega pevskega zbora. Pokojnik je bil priden delavec, dober prijatelj in skrben družinski poglavar. Bil je zvest naročnik „Naše luči“, mohorjevka in „Družine“.

Ohranimo ga v lepem spominu! Naj počiva v miru! Žaljuočí družini izrekamo krščansko sožalje.

*Krst
Romana
Gašpar v
Muntlixu na
Predarlskem*

† *Marija Mavrič*: Po večmesečnem bolehanju in pešanju je v Leutu mirno zaspala v Gospodu ga. Marija Mavrič, vdova po Janezu Sedeju, rojena 1894 v Cerknem. V treh letih je izumrla cela družina: najprej sin Janko, pred dobrim letom oče Janez in sedaj še mati Marija.

Kmalu bo 50 let, odkar jo je njena modra mati pri odhodu v Belgijo spremljala del poti in ji dajala razne nasvete in opomine. Ob slovesu ji je v solzah še naročala: „Na Boga in Marijo ne pozabi!“ Marija je s težkim srcem in negotovimi koraki odšla v svet. Svoje blage matere ni več videla, toda njenemu poslednjemu naročilu je ostala zvesta do smrti.

Življenje v Belgiji ji ni bilo rožnato. Kmalu je izbruhnila vojna in v njeno hišo prinesla strah in pomanjkanje. Po vojni pa je sinova bolezen porušila srečo družinice, ki je živela v ljubezni.

Gospa Marija je bila preprosta žena, a polna dobrote in življenjske modrosti. Sama je bila siromašna, a je z veseljem pomagala še bolj siromašnim. Denar pri njej ni bil cilj, temveč sredstvo. Imela je majhno pokojnino, a je za pravično stvar vedno rada odprla svojo denarnico. Že dalj časa ni imela moči, da bi aktivno sodelovala v slovenskem življenju, pa je mlajšim dajala pobudo in pogum. Delavci za slovensko skupnost so bili pri njej vedno gostoljubno sprejeti.

Brez pretiravanja moremo nanjo obrniti misli iz knjige *Modrosti*: „Močno ženo, kdo jo bo našel? Nje cena je kakor cena blaga, ki pride od daleč. Vanjo zaupa srce njenega moža. Skazuje mu dobro vse dni življenja. Dlan odpira ubožcu in roko podaja siromaku. Usta odpira modrosti in postava milobe je na njenem jeziku. Slepiva je milina in prazna je lepota: ženo, ki se boji Gospoda, njo bodo hvallili.“ (Preg 31, 10—13)

Lepo število rojakov in domačinov se je zbralo k njenemu slovesu — ob njenem pogrebu. „Slomškarji“ so zvesti članici zapeli v cer-

kvi in na pokopališču. Na grobu pa bodo vsadili njej preljubo cvetko, ki nas bo opozarjala, da žena, kot je bila pokojna gospa Marija, ne umrje. S svojim zgledom nam sveti še naprej. Ne pozabimo nanjo!

Sedejeva mama, hvala Vam za vse! Na veselo svidenje!

V-ko.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, tel. 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Zaposlitev v Franciji: Mnogi sprašujejo, kakšne so sedaj možnosti za zaposlitev v Franciji. Odkar so od 1. oktobra 1973 v veljavi predpisi o zaposlitvi tujih delavcev iz dežel, ki ne spadajo k Evropskemu skupnemu trgu — ti predpisi torej veljajo tudi za naše rojake! — ne more več nihče v Franciji dobiti delovnega dovoljenja, če ni že pred odhodom v tujino dobil de-

lovne pogodbe (contrat du travail) doma pri francoskem uradu Office National d'Immigration.

To velja za vse, za moške kakor za ženske; te so namreč prej brez težave dobile delovno dovoljenje za gospodinjstvo pomočnice, sedaj pa tudi zanje veljajo splošni predpisi. *Ni torej nobene izjeme*: kdor koli pride brez delovne pogodbe bodisi s potnim listom ali „na črno“, se mora vrniti domov in si doma pri francoskem zastopstvu O.N.I. dobiti delovno pogodbo.

Edina izjema so tisti, ki morejo dokazati (res dokazati!), da so bili prisiljeni zapustiti domovino in da imajo resne razloge, da zaprosijo za azil (za begunski statut). — Posebej še z ozirom na to, da zadnji meseci kažejo na bodoče večje ali manjše gospodarske težave, se francoske oblasti dosledno držijo strogih predpisov o zaposlitvi tujih delavcev.

Kar tiče družinskih obiskov in turizma, pa seveda vsak lahko o-

Slika predstavlja pokojno Marjo Sedej-Mavrič z njenim, tudi že pokojnim možem Janezom Sedejem iz Leuta v Belgiji ob zlati poroki pred nekaj leti, ko ji je prišla čestitat večja skupina naše mladine pod vodstvom našega dušnega pastirja.

stane tri mesece v Franciji, če ima za to možnosti oziroma potrebna sredstva. Tudi študentke, ki bi se rade izpopolnile v francoščini in so pripravljene za hrano in stanovanje, toda brez plače (au pair), pomagati v družinah pri gospodinjskem delu, imajo vedno možnost, da s pomočjo Accueil familial des jeunes étrangers, 23 rue du Cherche-Midi, 75006 Paris, dobijo kako mesto „au pair“ v družini.

LOIRET. — V Lorrisu je v nedeljo, 17. svečana, v družinskem domačem krogu, v družini svojega moža in petih otrok ter njihovih vnukov, praznovala 70-letnico gospa Franca Tratnjek, roj. Preindl, doma iz Odrancev. K lepemu jubileju iskreno čestitamo z najboljšimi željami za lepo bodočnost.

LYON — DIJON

V postnem času, v mesecu marca, bo naš duhovnik obiskal rojake v Dijonu in Lyonu. O tem boste pravočasno pisмено obveščeni, katero nedeljo bo maša v Lyonu, katero nedeljo v Dijonu.

Boris Lukovnjak, sin Andreja in Štefanije, iz Sartrouville (Francija), je bil septembra 1973 krščen doma v Štrigovi.

LA MACHINE (Nièvre)

Maša za Slovence bo v nedeljo, 24. marca, ob treh popoldne v župni cerkvi. Po maši domače srečanje v farni dvorani. Vsi prijazno vabljeni!

PAS-DE-CALAIS

Postni čas nas pripravlja na velikonočno skrivnost. Zato bodo duhovne obnove v sledečem redu:

Tourcoing: 3. marca ob 4,30 uri pop. v Rue Austerlitz pri pomočnicah duš v vicah.

Landas-Brion: 10. marca ob 4,30 uri v farni cerkvi Brion.

Armentières: 17. marca ob 4,30 uri v farni cerkvi sv. Terezije.

Lille: 31. marca ob 4,30 uri v Maison des Oevres blizu stolnice.

Wingles: 4. aprila ob 5. uri v cerkvi sv. Lavrencija.

St. Paul: 5. aprila ob 7. uri zvečer.

Fosse VIII., Vendin-le-Vieil: 6. aprila ob 5 uri popoldne.

Ecaust St. Mein: 7. aprila ob 5. uri popoldne.

Arras: Velika noč, 14. aprila ob 5. uri popoldne.

Po krstu so postali božji otroci: v Mericourt-s-Lens Lovrenc Žižek, Gregorij Delaroque, Kristina Gjidara in Gregorij Josifovski.

Zakrament sv. zakona sta prejela Ivan M. Hribovšek in Marija Dominika Boulangé.

Naši umrli: Na predvečer božičnih praznikov je v Lillu tragično preminil zaradi padca v klet 85-letni Franc Šuštaric, dolgoletni zvesti bralec „Naše luči“. Pokopan je v Carvinu. — V Lievinu je po krajšem bolehanju preminil naš rojak Franc Benedik. — 31. decembra nas je nenadoma zapustil v svojem 56. letu Franc Mali. Zapuščca tri sestre z družinami. Pokopan je bil 3. jan. — V Bruay-en-Artois nas je po daljši rudarski bolezni zapustil Ivan Kolenc, dolgoletni tajnik Zveze društev sv. Barbare za severno Francijo in voditelj dramskega odseka Društva sv. Barbare v Bruay. Od svojega 13. leta je sodeloval pri pevskem

Pok. Ivan Kolenc, tajnik Zveze društev sv. Barbare v Bruay.

zboru. Zadnjič smo ga slišali še pri polnočnici. Dober soprog in družinski oče je vsakemu tako rad ustregel po vseh svojih močeh. Veličastni pogreb je bil priča njegove priljubljenosti med rojaki in domačini. Pokopan je bil 10. januarja na pokopališču Fosse 3.

Po krajši bolezni je odšla k Stvarniku po plačilo Frančiška Rotar, roj. Tomazin 24. januarja v svojem 84. letu življenja. Skrbna mati je svoje otroke in vnuke lepo vzgojila. Tudi na svoj odhod v večnost se je že dalj časa dobro pripravljala. Pokopana je bila 28. januarja na pokopališču Fosse 3.

Vsem svojem naše sožalje, pokojnikom pa naj bo Gospod največje plačilo!

VZHODNA LOTARINGIJA

(Še k letn. poročilu v 2. številki)

Tukajšnji listi neprestano prinašajo slike, čestitke materam, očetom, ki praznujejo srebrno, zlato in celo diamantno poroko. Občine prirejajo dobrodelne večere za stare ljudi, darujejo darila — župani jim sami prinesejo darila —, da se jim veselje bere z obraza, ko vidijo, da se jih še kdo spomni s hvaležnostjo za njihovo delo.

Sedanja svetovna stiska je pri nas še mila, kot je tudi milo podnebje v tem času, ko to pišem.

Nekateri so se za vedno poslovili od nas:

7. decembra je umrla v Cité Bois

Pokojna Frančiška Rotar, roj. Tomazin, v Bruay-en-Artois.

Richard 77-letna Jožefina Goručan, dobra in verna mati, dolgoletna raznašalka „Naše luči“ v isti koloniji. Bog naj ji povrne vse mnoge dobrote in jo poplača za njeno močno vero!

Dne 12. dec. je zadela kap našega dobrega 73 let starega Andreja Mlakarja, mirnega, splošno priljubljenega rojaka. Zapustil je ženo Frančiško in hčerki Ido, poročeno s spoštovanim županom v Stiring-Wendel Botz Remy, in Vladimiro, por. z Gastonom Fickinger. Pokopan je bil 15. dec. istotam.

Na praznik sv. Štefana, 26. decembra 1973, je umrl naš rojak Martin Glavač, 86 let star, pred 10 leti zadet od kapi. Vdano je prenašal svoje trpljenje in za vse praznike z veseljem prejemal svojega prijatelja Jezusa. Pokopan je bil v Ham s/Varsberg 28. dec. — Istega dne je umrl in istega dne pokopan v istem kraju naš dobri Avgust Klakočer, 72 let star, povsod priljubljen, dober delavec in veren katoličan.

V preteklem letu smo 7. maja izgubili tudi 76 let starega našega dobrega prijatelja g. Arthura Kratz-a, bivšega šolskega ravnatelja in dolgoletnega organista in veselega družabnika pri naših izletih, kjer je nam razkazoval svojo ljubljeno domovino, katero je zelo natančno poznal. Z vso hvaležnostjo mislimo nanj, beremo tudi svete maše za njega, da mu ljubi

Bog poplača vse, kar nam je dobrega storil.

Vsem našim rajnim želimo večno blaženost pri Bogu.

Komaj smo začeli novo leto, nam je smrt ugrabila našega prijatelja Henrika Kranjca, 87 let starega. Bil je 26 let član slovenskega Društva sv. Barbare v Cité Jeanne d'Arc. Njegovo življenje je bilo polno težav in trpljenja, 4. januarja letos pa je končal svoj križev pot. Kljub bridkemu življenju je ohranil živo vero, saj je celo s palico hodil k nedeljski maši in se nam zelo rad pridružil, ko smo pohiteli k Mariji v Lurd. 7. januarja je bil cerkveno pokopan v Hombourg-Haut, kjer leži njegova zadnja žena in njegova dobra hčerka Jožefina. Lepo je, da je naše Društvo sv. Barbare z vso častjo spremljalo svojega člana v cerkev in na pokopališče ter mu darovalo lep venec v zahvalo za njegovo stalno članstvo v tem društvu. Naj počiva v miru, sorodnikom pa globoko sožalje!

*

Pri poročilih od tu mi napolnjuje srce veselje in žalost in zopet žalost in veselje: kar naprej poročila o smrti naših rojakov. Pri tem ne mislim samo na rajne, ampak istočasno na družine, ki padajo pod križem in se se težko dvigajo, da gredo svojo pot naprej:

11. januarja t. l. je umrl oče Franc Miklavčič, 75 let star, doma v Tržiču na Gorenjskem. Z veseljem je prišel iz Clevelanda s svojo ženo k dobri svoji hčerki v Belle Roche: zadela ga je kap, z žalostjo smo ga pokopali 14. jan. v Merlebachu.

Dne 28. jan. je po svoji dolgotrajni bolezni končal tek življenja naš dragi Franc Koren, rojen 1899 na Vrhpoljah pri Vipavi; kot priden rudar in izvrsten zidar je svoj prosti čas porabil, da je naredil s sorojaki krasno Lurško votlino na vrtu hiralnice, kjer imamo ob nedeljah sv. mašo. Po načrtu izvrstnega arhitekta Antona Jankoviča, pod vodstvom dobrega zidarskega mojstra Vilka Kneza in s pridnim delom naših rojakov je bila zgrajena Lurška votlina ob cerkvici, pred

njo pa krasni nasadi raznobarnih vrtnic. Mogočno stavbo z vrtom smo slikali. Krasno sliko je sam v bolezni večkrat ogledoval in prosil: „Ako bom umrl, prosim, gospod Stanko, položite mi to sliko pred noge moje krstel!“ — Dne 31. januarja t. l. je vzel slovo od tega sveta. Naj Ti ljubi Bog poplača Tvoje delo, Tvoje izredno ljubezen do nebeške Matere! Sezidal si pred smrtjo samemu sebi krasen spomenik; vsakokrat, ko grem mimo, so moje misli pri Tebi!

Z veseljem pa pozdravljamo novorojenčke: 13. jan. je bila krščena Lilijana Šinkovec v Cité des Chenes; 20. jan. v Merlebachu Emanuela, hčerka Anice Lizzi in Jakoba Keller; 17. febr. Jolanda, hčerka Franca Kamina in Slavke Režek, krščena v Merlebachu. Nedoržnim otročičem želimo srečno življenje, staršem pa pogum v vseh težavah pri vzgoji otrok!

Domači časopisi nam zelo pogosto prinašajo slike očetov in mater, ki so dosegli lepo starost: 70, 80 in še več let. Ne moremo vseh naštevati, pač jim iz srca želimo še nadaljnji srečen večer življenja!

Zadnje nedeljo v januarju pa je naš cerkveni zbor zelo prijetno praznoval vsakoletni družinski večer v dvorani Hospice Ste Elisabeth v Merlebachu. V lepo okrašeni dvorani smo z veseljem pozdravili našega g. dirigenta Emila Šinkovca; v svoji sredi smo imeli tudi častnega predsednika g. Franceta Kosca, sedanjega predsednika Silva Mava, našega častnega gosta, duhovnika te hiše g. Alfonza Kleina, vse sedanje in prejšnje pevce in pevke ter naše prijatelje.

Naše veselje je pomnožilo krasno skioptično prikazovanje naše skupine v Lurdu, pobožnosti pri Mariji, krasota podzemeljskih jam, mogočne gore Pirenejev itd. Zelo nas je razveselilo lepo petje malih otročičev družine Štefana Rotarja in Lojzeta Gregorčiča.

Naš dirigent se je še enkrat zahvalil za vse darove za nov harmonij, ki že lepo spremlja petje naših dragih pevcev in pevke, pozval pa je mladino, da nam pomaga razširjati s petjem čast božjo

in naše dobre nebeške Matere. V prlhodnjih številkah „Naše luči“ bomo objavili tudi lepe fotografije tega družinskega večera. Le pogumno dalje — in vsem zahvala za navdušenost in dobrotljivost!

Stanko iz Merlebacha

AUMETZ

Na volitvah, ki so se vršile dne 3. februarja, je bil izvoljen naslednji *novi odbor Slovenskega delavskega društva*: predsednik Jože Peternel; podpredsednik Anton Pišlar; tajnika Ivan Tolmajner in Ernest Pecovec; blagajniki Franc Jakič, Anton Golob in L. Glavič; pregledniki računov Martin Gorišek, Jože Kunej in Janez Kogovšek; odgovorna za imovino: J. Cigale in J. Kogovšek; odgovorni za opremo: Filser, Spolenak, Cigale, Bettiol, Kunej; pevovodji: Andrej Pišlar in ga. Marija Pecovec.

(Po „Rep. Lorrain“)

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Pred hišo se je ustavil avto. „Nekdo gre k nam,“ pravi žena. „Naprej!“ Vstopil je naš izseljenški duhovnik g. Dejak. „Iz Algrange-a prihajam; v tamkajšnji bolnišnici leži gospa Vončina,“ je povedal. „No, če ste začeli s tem

telesnim delom usmiljenja, pa nadaljujmo z njim!“ sem ga naprosil.

Zapeljali smo se v Briey pogledat slovensko ženo Sekutijevo. Enajst let že leži v zavetišču, priklenjena na posteljo. Vselej nas sprejme s prijaznim nasmehom. To je menda edino, kar še premore, je pa neizmerne vrednosti. Koliko je ljudi, ki imajo še zdravje in lepo premoženje, sprejeti te pa ne znajo, ker jim je dobra volja izginila iz obraza!

Šli smo nato obiskat 78 let starega pravoslavnega župnika, velikega prijatelja Slovencev. Ni se zadovoljil, da bi nam samo roko stisnil, ampak nas je ginjen objel. Bil je poročen, a žena mu je umrla. Prav tako je izgubil zvestega prijatelja Slovencev. Ni se zadovoljil, da bi nam samo roko stisnil, ampak nas je ginjen objel. Bil je poročen, a žena mu je umrla. Prav tako je izgubil zvestega prijatelja Ždanova. Sam je in le malokdo ga obišče. Dokler so ga potrebovali, jih je bilo več, včasih celó preveč.

Vrnili smo se na Marino. „Zdaj pa k Zupanovim!“ je bila naša misel; „tam leži hudo bolna 81 let stara dobra slovenska mama. Vsi molimo, da bi ozdravela in dočakala novo mašo, katero bo prihodnje leto pel njen vnuk Janko.

Mrak se je spremenil v noč, ven-

dar smo obiskali še vdovo Marico Gantarjevo. Bergle ima ob postelji. Kar nekaj stisne človeka v grlu, ko zagleda to nezaželeno nožno pomoč. Ni ohromela, hvala Bogu, noge so ji le začasno odpovedale. Zdravniki — pa tudi Bog bo storil svoje — ji bodo pomagali, da bo čez dva ali tri mesece lahko dala berglam slovo. Prav je tako, kajti mlada je še in štiri otroke ima.

Prejšnji dan je moja žena sama obiskala Žagarjevo mamo. Tudi njej je ena noga začela stavkati, drugače bi večkrat prišla k slovenski maši. Isto pove Janežičeva stara mama, ker ji baterija pomaga poganjati srce.

Mlad je še naš župnik. „Mladi ne gredo več v cerkev ali pa gredo k francoski službi božji, ker znajo bolje francoski, stari bomo pa pomrli ali omagali. Kaj boste storili potem?“ sem ga vprašal. „Lahko prevzamem kakšno francosko župnijo, lahko se pa tudi vrnem v Slovenijo, toda zdaj še nič ne mislim na to,“ je odgovoril.

Prav je povedal. Ljudje le preradi obujamo spomine in smo žalostni, ker smo zgubili to in ono, kar smo ljubili. Tako si grenimo življenje. Je težko, vem, toda vdaš se v božjo voljo vselej! Čim bolj se postavljaš na glavo, tem težje prideš naprej,“ pravi pregovor. — J. J.

NICA

Slovenska sv. maša je v Nici vsako nedeljo zjutraj ob 10. uri v kapeli sester, 6 Av. don Bosco. Enkrat mesečno pa je tudi izven Nice na raznih krajih. Tako bo v nedeljo, 10. marca, popoldne ob 4. uri v *Cannes-u*, v cerkvi sester, Avenue St. Nicolas (nasproti žel. postaje); v nedeljo, 17. marca, pa v *La Pointe de Contes* popoldne ob 4. uri.

V nedeljo, 24. marca, ob 4. uri popoldne pa bo *srečanje vseh tujih delavcev* („*Journée des migrants*“) in sicer v *Cannes-u*. Srečanje bo v cerkvi „*Notre Dame du Voyage*“, ki se nahaja pri Port-u nasproti Casino Municipal, oziro-

Marseille: po slovenski maši na nedeljo pred Novim letom so se nekateri še zadržali v prijetnem medsebojnem pogovoru.

ma na začetku Promenade de la Croisette. Na srečanje pride prevzvišeni g. škof iz Nice, ki bo imel tudi sv. mašo. V nedeljo, 24. marca, popoldne pridite torej vsi v Cannes, da se predstavimo škofu. Bodite točni! Med tujci smo mi tukaj številčno najmanjša skupina, zato ne bi smela manjkati nobena slovenska družina. Letos je torej tradicionalno *naše srečanje* preloženo na postni čas in v Cannes.

nemčija

STUTT GART-okolice

Družabni večer s filmom: V nedeljo, 20. januarja, smo imeli v dvorani Friedenau v Stuttgartu družabni večer s filmsko kroniko o prireditvah delovnega leta 1972/73. Poleg prvomajskega izleta, šole, miklavževanja in štefanovanja je film posebno izčrpno pokazal proslavo materinskega dneva. Film o Binkoštnem srečanju bo zavzel poseben večer letos v marcu.

Akcija „Nazaret“ pozdravljamo: Prizadevanje za namestitvev mozaika Marije Pomagaj z Brezij v cerkvi Marijinega oznanjenja v Nazaretu iskreno pozdravljamo. Na našem področju smo Slovenci že zbrali 500.— DM za ta namen. Akcijskemu odboru smo obljubili sicer 1000.— DM in upamo, da bo ta vsota zbrana do konca marca. Naj bo tudi podoba „Kraljice Slovencev“ navzoča v Nazaretu, od koder smo sprejeli krščansko vero. Drugi narodi že imajo tam podobe narodnih Marijinih svetišč; zakaj bi moral Slovenci v tem pogledu zaostajati?

Takšni so Nemci: Dne 1. decembra lani je praznoval škof iz Rottenburga, kamor spada tudi naše področje, Karl Josef Leiprecht srebrni škofijski jubilej. V dvorani 6 na Killesbergu v Stuttgartu se je k njegovi maši zbralo 6000 katoličanov, med njimi tudi zastopstvo Slovencev. Ob tej priliki so katoličani škofije podarili slavljencu 750.000 DM za zgradnjo doma za telesno

in duševno oškodovane otroke, ki bo postavljen v Schwäbisch Gmündu.

Pol milijona tujcev v škofiji: V škofiji Rottenburg, kamor spadamo tudi Slovenci na Württembergem, so naštel 504.000 tujih delavcev, med njimi 300.000 katoličanov. Iz Jugoslavije jih je tu na delu 123.000 (Slovencev 12.000), Italijanov 120.000, Turkov 78.500, Špancev 24.500, Portugalcev 8.500. Pripadniki drugih narodnosti niso navedeni.

Med tujci je 83.000 otrok pod 16. letom starosti. Gimnazijo obiskuje 1316 otrok tujih delavcev.

Čestitke h krstnemu slavu: K naraščaju čestitamo šestim družinam: v Schwaikheimu Antonu Dragan in Marjeti k hčerkici Karmen; v Heubachu Vinku in Tereziji Tomažin k sinku Andreju; v Stuttgartu Mileni Starman k hčerkici Hajdi; Leopoldu in Jožefi Kos k sinku Aleksandru; Viktorju in Mariji Karba k hčerkici Tatjani; v Nellingen Janezu in Angelci Kolarič k sinku Petru.

WÜRTEMBERG-OBERLAND

Mesec januar nam je zopet dal dva *novorojenčka*, ki sta bila krščena hkrati 20. januarja t. l. v cerkvi Liebfrau v Ravensburgu: Renata Vizlar, hči Vincenca in Jožice,

Prizor z mednarodnega srečanja v Stuttgartu 2. decembra lani. Kar je povedal gospod Graf, ki je program vodil, je v slovenščino prevedla Tutičeva Marjetka.

Španska katoliška župnija v Stuttgartu se tudi kulturno pridno udeležuje. Na mednarodnem večeru v Raichberghalle (2. 12. 1973) so nastopili z narodnimi plesi.

roj. Pavkovič, stanujočih v Baienfurtu, in Albin Požun, sin Albina in Jožice, roj. Dolenc, stanujočih istotam. Obema otrokoma želimo, da bi bila v veliko veselje njihovim družinam!

Udeležba pri slovenskih mašah je zopet postala polnejša po vrnitvi onih, ki so za Božič šli domov. V Ulmu je razveseljivo dejstvo, da zlasti narašča število moških. Da bi prekosili ženske, je nekaj redkega, a pri zadnji maši v februarju jim skoraj moramo to priznati.

Sedaj smo že v *postnem času* in naš sklep naj bo, da se vredno, zlasti s prejemom sv. zakramentov pripravimo na praznik Kristusovega vstajenja.

INGOLSTADT

Z našega pastoralnega področja (Ingolstadt, Nürnberg, Regensburg) smo se zadnjič oglasili v Naši luči meseca maja. Temu pa ni botrovala samo lenoba, ampak tudi prezaposlenost. Kljub dobri volji se večkrat res ni dalo. Zato posegamo tokrat malo nazaj v preteklo leto, kar bo za bralce naših krajev gotovo zanimivo.

Na področju Ingolstadta se je medtem marsikaj spremenilo. Posebno število novih priseljencev — Slovencev se je precej povečalo. Točne podatke bi bilo težko dati, gotovo pa je število naših rojakov v tem mestecu ob Donavi nad 2000. Tovarna AUDI/NSU je lepo opremila že tri osemnadstropne bloke za naše delavce, v katerih stanuje 1500 ljudi. Istočasno gradi tovarna družinske bloke, v katerih je veliko slovenskih ljudi. Na žalost je nekatere težje najti, ker so

svoje ime napisali že čisto po nemško. Poleg tovarne avtomobilov ima precej slovenskih žena in deklet električno podjetje Telefunkken. Ženski dom Telefunkna vođi naša rojakinja Teodora Kuhar, ki s posrečeno roko ureja težke razmere v tem domu. Več naših ljudi je zaposlenih še v številnih drugih podjetjih in v rafineriji.

Kaj je bilo storjenega za Slovence v Ingolstadtu?

Meseca maja smo ustanovili *socialni urad* na Hohe Schulstraße, ki ga vodi socialni delavec g. Zvone Kokalj. V poplavi raznih uradov, ki hočejo na račun naših ljudi polniti svoje žepe, je bila ta ustanova nujno potrebna. Obiskov je veliko. Včasih zvoni že od šestih zjutraj pa pozno do enajstih zvečer. Vse usluge so tu brezplačne. Socialni delavec pa je plačan od Caritas.

Kmalu za socialnim uradom se nam je posrečilo dobiti svoje prostore za *slovenski center*. V tem prostoru, ki sprejme okoli sto ljudi, se zbirajo Slovenci vsako nedeljo po maši. Slovenska pesem se čuje daleč naokrog, tako da so Španci, ki imajo v bližini svoje prostore, večkrat kar ljubosumni nad našo družabnostjo. Praksa je pokazala, da je ta dvorana premajhna, zato bomo skušali kmalu dobiti še dve sosednji dvorani. Za pristne slovenske specialitete skrbi g. Repina, ki center tudi trenutno oskrbuje. Vneti šahisti vsako nedeljo pomerjajo svoje moči, vsak pa ima na razpolago slovensko časopisje. V centru so se naši šahisti pomerili že s hrvaško ekipo. Zmagala je slovenska ekipa z rezultatom 5:4.

Slovenska šola nam je dala ve-

liko skrbi, pa kljub temu ni uspehov. Nemški šolski dekan Weber utemeljuje to s tem, da polovica naših otrok zelo dobro govori nemško, da pa je ostalih premalo za samostojen pouk. Resnica pa je, da so mnogi slovenski starši premalo zavzeti zato, iz domovine pa takrat, ko je bila šola tik pred začetkom in so se Nemci strinjali, niso hoteli poslati učitelja. Tako izgubljam ljudi, ki jutri že ne bodo znali več materinskega jezika. Največ, kar smo mogli narediti, je ena ura slovenskega verouka na teden, vsako nedeljo ob štirih popoldne. To uro bomo izkoristili tudi zato, da bodo otroci dobili osnove slovenskega jezika.

V okviru Slovenskega centra smo organizirali več *priveditev* in piknikov ter en izlet v Göppingen. Med priveditvami sta nas posebno presenetila ansambel Minores, ki je gostoval v Ingolstadtu in Nürnbergu, ter miklavževanje dramske skupine pevskega zbora „Doneči zvon“ iz Münchna. Takih gostovanj si v bodoče še želimo in jih imamo že v načrtu. — Tradicionalne priveditve pustovanj in vinskih trgov so že tako domače, da ne moremo brez njih. Tako smo v letošnjem pustnem času organizirali kar pet pustovanj: dve v Nürnbergu, po eno pa v Ingolstadtu, Erlangenu in Regensburgu. Obisk je bil odličen. — Slovenci smo se tako pokazali, da v resnici spadamo v krog razvitih kulturnih narodov.

Še ene stvari ne gre pozabiti: izdajamo tudi svoje *glasilo* „Lastovke“. Uspešno jih ureja Zvone Kokalj. Izhajajo sicer občasno, a v bodoče bomo skušali pripraviti redno izdajo. „Lastovke“ prinašajo novice iz Ingolstadta in s celega pastoralnega področja.

NÜRNBERG

V Nürnbergu je število naših rojakov od 500 do 700. Tu je vsako nedeljo redna slovenska maša, vsako drugo nedeljo pa srečanje v dvorani evangeljske župnije. Mnogi Slovenci so se tu že tako živeli v nemško okolje, da jim naša srečanja nič ne pomenijo.

binkoštno srečanje 1974

bo 2. junija v Stuttgartu (na Killesbergu)

Naše narodne noše pri procesiji sv. Rešnjena Telesa v Ingolstadtu.

Otroci, ki so že pravi fantje in dekleta, ne znajo več slovensko. Hrvatje imajo več socialnih delavcev, Slovenci nobenega. Po izjavah poznavalcev mnoge naše ljudi izkoriščajo, pa nimajo nikogar, ki bi branil njihove koristi.

Slovenci v Nürnbergu nimajo niti stalnega slovenskega duhovnika, ampak jih oskrbuje duhovnik iz Ingolstadta. Več prošenj za to, da bi bila ustanovljena samostojna slovenska župnija, je že šlo v prazno. Skupina ljudi, ki tvori jedro, je sicer navdušena, toda le srečanje po nekaj ur na teden je premalo. Upamo, da bo zadnji obisk škofa Leniča le obrodil sadove in bomo v tem letu dobili v Nürnbergu novega duhovnika.

Redne slovenske maše se udeležuje od 40 do 80 ljudi, ob večjih prireditvah jih pride tudi do 150.

Pustovali so letos kar dvakrat in dvorana je bila premajhna. Z zelo posrečeno roko pomaga tu gospod Dolenc, ki je kljub temu da je že dalj časa v Nemčiji, ostal pristna slovenska duša.

WEISSENBURG

Majhno mestoce blizu Ingolstadta Weissenburg ima v krojaštvu zaposlenih tudi okoli 40 Slovencev. Čeprav je skupina majhna, zasluži, da jo omenjamo. Še več: lahko bi bila vzor vsem slovenskim skupnostim po Nemčiji. Vseh 40 Slovencev je kot ena družina. Vse praznike praznujejo skupaj, med

seboj se razumejo in si pomagajo. Njihov vodja in nekaj družinski oče je g. Francè Dobič. Vedno nasmehjan je pripravljen vedno pomagati. K maši pridejo kolektivno vsi, če le ni bolezn, po maši pa vedno sami organizirajo razna srečanja in družabne prireditve. Želimo jim še naprej veliko sreče in blagoslova!

ERLANGEN

Velike stolpnice ob Evropakanalu v Erlangenu so postale nov dom za mnoge slovenske družine, ki so zaposlene pri veliki firmi Siemens. V Erlangenu živi okrog 150 Slovencev. Pri maši v Büchenbachu je pravi živžav otrok, ki prepevajo svoje melodije. Nemška župnija nam je dala na razpolago svoje prostore v mladinskem domu, kjer se tudi srečujemo in smo imeli pustno prireditev.

K temu področju spadajo tudi rojaki v Kriegebrunnu in Herzogenaurach.

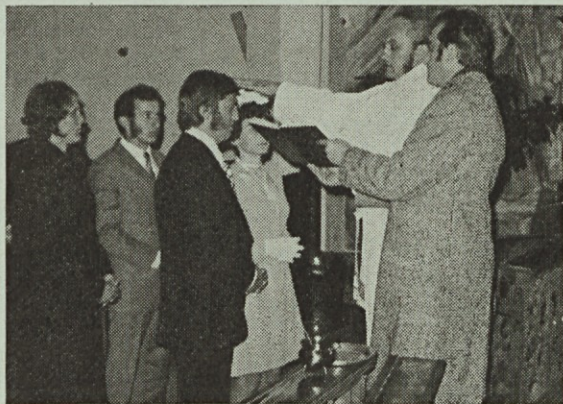
Veseli starši in sorodniki po krstu v Ingolstadtu.

Srečanja enkrat na mesec pomenijo tisti minimum, ki je potreben, da se naši ljudje ne izgubijo v morju nemškega vrvenja.

REGENSBURG

Starodavno mesto Regensburg s slovito katedralo ima v svojem okrilju 200 Slovencev. Žive v predmestju Neutraubling in Irlmauth. Nobena skupina Slovencev na našem področju ni tako nesrečna kot ravno ta. Že štiri mlada življenja, polna idealov in upov za bodočnost, so tu ugasnila.

Za božične praznike je v prometni nesreči izgubil življenje France Podgoršek, ki je bil zelo delaven in aktiven v naši slovenski skupnosti. Odlikovala ga je nesebična pomoč do bližnjega, saj je fantom pomagal z nasveti in materialno. Lepo je skrbel za svojo mamo in bil je resnično zvest

Franč Pintarič in Regina Peterka si obljubljata večno zvestobo.

svojemu dekletu, s katerim se je hotel v kratkem poročiti. Toda božja volja je bila drugačna.

Dom naših fantov na Banaterstraže je prej podoben vsemu drugemu kot stanovanjskemu bloku. Mnogo tragičnih usod in problemov visi nad stanovalci te hiše. Vendar so to v glavnem vsi trde in poštene štajerske korenine, ki se borijo z življenjem, ki jim ne prizanaša. Srečanja enkrat na mesec ne zadostujejo, saj je večkrat tako kričeče potrebna socialna pomoč. „Arbeiterwohlfahrt“ tu, kakor tudi drugje, kratko malo spi. Ta je zadolžen za te ljudi, pa nima niti stika z njimi.

Precej kričeče razmere so tudi v ženskem domu v Irlmauthu. Vendar pa je tu skupina deklet, ki res zasluži vso pohvalo. Ta skupina dobrih je vedno številnejša, a dovolj je le nekaj nevzlednih primerov, da vržejo senco na vso skupnost.

AMBERG, WEIDEN

Večja skupina naših ljudi živi še v Ambergu in v Weidnu ob češki meji. Vsako četrto soboto v mesecu se srečujemo. Kapelica v Ambergu je sicer polna, a to je še daleč premalo!

Ljudje so tu zaposleni pri Siemensu prek našega podjetja Rudis. V glavnem so to poštene in dobre družine, ki pa nekako ne najdejo stika med seboj. Premalo je skupnih akcij in slovenskih prireditev, sami pa niso toliko zavzeti, da bi si organizirali skupna srečanja.

Weiden je pa treba zelo pohvaliti. Podobno kot v Weissenburgu je tudi ta skupina mladih družin kot ena celota. Nikdar jim ne manjka dobre volje, vse praznike in slovesnosti praznujejo skupaj in jim mesečno srečanje veliko pomeni. V živahni debati, pogovoru in petju nas je nekajkrat lovilo že celo jutro. Večina jih dela v tovarni hotelskega porcelana Bauscher. Rojakom iz Weidna želimo še naprej, da bi ostali pristni Slovenci!

V letu 1973 so bili *krščeni*: V Ingolstadt — Klavdija Pongračič, hči Stanislava in Antonije, roj.

Gregorič; Monika Horvat, hči Ivana in Marjete, roj. Felšu; Jožef Zelko, sin Jožefa in Marije, roj. Lipnik; Gregor Zevnik, sin Mihaela in Jožice, roj. Štular; Gabrijela Franc, hči Alojzija in Jožice, roj. Sabo; Aleksandra Jerebic, hči Štefana in Elizabete, roj. Žerdin; Nikolaj Bellec, sin Nikolaja in Danice, roj. Potočnik; Renata Haložan, hči Ivana in Julijane, roj. Kavaš; Klavdija Virag, hči Vincencija in Cecilije, roj. Copek; Tadej Gartner, sin Franca in Vere, roj. Šolar; Robert Zver, sin Štefana in Marije, roj. Kūplen; v Nürnbergu — Sabina Pacek, hči Viktorja in Terezije, roj. Sintič; Kornelija Šobak, hči Franceta in Jožice, roj. Vaš; Robert Žučko, sin Danijela in Marije, roj. Maček; Klara Žnidaršič, hči Janeza in Marije, roj. Papež; v Erlangenu — Tomaž Gründel, sin Karlheinz in Gizela, roj. Hozjan; Andreja Simonič, hči Simona in Radmile, roj. Opačič; Ivan Lesjak, sin Stjepana in Ivane; Marko Jurkas, sin Nikolaja in Majde, roj. Kujavec.

Letos so *bili krščeni*: Tatjana Kociper, hči Vincencija in Angele, roj. Smej; Matej Ravnikar, sin Viljema in Zinke, roj. Šuštarč; Rosanda Kalamar, hči Jožefa in Danice, roj. Bedek.

Poročili so se: Anton Tkalec iz Črensovcev in Marjeta Gomboc iz Kropivnika; Slavko Jančar iz Gor. Radgone in Zofija Košar s Stavešinskega vrha; Hilarij Justin iz Ljubljane in Alojzija Krepša iz Sv. Marjete pri Ptuj; Martin Roštohar in Jožefa Marič, oba iz Gor. Radgone; Ivan Škrčič z Golega vrha in Vera Petkovič iz Čakovca; Štefan Kerec in Marjana Žokš, oba iz Prosečke vasi; Ivan Boršič iz Zaloga in Angela Motoh iz Olimja; Stanislav Bagoroš in Marjeta Cigan, oba iz Petanjcev; Vinko Arnuš iz Sv. Lenarta in Jožefa Dajčman iz Sv. Jurija v Slov. goricah; Franc Pintarič in Regina Peterka, oba iz Beltincev.

Novim zakoncem naše čestitke in mnogo blagoslova na novi življenjski poti!

Birmanji so bili: Mirko Krčetič iz Nürnberga, Bojan Zgonc iz Erlangena, Jože Dijak iz Zirndorfa, Jo-

žica Ravšl in Ema Besal iz Irlmautha, Slavko Jančar, Zvonko Mavrič in Hilarij Justin iz Ingolstadta. Čestitamo!

MÜNCHEN

Naš *socialni urad*, pridružen župnijskemu, ima, hvala Bogu, polne roke dela, tako da smo morali dobiti še novo pomočnico. Izposojanje knjig, izpolnjevanje formularjev, posredovanje po bolnicah, pri zdravnikih, na delovnem uradu in pri zavarovalnicah, prevodi in telefoniranje... vse to in še kaj je vsakdanji kruh našega socialnega urada.

Župnijsko življenje teče po že ustaljenih kolesnicah: nedeljske maše, ki so dobro obiskane in pri katerih verniki lepo pojo, obhajilne nedelje, razširjanje verskega berila, krsti, poroke, pogrebi, tečaji za otroke, nemški za odrasle in tečaj za ročna dela — to so oblike našega župnijskega življenja.

Poseben dogodek v zadnjem času je bilo naše *pustovanje*.

Spet se je vršilo v pustno okrašeni veliki dvorani Bürgerbräukellerja, kamor se je nabralo okrog 900 ljudi. Oder sta krasili še dve piramidi z masko na vrhu in krofi, nanizanimi okrog in okrog.

Začelo se je točno ob 4. uri popoldne, uradni pozdrav je bil ob pol 5. uri, končalo pa se je nekaj čez 11. uro. Veliko udeležencev se je posebej zahvalilo za lepo prireditev.

Gotovo je bistveno pripomogel k uspehu kvintet, ki je veselo in odlično igral. Čeprav smo pogrešali pri kvintetu starih obrazov, ki so se nam res že priljubili, sta muzikanta, ki sta prišla nalašč za to prireditev iz domovine, svojo nalogo odlično odigrala.

Tudi celotna organizacija prireditve je bila ljudem po volji, saj programa ni manjkalo in je urejeno potekal.

Pevski zbor „Doneči zvon“ je zapel štiri domače pesmi. Vedno je težava ustvariti v dvorani, kjer ljudje sede ob pijači, tišino, a reči je treba, da se je stvar to pot od vseh dosedanjih poskusov najbolj

posrečila. Ljudje so se toplo zahvalili za pesmi s ploskanjem. Mogoče bi morali drugi paziti na nekoliko močnejše ozvočenje pri petju in pa na to, da bi izbrali za tako priložnost bolj poskočne pesmi.

Pri veselih tekmah so tekmovalci ocenjevali krofe, gradili iz papirnih krožnikov in kozarcev stolpe, plesali polko, nosili krožnike in kozarce, lupili jabolka in si s trnki podajali kose krofov v usta. Prav ta zadnja točka je vzbudila največ smeha.

Srečolov je imel 3.500 srečk. Na mah so bile razprodane. Zadel je vsaka deseta, vsak dar je bil pa vreden vsaj 6 mark. Prvi dar, električni šivalni stroj, vreden 500 mark, je odšel v Radovljico, drugi, posteljno perilo v vrednosti 200 mark, v Haloze, tretji, 100 mark vreden jedilni pribor, na Dolensko.

Vmes je bilo plesa še in še, petja in razgovora, pa tudi priložnosti za reševanje manjših vprašanj, za informacije, plačevanje in naročanje Naše luči i. pd.

Lepo je bilo, hvala Bogu, hvala sodelavcem in hvala udeležencem!

Krščeni so bili: Manuela Smole, hčerka Friderika in Zdenke, roj. Grdin; Miroslav Dobnikar, sin Janeza in Majde, roj. Kunstelj; Kristina Škrabl, hčerka Jožeta in Marije, roj. Sečen; Janja Lopatec, hčerka Janeza in Danice, roj. Škedelj. — Otrokom želimo vse dobro v življenju, staršem pa iz srca čestitamo!

Umrla je 4. januarja v bližini Bad Tölza ga. Milka Maier. Pokojna je bila doma v Šmarju pri Jelšah. Že več kot deset let je živela v Münchnu. Pred dobrimi sedmimi leti ji je umrl mož, imela je pa tu pri sebi hčerko in sina, prva hčerka živi v Sloveniji. Že pred več kot dvema letoma se je pred več kot zavratna bolezen in ves ta čas je preživela po bolnicah. Zaradi komplikacij bolezni ji tudi bolečine niso bile prihranjene. Sama je dejala malo pred božičem, ko je prejela zakramente, da jo edino vera še drži pokonci. Bila

je verna, dobra slovenska žena in mati. To je izpričal tudi pogreb, saj se je nabralo okrog 50 pogrebcev, kar je za delovni dan in za od doma oddaljeni kraj res veliko. — Naj se blaga gospa pri Očetu spočije od vsega hudega! Hčerkama in sinu pa želimo mnoga poguma ob tako težki izgubi!

nizozemska

Slovenska folklorna plesna skupina v Heerlenu je 2. febr. 1974 imela svojo letno *prireditev*. Doživeli so prijetno presenečenje, ko so vstopnice bile razprodane že nekaj dni pred nastopom. Pred 15 leti smo na naših prireditvah imeli 250—300 ljudi, če je šlo zelo dobro. To število se je podvojilo, čeprav so medtem pomrli mnogi rojaki. V dvorani opažamo številne domačine in otroke slovenskih staršev, ki s slovensko skupnostjo že desetletja niso imeli posebnih zvez. Zanimivo!

Prireditev je bila skrbno pripravljena, razpoloženje odlično. Za uvod sta obe naši plesni skupini dovršeno podali nekaj plesov. Za prosto zabavo so skrbeli „Veseli muzikantje“, ki jih vodi g. Slavko Strman.

S svojim večerom je Slovenska folklorna plesna skupina odlično uspela. Iskreno čestitamo!

Nikjer drugod po svetu ni pri ta-

ko malem številu Slovencev toliko kulturne dejavnosti. Ne pozabimo pa, da je ta kulturni čudež omogočila naša sloga po načelu: „Vsi za enega, eden za vse!“ S čutom odgovornosti imejmo vsi Slovenci in vsa naša društva na tem področju pred očmi to bridko resnico, da more nesloga v kratkem času uničiti vse to, kar je sloga gradila skozi desetletja.

Naši bolniki: G. Janez Kropivšek, predsednik Društva sv. Barbare v Lindenheuvelu, se je po treh tednih bivanja v bolnici mogel vrniti na svoj dom. G. Kropivšku, ki pri svojih 80 letih še vedno z nemajnim pogumom vodi slovensko društvo, pošiljamo posebne pozdrave z željo, da bi čimprej popolnoma okreval.

švica

Prva nedelja v marcu je prva postna nedelja in začetek resne priprave na *Veliko noč*. Vsak do-

Slovenski mladinski pevski zbor v Holandiji je ob svoji prvi obletnici obstoja dobil ime „Škrjanček“. Slika kaže naše male pevčke s svojim pevovodjem g. Adom Hammers, holandskim učiteljem, ki se naši mladini posveča z občudovanja vredno ljubeznijo in požrtvovalnostjo.

ber kristjan se praznika Velike noči veseli, ker nas spominja na naše odrešenje. Zato se na ta praznik notranje pripravljamo.

Velika noč nas spominja največje Kristusove ljubezni, ko je dal vse od sebe za človeka. Resnoben postni čas nas kliče, naj odložimo vse, kar je v nas slabega, da bo Velika noč naše vstajenje iz naših slabosti in odločitev za krepost.

Ves postni čas vse do bele nedelje bo prilika za velikonočno spoved eno uro pred mašo povsod, kjer imamo slovensko mašo v Švici. Ker je ob enem sveto leto, bodo v večjih krajih na razpolago še drugi spovedniki, v kolikor jih bo mogoče dobiti.

Red sv. maš:

V mesecu *marcu* ostane kot po navadi. Izjemoma v Appenzellu, kjer je slovenska maša na 2. nedeljo, moramo mašo prenesti na eno uro pozneje, zato bo maša ob 11. dopoldne v isti cerkvi pri sestrah. Tudi v Bazlu bo predstavljena naša maša od sobote na 2. in 4. nedeljo v mesecu ob 7. uri zvečer pri Svetem Antonu na Kanenfeldstraße. — Izredna maša bo na praznik sv. Jožefa, 19. marca, v bolnici Alt-

stätten/SG, zvečer po dogovoru. Na tiho nedeljo je 5. nedelja in bo maša v Zürichu ob 16. uri v kripti cerkve Guthirt na Nordstraße.

V aprilu bodo slovenske maše v Švici po sledečem sporedu:

Winterthur: cerkev sv. Petra in Pavla, bo maša 6. in 27. aprila ob 18.30.

Amriswil/TG: 7. aprila (cvetna nedelja) in 14. aprila (Velika noč) ob 10. uri dopoldne.

Zürich/Guthirt: 7., 14. in 21. aprila ob 16. uri. Na veliki četrtek bo ob 19. uri in na veliko soboto ob 16. uri (blagoslov velikonočnih jedil) v hišni kapeli *Kapuzinerheim* na Seebacherstraße 15, Seebach-Zürich.

Appenzell: 21. aprila (bela nedelja) ob 11. uri dopoldne pri sestrah.

St. Gallen: 21. aprila v Schutzengelkapelle — Klosterhof ob katedrali ob 16. uri.

V drugih krajih, kjer so majhne skupine naših rojakov, bo sv. maša in priprava na velikonočne praznike med tednom po dogovoru.

Krsti: V Bernu je bil krščen Peter Kalan, sin Franca in Terezije, roj. Valdhuber; v Amriswilu/TG,

Klavdija Jakše, hči Franca in Milene, roj. Pirnar iz Arbona; v Zürichu Ervin Gašpar, sin Kolomana in Jelene, roj. Bralik; Jolanda Žorž, hči Antona in Antonije, roj Vidmar iz Thalwila/ZH; v Rapperswilu/SG Marjeta Doler, hči Vladislava in Marije, roj. Veber iz Rüti/ZH; v Solothurnu Andreja Silvija Napotnik, hči Ervina in Stanislave, roj. Urbanč. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro!

Poroke: Nismo še poročali, da so se poročili in si zvestobo obljubili: V Luzernu 15. 12. 1973 Božidar Vodušek iz Pliberka na Koroškem in Svetlana Trajković iz Beograda, ki je tudi prestopila v rimsko-katoliško Cerkev. — V Sodražici sta se lani 29. dec. poročila Henrik Medved iz Kríž pri Tržiču in Marija Terezija Klun iz Sodražice. — V Murški Soboti pa sta si 31. dec. 1973 obljubila zvestobo Jožef Štunf iz Loč pri Poljčanah in Helena Buzeti iz Murske Sobotne. — V Oltenu pa 19. januarja t. l. Francesco Buoro iz Bibano (prov. Treviso v Italiji) in Ana Sotošek iz Koprivnice pri Brestanici.

Vsem častitamo in jim želimo obilo božjega blagoslova in dosti medsebojnega razumevanja in prave ljubezni!

slovinci po svetu

ARGENTINA: Igralska družina Slomškovega doma je vprizorila šalo-igro „Dva para se ženita“ pisatelja Vladimirja Novaka. Spretnost in dobro podajanje igravcev sta nadomestili pomanjkljivosti dela samega. — Na posebni slovesnosti je prevajalec dr. Tine Debeljak izročil slovenski prevod argentinskega narodnega epa „Martin Fierro“ lujanskemu muzeju. Slovenska skupnost je s tem potrdila prisotnost slovenske kulture v argentinskem svetu. — Na južni polobli je nastopilo poletje. V tem času je končalo letošnji šolski pouk deset

slovenskih sobotnih šol in dva srednješolska tečaja, ki delujejo v Buenos Airesu in njega okolici. Najstarejša teh šol, v San Martinu, je s posebno akademijo proslavila 25-letnico svojega obstoja. — Na vsakoletnem božičnem koncertu v Bariločah gospa Lučka Jermanova nastopa s svojim otroškim zborom. Letos pa je dirigirala zaključno točko, kantato, s solisti, vsemi nastopajočimi zbori in orkestrom. To je velik uspeh naše umetnice. — Abiturienti srednješolskega tečaja izdajajo ob zaključku šolskega leta svoj almanah, letos, šesti po številu, z naslovom „Mladi smo“. Snovi, ki jih mladi študentje obdelavajo, so take, ki zanimajo mladino in so z njenim duševnim in telesnim razvojem povezane. Nekateri članki obravnavajo slovensko problematiko in problematiko slovenske skupnosti v Argentini.

BRAZILIJA: 2. decembra so na sedežu slovenske župnije slavili izseljenski dan škofije Sao Paulo. Mašo je opravil kardinal Pavel Arns ob somaševanju 18 duhovnikov raznih narodnosti. Pri darovanju so posamezne skupine izročile kardinalu darove. Za Slovence so jih izročili Martelančevi otroci v narodnih nošah. Slovenski zbor je na akademiji zapel tri pesmi, prav tako otroci v narodnih nošah, ki so med prireditvijo zlezli kardinalu kar v naročje.

AVSTRALIJA: Zvonovi za slovensko sidnejsko cerkev, ki so jih naročili v Sloveniji, so že na poti v Avstralijo. Napravili so bili prošnjo, da bi bili zvonovi oproščeni carine, čemur je bilo ugodeno. Upajo, da bodo zvonovi kmalu vabili sidnejske Slovence. — Sveti Miklavž je na drugo decembrsko nedeljo obiskal po maši slovenske otroke.

Poštni nabiralnik

PODOBA MARIJE POMAGAJ V NAZARETU

Slovenski romarji, ki so zadnja leta obiskali Sveto deželo, so opazili, da so narodi vsega sveta začeli vzdavati svoje Marijine podobe v nazareški novi baziliki. Med romarji je vzklila misel, da bi tudi Slovenci vzdali tja mozaik s podobo brezjanske Marije.

Prostor za mozaik je že odobren in sicer v izmeri 120 × 250 cm. Pri delu sodeluje več slovenskih umetnikov. Mozaik, ki bo predstavljal Marijo Pomagaj z Brezij nad Blejskim jezerom, Triglav in Stol in napis „Marija Pomagaj, Kraljica Slovencev“, bo stal približno 10.000 dolarjev.

V načrtu je vseslovensko romanje v Sveto deželo od 24. aprila do 2. maja 1975. Ob tej priložnosti naj bi tudi odkrili to podobo.

Za zbiranje potrebnega denarja in za pripravo romanja se je osnoval poseben odbor, ki mu predseduje msgr. Ignacij Kunstelj, direktor slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu in izseljenstvu.

Odbor se obrača na vse Slovence po svetu s prošnjo, da prispevajo kaj za omenjeno sliko. Denar naj nakažejo na naslov: Volkskreditbank, Linz/D., Zweigstelle Haid, Konto Nr. 11-419-444, „Aktion Nazaret“, A-4053.

V NAŠI LUČI ME NEKAJ MOTI...

Preteklo leto sem bil naročen na Našo luč. Zelo zanimiva je, vredna branja, veliko dobrega je najti v njej.

Vendar me zelo moti ena stvar, to je politika. Že nekajkrat sem opazil ostre besede čez Jugoslavijo. Naša luč je vendar verski list in kot tak kritike in obsojanja ne sme poznati, vsaj ne v tolikšni meri.

V vsaki številki je na predzadnji strani še nekaj, kar me zelo moti, namreč opomba, naj se vsakdo predstavi najprej kot Slovenec, potem šele kot Jugoslovan. Sprašujem se, če smo mi Slovenci več vredni, da se moramo sami povzdigovati nad druge jugoslovanske narode. Želim, da smo poštene ne samo do sebe, marveč tudi do drugih južnih narodov.

K. P., ZR Nemčija

ODGOVOR UREDNIŠTVA. Ker v življenju velja načelo, da nekdo ni

slab, dokler se ne dokaže nasprotno, jemljemo Vaše pisanje kot iskreno in Vam zato nanj tudi odgovarjamo.

Pri svojem pisanju izhajamo pri Naši luči iz dveh postavk: iz te, da pišemo za naše ljudi predvsem o naših, slovenskih vprašanjih, potem pa iz te, da se trudimo, da bi bili pri pisanju zares zavzeti kristjani.

Ker pišemo o slovenskih vprašanjih, se nujno na vsak korak srečujemo z današnjo družbeno ureditvijo doma. In ker skušamo biti zavzeti kristjani, moramo hočeš nočeš brez ovinkov povedati, da je ta ureditev krivična, ne samo, ker krši celo vrsto mednarodno priznanih človekovih pravic (svobodo tiska, svobodo vere, svobodo govora, svobodo volitev, svobodo združevanja...), marveč že zato, ker je bila narodu vsiljena.

Kaj bi bilo pri tem našem pisanju napačno, ne vemo. Mogoče to, da govorimo resnico? Neresnice nam nihče ne more očitati. Tudi izrazov, ki ne spadajo h kristjanu, ne.

Vi tretpetate pred besedo politika. Le kdo Vam je pognal strah v kosti? Zadnji cerkveni zbor vsem kristjanom posebej naroča, naj se udeležujejo tudi na političnem

Bilo je joka in smeha, občudovanja angelov, pa tudi strahu pred parklji.

ZDA: Pevski zbor Jadran, ki se je bil pred kratkim vrnil iz uspešne turneje po Sloveniji, je pripravil koncert za clevelandske Slovence. Poleg zboru so nastopili še štirje solisti. Peli so slovenske pesmi in dve v angleščini. — Ženski pevski zbor „Dawn“ (Danica) je pripravil že peti vsakoletni koncert v dvorani Slovenskega društvenega doma. Po uspelem koncertu je sledila prosta zabava. — Prav tako je priredil svoj jesenski koncert moški pevski zbor „Slovan“. Čeprav zbor ni številen, ima pa dobre izučene glasove in že 37 let prireja vsakoletne koncerte v zadovoljstvo vsega občinstva. — Glasbena Matica je priredila koncert s tridelnim božičnim programom: Rojstvo, Božičnica in Izbor zimskih pesmi.

slovinci ob meji

KOROŠKA: Vogrška farna mladina je uprizorila na več krajih Timmermansovo božično igro „Trije kralji“. Delo je poslovenil in dramatiziral Niko Kuret. Splošno mnenje gledalcev je bilo, da je vogrška mladina igro tako doživeto uprizorila, da je prevzela občinstvo povsod, kjer so jo igrali. — Amatersko gledališče iz Ptuja je gostovalo v Globasnici s Cankarjevo dramo „Hlapec Jernej in njegova pravica“. Čez petsto ljudi je napolnilo do zadnjega kotička dvorano. Med nastopajočimi je seveda izstopal Hlapec Jernej, ki je bil

maskiran po Cankarjevi podobi. O uspehu igre poročajo časopisi s samimi superlativi.

TRŽAŠKA: Na praznik sv. Antona, župnijskega zavetnika v Borštu, so imeli zvečer v dvorani dramsko-glasbeno prireditev. Nastopil je tudi pevski zbor vaškega prosvetnega društva „Slovenec“. Ta zbor deluje že od leta 1940 pri božji službi in raznih akademijah. — V okviru Glasbene Matice je nastopil v Kulturnem domu v Trstu Dunajski komorni orkester. Sodelovali so kar trije Primorci: Anton Nanut, dirigent, Miloš Pahor, flavtist ter Ileana Bratuž, sopranistka. Izvedba že skoraj slavnega orkestra je bila, po splošni oceni, izvrstna. — V italijanskem „Krožku za kulturo in umetnost“ je bila predstavljena italijanski javnosti antologija „Trinajst sodobnih slovenskih pesnikov“, v kateri je 164 pesmi v slo-

področju. V demokratičnih deželah se vsi cerkveni listi bavijo z vsemi vprašanji življenja, tudi s političnimi. In kaj naj bi bilo tukaj narobe? Nasprotniki Cerkve so v vseh časih skušali potisniti Cerkev v zakristije. Kristjani pa vemo, da moramo prinašati Kristusovo resnico, pravico in ljubezen na vsa področja. Da, tudi ljubezen, ljubezen predvsem do tistih, ki se jim godi krivica in ki si ne morejo sami pomagati.

Tudi ne razumemo, da Vas moti opomba v *Naši luči*, naj se vsakdo predstavi najprej kot Slovenec, potem kot Jugoslovan. To jemljete kot naše samopovzdigovanje. Mi ne vidimo nobenega razloga za to Vaše mišljenje. Vsak Slovenec je po krvi Slovenec, po državljanstvu pa pač tisto, v katero državo ga je življenje zaneslo. Za okrepitev lastne narodne zavesti, ki je v potrošniškem času in v prostoru zahodnega in vzhodnega materializma močno in nevarnosti, se nam zdi poudarjanje narodnosti zelo koristno. Pa tudi zato, da bodo tujci počasi vedeli tudi za naš narod. Saj imamo menda pravico, da drugi vedo, da sploh smo.

TUDI NA ZGORNJEM BAVARSKEM SMO SLOVENC

Kot zvest naročnik in bralec „Naše luči“ se oglašam v imenu Slovencev iz Rosenhelma.

venščini in italijanščini. Večera se je udeležilo sedem slovenskih pesnikov, ki so predstavljeni v antologiji. Po govoru Cirila Zlobca, v katerem je poudaril, da je slovenska preteklost v glavnem kulturna zgodovina, je gledališka igralka prebrala po eno pesem vsakega pesnika.

GORIŠKA: V Krminu so priredili „Večer slovenske pesmi“, ki je bila prava revija slovenskih zamejskih zborov. Nastopili so moški zbor „Mirko Filej“ iz Gorice, „Ženski oktet“ pravtako iz Gorice, moški zbor „Jezero“ iz Doberdoba, „Briški oktet“ z Brd, moški zbor „Oton Župančič“ iz Štandreža, mešani zbor „Lojze Bratuž“ iz

Na vsakih štirinajst dni se zbiramo tu k slovenski maši, kar nam je v veliko tolažbo in uteho, posebno ker smo med tednom raztreseni po bližnji in daljni okolici. Komaj čakamo, da se snidemo in malo poklepeta.

Ni lahko življenje v tujini in ne pravi zastoj pregovor: Tujina je mačeha. Kateri imamo družine v domovini, izkoristimo sleherno priložnost, da jih obiščemo, čeprav je vožnja, posebno pozimi, naporna in nevarna ter tudi precej stane.

Prilagam Vam pesem „Marija, mati zdomcev“, ki sem jo tudi uglasbil, z željo, naj bi bila Slovincem v zdomstvu v tolažbo, kadar se bodo nahajali v stiskah.

S. F., Rosenheim

Op. ured.: Želeli bi tudi melodijo pesmi, da bi jo dali v pregled strokovnjaku in potem v skladu z njegovim mnenjem razširili med zdomci po naših duhovnikih.

VPRAŠANJE POKOJNINE

Hotel bi zvedeti glede svoje pokojnine in pokojnine svoje žene. Oba delava že več let v ZR Nemčiji. Misliva delati še nekaj let, do upokojitve, potem se pa vrniti v domovino. Oba imava tudi v Sloveniji priznano delovno dobo, jaz 20 let, žena 13 let.

Obrnil sem se za pojasnitev tega vprašanja na Republiški zavod

Gorice ter moški zbor „Vasilij Mirk“ iz Proseka-Kontovela. Večer slovenske pesmi je bil izreden uspeh za krminske Slovence. — Na praznik sv. Cecilije je nastopilo na koncertu šest zborov, med njimi dva slovenska, mešani zbor „Lojze Bratuž“ in moški zbor „Mirko Filej“. Skupni nastop je utrdil sodelovanje med zbori obeh narodnosti v goriškem mestu. — V Katoliškem domu v Gorici je nastopil „Consortium musicum“ iz Ljubljane pod vodstvom dr. Mirka Cudermana. Izvajal je štiri kantate, dve slovenskih skladateljev Stanka Premrla in Matije Tomca ter dve češkega sodobnega skladatelja Bohuslava Martinuja.

RADIO LONDON (BBC)

Oddaje v slovenščini: Po evropskem času oddaja radio iz Londona vsak dan od 12,00—12,15 na kratkih valovih 16, 19 in 25 metrov. — Od 19,00—19,30 na valovih 31, 41 in 49 metrov ter v zimskem času tudi na srednjem valu 232.

Samo ob nedeljah je oddaja še posebej ob 16,30—17,00 na kratkih valovih 19, 25 in 31 metrov.

za socialno zavarovanje v Ljubljani, pa po enem letu še nisem dobil odgovora. Zato sem se moral obrniti na Vas.

V imenu vse družine Vam želim mnogo uspeha pri Vašem velikem poslanstvu!

A. J.

Odgovor: Ker nimamo tukaj v Celovcu strokovnjakov za socialna vprašanja, ki zadevajo ZR Nemčijo in Jugoslavijo, smo se že obrnili na zadevnega strokovnjaka v ZR Nemčiji. Odgovor bomo objavili ali v prihodnji številki „Naše luči“ ali pa Vam osebno.

OGLAŠAM SE VAM IZ RIMA

Po naključju sem dobila v roke en zvezek „Klic Triglava“ (jul. 73) in eno „Našo luč“ (nov. 68). Čeprav je bila ta številka „Naše luči“ stara že pet let, sem je bila vseeno vesela.

Oglašam se Vam iz Rima. Udeležila sem se vseslovenskega romanja v Rim in blagoslovitve Slovenika. Prišlo nas je 31 avtobusov. Od ostalih sem se ločila in ostala tu. Drugače pa sem doma iz okolice Ljubljane.

Težko je, ker ne znam italijanskega jezika. Pogrešam zelo domače besede in novic iz domačih krajev. Žal ne premorem toliko, da bi naročila Vaš mesečnik. Slovencev tukaj ne poznam. Najbrž jih ni veliko.

Čas si krajšam s pospravljanjem, šivanjem zase na roko in pa branjem.

Prav prisrčno pozdravljam vse Slovence na Vašem uredništvu in upravi.

A. K., Rim

graham green

moč in sijaj

roman

Roman „Moč in sijaj“ (1940) je eno najboljših del angleškega spreobrnjenca h katolicizmu Grahama Greena. Pisatelj je z njim posegel v zadnja vprašanja katoliške vere. Zunanji dogodki v romanu so samo povod za reševanje teh vprašanj.

Romana zlasti mnogi katoliki niso razumeli. Površnega bralca bo pritegnil samo zunanji potek dogodkov v romanu, prezrl pa bo tisto, kar je pisatelj v resnici hotel povedati. Ob propadlem duhovniku je Green hotel pokazati božjo moč in božji sijaj, ki se razodeva v človeku: čim bednejši je človek v svojem bivanju, tem bolj potreben mu je Bog in tem bolj nedoumljiva sta božja moč in sijaj.

Kot človek in duhovnik je glavni junak brez časti in dostojanstva, preganjan in ponižan. Toda duhovnik ostane ven-

darle zvest svojemu poklicu: ne beži, kakor so bežali drugi, dokler more dati ljudem Boga.

Dosedanja vsebina:

V eni izmed mehiških držav so prišli komunisti leta 1926 na oblast in prepovedali vsako versko delovanje. Duhovniki so deloma zbežali s svojim škofom vred, nekatere so postrelili, ostal je le še padre José, ki se je pokoril guvernerjevu odloku in se poročil, in pa še en duhovnik, ki se potika od vasi do vasi, uči otroke krščanskega nauka, jih krščuje, mašuje, spoveduje, obhaja in krščansko pokopava ljudi. Oblast ga preganja, razpiše nagrado na njegovo glavo, policija jemlje talce v vaseh, kjer se je skrival.

Pravkar se je ta duhovnik, ki je glavni junak romana, hotel umakniti z zadnjo ladjo pred jesenskim deževjem iz glavne mesta omenjene države. V pristanišču se je slučajno spoznal z angleškim zobozdravnikom, ki že precej let tu živi in dela, šel k njemu domov, tja pa je tudi kakor po slučaju prišel neki otrok prosit pomoč za svojo umirajočo mater. Tako so se duhovniku podrli načrti o pobegu, moral je ostati.

Poročnik na policijski postaji istega mesteca se je zagrizel v to, da uniči Cerkev v tej državi in da ujame tega zadnjega duhovnika. Dobil je od guvernerja vsa pooblastila, da ga ujame. Odločil se je, da bo v vsaki vasi, kjer mu ne bodo duhovnika izdali, vzela talca in ga dal ustreliti.

Duhovnik se je zatekel v bungalov nekega kapitana Fellowsa, ko tega ni bilo doma, potem v neko majhno, razpadajočo vas, končno pa v kraj, v katerem je bil zadnjikrat pred šestimi leti. Upal je, da ga bo tam vsaj en človek prijazno sprejel, Marija. A še ta ga je vprašala, zakaj ni šel v drugo smer. Tudi ostali ga niso z veseljem sprejeli: bali so se, da bo policija tudi pri njih vzela talce.

Ženska je rekla: „Tu boste spali.“ Sledil ji je v majhno sobo, kjer je bilo vse pohištvo narejeno iz

zabojev: stol, postelja iz desk, spetih in prekritih s travnato rogoznicco, zaboje, na katerega je bil položen prt in na prt oljenka. Rekel je: „Ne bi hotel koga pregnati od tod.“

„Moje je to.“

Pogledal jo je v dvomih: „Kje boš spala ti?“ Bal se je, da bi kaj zahtevala.

„Ko odidete vi.“

Svetloba je splahnela za gozdom in dolge sence dreves so se začrtale proti durim.

Legel je na posteljo, žena pa si je dajala opraviti nekje, kjer je ni videl: slišal je, kako praska po zemljinem podu.

Ni mogel zaspati. Ali je zdaj njegova dolžnost, da pobegne? Nekajkrat je že skušal zbežati, pa so mu to vedno preprečili. Zdaj hočejo, naj odide. Nihče ga ne bo ustavljal, češ da je kaka ženska bolna ali da kak moški umira. Zdaj jim je on bolezen.

„Marija, kaj pa delaš?“

„Prihranila sem vam malo žganja pa sem ga zakopala.“

Mislil je: če odidem, bom našel druge duhovnike, šel se bom spovedat, kesal se bom in odpuščeno mi bo, spet se bo začelo večno življenje zame. Cerkev uči, da je človekova prva dolžnost, da reši sam svojo dušo.

„Nate!“ je rekla žena. Prinesla mu je majhno stekleničko za zdravila, napolnjeno z žganjem.

Če jih zapusti, bodo varni in rešeni bodo njegovega zgleda. Edini duhovnik je, ki ga ti otroci pomnijo: od njega bi dobili svoje pojme o veri. A od njega dobivajo tudi Boga — v hostiji. Če odide, potem bo tako, kakor da je Bog prenehal obstajati v vsem tem prostoru med morjem in gorovjem. Ali ni njegova dolžnost, da ostane, tudi če ga zaničujejo, tudi če jih ubijajo zavoljo njega? Tudi če jih pridi njegov zgled?

Pretreslo ga je, tako neznansko je bilo to vprašanje. Ležal je, držeč si roke na obeh: nikjer, v vsej tej širni nizki močvirnati deželi ni enega samega človeka, s katerim bi se mogel posvetovati. Dvignil je steklenico z žganjem k ustom.

Boječje je rekel: „In Brigita . . . , ali ji gre . . . dobro?“

„Pravkar ste jo videli.“

„Ne.“ Ni mogel verjeti, da bi je ne bil spoznal.

„Da, tam je bila.“

Marija je šla k durim in zaklicala: „Brigita, Brigita!“

Duhovnik se je obrnil na bok in jo gledal, ko je prihajala iz zunanjega sveta strahu in naslade, tisti mali, hudobni otrok, ki se mu je prej smejal.

„Pojdi in govori s častitim očetom!“ je rekla Marija. „Daj!“

Poskusil je skriti steklenico z žganjem, pa ni bilo kam. Skušal jo je potem čimbolj skriti v dlan, medtem ko jo je gledal, čuteč silni val človeške ljubezni.

„Zna katekizem,“ je rekla Marija, „ampak noče ga povedati.“

Otrok je stal tam in ga gledal ostro in zaničljivo. Spočela sta jo brez ljubezni: le strah in obup in pol steklenice žganja in občutek osamelosti, to ga je pognalo v dejanje, ki ga je bilo groza. In iz tega se je rodila ta preplašena, sramežljiva, neustavljiva ljubezen.

Rekel je: „Zakaj pa ne? Zakaj nočeš povedati kaj iz katekizma?“, pogledujoč jo naglo in naskrivoma, tako da ni nobenkrat srečal njenega pogleda, in čutil je, da mu srce v prsih bije neenakomerno kakor kaka stara črpalka, v želji, da bi jo rešil vsega.

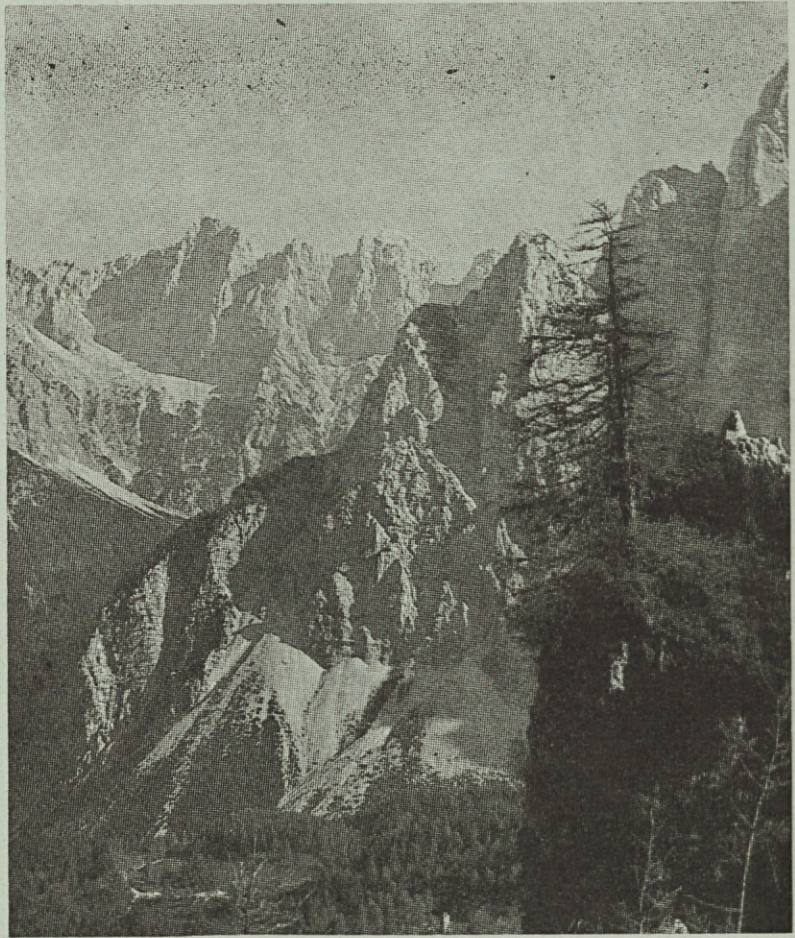
„Zakaj bi ga?“

„Bog želi tako.“

„Kako pa veš?“

Zavedel se je neznanskega bremena odgovornosti: ni ga bilo mogoče ločiti od ljubezni. To najbrž čutijo vsi starši, je mislil. To je nam prihranjeno, ne da bi morali kaj plačati za to. Seveda je že dolga leta odgovoren za dušo, pa to je nekaj drugega, lažjega. Na Boga se lahko zanašaš, da bo prizanesljiv, ne moreš pa se zanesti na koze, lakoto, na ljudi . . .

Rekel je: „Draga moja,“ in trdneje stisnil steklenico z žganjem v dlan. Ko je bil zadnjič tukaj, jo je krstil: bila je kakor lutka iz cunj, z zgubanim, postaranim obrazom. Zdelo se je neverjetno, da bi lahko

dolgo živela . . . Tedaj je čutil samo obžalovanje. Celo sram bi bil težko čutil, ko mu ni nihče nič očital. Za večino izmed njih je bil edini duhovnik, ki so ga kdaj poznali. Po njem so sodili duhovski stan. Celo ženske.

„Ali si ti tisti tujec?“

„Kateri tujec?“

Ženska je rekla: „Neumnica mala! To je zato, ker je policija nekoga iskala.“

„Kaj je naredil?“

„Neki Američan je to. Umoril je nekaj ljudi na severu.“

„Zakaj naj bi bil tukaj?“

„Mislijo, da hoče priti v Quintana Roo na nasade chichelija.“ Tja so se zatekli mnogi hudodelci v Mehiki: človek je lahko delal na nasadih in služil lepe denarje, ne da bi se kdo menil zanj.

Če se iz Dovjega zapelješ v Vrata, se ti prikaže nad gozdovi Škrlatica.

„Ali si ti tujec?“ je ponovil otrok.

„Ali sem videti morilec?“

„Ne vem.“

Če zapusti državo, bo zapustil tudi tega osamelega otroka.

Ponižno je rekel Mariji: „Ali bi ne mogel ostati nekaj dni tukaj?“

„Prenevarno je, oče.“

Prestregel je v otrokovih očeh pogled, ki ga je prestrašil. Spet je bilo tako, kakor da je pred njim prezgodaj dozorela ženska, ki kuje svoje načrte in ki ve veliko preveč. Bilo je, kakor da vidi svoj lastni smrtni greh, kako mu neskesano vrača pogled.

Skušal je najti stik z otrokom.

Rekel je: „Dragi otrok, povej mi, kako se igraš...“

Otrok se je zahehetal. Duhovnik je naglo obrnil obraz proč in se zastrmel v ostrešje, kjer je lezel pajek. Misli je na brezmejno razdaljo, ki jo prepotuje človek od prve igrače do te postelje, na kateri leži, stiskaje žganje v pesti. Bogu pa je to samo trenutek. Otrokov hehet in prvi smrtni greh sta si bliže kot dva utripa očesa. Iztegnil je roko, kakor da bi mogel deklico s silo odtegniti nečemu, pa je bil brez moči. Moškega ali ženske, ki jo bo do kraja izpridila, morda sploh še ni na svetu. Kako naj jo potem obvaruje pred nečim, česar še ni?

Sunkoma se mu je odmaknila in mu pokazala jezik.

Ženska je rekla: „Ti mali vrag!“ in vzdignila roko.

„Ne,“ je rekel duhovnik. „Ne. Nikar si ne drzni...“

„Njena mati sem.“

„Nimava pravice do tega.“

Otroku je rekel: „Ali imaš kaj prijateljev?“

Otrok se je na lepem spet izkušeno zasmejal. Telo sedemletne je bilo kakor pritlikavčevo telo: skrivalo je grdo zrelost.

„Spravi se proč!“ je rekla ženska. „Spravi se proč, preden ti pokažem...“

Še zadnji nesramen, hudoben gib, potem je odšla, kolikor je zadevalo njega, mogoče za zmerom.

Rekel je: „Sprašujem se, česa jo moreva učiti *midva*...“ Misli je, kako bi sam umrl, njeno življenje pa bi se nadaljevalo: to bi bil morda pekel zanj, ko bi jo gledal, kako pada iz leta v leto zmerom niže in se mu postopoma pridružuje, okužena z njegovo slabostjo kot z jetiko...

Legel je nazaj na posteljo in obrnil glavo proč od ugašajoče svetlobe: zdelo se je, da spi, pa je bil povsem buden.

Ženska si je dajala opraviti z majhnimi deli in, ko je sonce zašlo, so vzleteli komarji, nezmotljivo kakor mornarski noži so se poganjali skozi zrak proti svojemu cilju.

„Ali naj napnem mrežo, oče?“

„Ne. Vseeno je.“ Zadnjih deset let je imel tolikokrat mrzlico, da tega ni mogel prešteti. Zdjaj mu tega ni bilo več mar. Mrzlica je prihajala in odhajala in bilo je vseeno, bila je del njegovega okolja.

Kmalu potem je Marija odšla iz kočje in slišal je njen glas, ko se je pomenkovala zunaj. Čudil se je njeni prožnosti in malo laže mu je bilo zavoljo nje. Le za pet minut sta si bila pred sedmimi leti ljubimca, če je mogoče dati tako ime razmerju, v katerem ga ona nobenkoli ni poklicala po krstnem imenu. Zanj je bila to samo nezgoda, praska, ki se v zdravem mesu povsem zaceli. Celó ponosna je bila, da je bila duhovnikova. Sam je nosil rano, kakor da je s tem konec nekega sveta.

Zunaj je bila tema, nič ni naznanjalo svita. Kaka dva tucata ljudi je sedelo na ilovnatih tleh v največji koči, ko jim je pridigal. Nič razločno jih ni mogel videti: od sveč na zaboju se je ves čas kadilo navzgor. Stal je med njimi in svečami v razcapanih kmečkih hlačah in strgani srajci ter govoril o nebesih. Momljali so in se nemirno premikali: vedel je, da komaj čakajo, da bi bila maša pri kraju. Zbudili so ga zelo zgodaj, ker je bilo slišati govorice o policiji...

Rekel je: „Molite, da bi trpeli več in več in več! Nikoli se naveličajte trpeti! Policija, ki vas nadzira, vojaki, ki pobirajo davke, udarci, ki jih zmerom dobivate od glavarja, ker ste prerevni, da bi mogli plačati, koze, mrzlica, glad: vse to je del nebes, priprava. Kaj vemo, mogoče bi vam brez vsega tega ne bilo tako zelo lepo. Nebesa ne bi bila popolna. In nebesa, kaj so nebesa? Nebesa so kraj, kjer ni glavarjev, ni krivičnih postav, ni davkov, ni vojakov in ni gladu. V nebesih vam otroci ne umirajo.“

Vrata v kočjo so se odprla in neki moški je smuknil noter. Tam, kamor luč od sveč ni segla, je nastal šepet.

„Tam vas ne bo nikoli strah, tam ne boste v nevarnosti. Tam ni rde-

česrajčnikov. Nihče se tam ne stara. Nikoli ni slabih žetev. O, lahko je naštetih vse tisto, česar ne bo v nebesih. Tam pa je Bog. To je teže. Naše besede so take, da popisujejo tisto, kar spoznavamo s čuti...“ Ni mu bilo lahko zbrati misli, policija ni bila daleč. Verjetno je ta mož prinesel sporočilo.

Duri so se spet odprle: zunaj je videl novi dan razpotegnjen kakor sivo skril.

Neki glas mu je roteče zašepetal:

„Oče!“

„Ja?“

„Policija je na poti sem. Samo miljo daleč je, prihaja skozi gozd.“

Trdovratno je rekel: „Predvsem pomnite to, nebesa so tukaj.“ Ali prihajajo na konjih ali peš? Če prihajajo peš, ima še dvajset minut časa, da konča mašo in se skrije. „Tukaj in zdaj sta vaš strah in moj strah del nebes, kjer strahu ne bo več na vekov veke.“

Obrnil jim je hrbet in začel zelo naglo moliti vero.

Za nekaj sekund je čutil neznanško zadoščenje, da jim je lahko govoril o trpljenju brez hinavščine. Negovani in dobro hranjeni duhovnik namreč težko pridiga o revščini.

Začel je molitev za žive. Kmalu bo policija prišla do jase, kjer je mula sedla pod njim in kjer se je umil v mlaki. Latinske besede so se na njegovem hitečem jeziku zaletavale druga v drugo: čutil je nestrpnost povsod okoli sebe.

Začel je posvečevati kruh, hostij mu je že zdavnaj zmanjkovalo, to je bil kruh iz Marijine peči. Nestrpnost je mahoma splahnela. Vse na svetu je postalo nekaj vsakdanjega, ne pa besede „Ki je na večer pred svojim trpljenjem vzel kruh v svoje svete in čistiljive roke...“ Naj se je zunaj na gozdni stezi premikal kdor si bodi, tu se ni nihče zganil. „Hoc est enim corpus meum.“

Zaslišal je vzdih, ko so se sprostile zadržane sape: prvič po šestih letih je bil tu spet utelešeni Bog. Ko je povzdignil Telo, si je lahko zamišljal, da so se za njim vzdignili obrazi kakor sestradani psi.

Začel je posvečevati vino v okrušeni skodelici. Tudi to je bila ena izmed njegovih predaj. Dve leti je nosil kelih s seboj. Nekoč bi bil to poplačal z življenjem, ko bi častnik, ki je odprl njegovo torbo, ne bil katoličan. Prav lahko, da je častnik to poplačal z življenjem, če je kdo odkril, kako se jim je izmuznil. Tega ni vedel. Hodil je naokoli in ustvarjal bogve kakšne mučence, ko sam ni bil niti toliko v milosti, da bi lahko umrl.

Posvečeval je v tišini. Nikak zvonček ni zavonil. Izčrpan je pokleknil ob zaboju, brez molitve.

Nekoč je odprl duri, Neki glas je šepnil: „Tukaj so.“

Torej niso mogli priti peš, je pomislil megleno. Nekje v popolni tišini svita — ni moglo biti več kot četrtr milije daleč — je zarezgal konj.

Vstal je. Marija je stala ob njem. Rekla je: „Prt, oče, dajte mi prt!“

Naglo si je del hostijo v usta in popil vino. Moral je skrbeti, da se to ne oskruni. Brž je nekdo potegn timer prt z zaboja. Marija je utrinjala sveče s prsti, da bi ne ostal duh po stenju. Soba je bila že prazna, le lastnik je še čakal pri vhodu, da mu poljubi roko. Skozi duri je bilo nerazločno videti svit in v vasi je zakikirikal petelin.

Marija je rekla: „Pridite hitro v kočol!“

„Bolje bo, da odidem.“ Nikakega načrta ni imel. „Da me ne najdejo tukaj.“

„Okoli in okoli vasi so,“ je rekla. „Ali je to naposled konec?“ se je spraševal. Nekje je prežal strah, da ga zaskoči, vendar zdaj ga še ni bilo strah.

Sledil je ženi, hitel čez vas k njeni koči, medpotoma samogibno ponavljajoč kesanje. Ugibal je, kdaj se bo oglasil strah.

O policiji ni bilo ne duha ne sluha, samo sivo jutro, kokoši in purani so se začenjali gibati, frfotali so z dreves, na katerih so čepeli čez noč. Petelin je spet zapel.

Če ravnajo tako skrbno, potem pač čisto za gotovo vedo, da je tukaj. To je res konec.

Marija ga je pocukala za oble-

ko. „Pojdite noter! Hitro! Na posteljo! Najbrž se je česa domislila, ženske so tako strašno praktične. Rekla je: „Dajte, da vam poduham sapo. O Bog, vsakdo bi spoznal... vino... kaj naj bi mi počeli z vinom?“ Spet je odšla.

Iz gozda, kakih sto metrov proč, je naglo prihajal častnik. V popolni tišini je bilo slišati škripanje ne njegovega toka za samokres, ko se je obrnil in pomahal.

Povsod okoli male jase se je pokazala policija. Gotovo so prikorakali zelo hitro, zakaj samo častnik je imel konja. S puškami v rokah, držoč jih pri sredi, so se bližali mali skupini koč.

Iz notranjosti koč je žena pocukala k sebi duhovnika. Rekla je: „Zgrizite tole! Hitro! Ni časa...“ Obrnil je prihajajoči policiji hrbet in stopil v mračno sobo. Žena je imela v roki majhno surovo čebulo. „Zgrizite to!“ je rekla.

Ugriznil je v čebulo in oči so se mu zasolile.

„Ali je zdaj bolje?“ je vprašala.

Slišal je previdni „tak, tak“ konjskih kopit, ki so se bližala med kočami.

„Grozno je,“ je rekel in se zahetel.

„Dajte čebulo meni!“ Skrila jo je nekam v svojo obleko.

Rekel je: „Kje je moja aktovka?“

„Aktovka naj vas ne skrbi! Brž v posteljo!“

Ali preden se je utegnil zganiti, je vrata zastavil konj. Videla stanogo v jahalnem škornju, s škrlatnim obšivom. Zalesketalo se je medeninasto okovje. Na visokem glaviču na sedlu je slonela roka v rokavici.

Marija je položila duhovniku roko na laket. S prisrčnejšim gibom se ga ni še nikoli dotaknila. Prisrčnost je bila med njima prepovedana.

Neki glas je zavpil: „Pridite ven, pridite vsi!“

Nekje je nekdo ustrelil. Duhovnik je stopil iz koč.

Medtem se je res že zdanilo. Eden izmed mož je še zmerom držal puško namerjeno kvišku: nad cevjo je visel balonček sivega di-

ma. Ali se bo tako začela smrtna muka?

Iz vseh koč so obotavljivo prihajali vaščani. Najprej otroci. Ti so bili radovedni in nič prestrašeni. Moški in ženske so se držali kot ljudje, ki jih je oblast obsodila: oblast ima zmerom prav. Nobeden izmed njih ni pogledal duhovnika. Strmeli so v tla in čakali.

Poročnik je rekel: „Preiščite kočel!“ Čas je potekal zelo počasi.

K poročniku je stopil vojak in rekel: „Vsi so tukaj.“

„Ali niste našli nič sumljivega?“

„Nismo.“

„Potem še pogledjte!“

Čas se je vnovič ustavil kakor pokvarjena ura. Policist se je spet približal in poročal: „Nič.“

Poročnik je zaklical ukožavalno: „Pazite! Poslušajte me vsi!“

Zunanji krog policije se je stisnil in stlačil vaščane v majhno gručel pred poročnikom.

Poročnik je rekel: „Dva človeka iščem. Eden je tujec, Američan, morilec. Prav dobro vidim, da ga ni tukaj. Na njegovo glavo je razpisana nagrada pet sto pesov. Imejte odprte očel!“

Pomolčal je in jih preletel s pogledom. Duhovnik je čutil, kako se je pogled ustavil. Pobesil je oči, kakor so jih pobešali drugi.

„Drugi,“ je rekel poročnik, „je duhovnik.“ Povzdignil je glas: „Saj veste, kaj to pomeni: izdajalec republike. Vsak, kdor mu daje streho, je tudi izdajalec.“ Zdelo se je, da ga jezi, da so tako nepremični. Rekel je: „Norci ste, če še vedno verjamete tisto, kar vam govore duhovniki. Do nič drugega jim ni kot do vašega denarja. Kdaj je Bog kaj storil za vas? Ali imate dovolj jesti? Ali imajo vaši otroci dovolj jesti? Namesto da bi vam govorili o hrani, vam govorijo o nebesih. O, vse bo imenitno, ko boste mrtvi, pravijo. Jaz pa vam pravim: vse bo imenitno, ko bodo oni mrtvi. In pri tem morate pomagati. Če ste videli tega duhovnika, spregovorite! Na njegovo glavo je razpisana nagrada sedem sto pesov...“

Nobeden ni spregovoril.

Poročnik je zasuknil glavo svojega konja proti njim. Rekel je:

Sveti Janez ob Bohinjskem jezeru je primer izredne vere in lepotnega čuta naših prednikov, s katerim so postavljali cerkve na najlepše kraje.

„Vemo, da je v teh krajih. Mogoče vam ni znano, kaj se je zgodilo nekemu v Concepción?“

Ena izmed žensk je zajokala.

Rekel je: „Pridite sem, drug za drugim, in vsak naj pove svoje ime! Ne, ne ženske, možki!“

Mračno so po vrsti prihajali k njemu in on jih je izpraševal: „Kako ti je ime? Kaj počenjaš? Poročen? Katera je tvoja žena? Ali si slišal o tem duhovniku?“

Le en mož je še stal med duhovnikom in konjevo glavo. Potihoma je obudil kesanje: „...po-

sebno pa mi je žal, ker sem razžalil...“ Bil je sam pred poročnikom. „Trdno sklenem, da te ne bom več žalil...“ Bilo mu je, kakor da bi naredil oporoko.

„Tvoje ime?“

Domislil se je imena moža iz Concepción. Rekel je: „Montez.“

„Ali si kdaj videl duhovnika?“

„Nisem.“

„Kaj delaš?“

„Malo zemlje imam.“

„Ali si poročen?“

„Sem.“

„Katera je tvoja žena?“

Na lepem se je zagnala Marija: „Jaz sem. Zakaj mu stavljate toliko vprašanj? Ali se vam zdi podoben duhovniku?“

Poročnik je gledal nekaj na svojem glaviču na sedežu. Videti je bilo kot stara fotografija.

„Pokaži mi svoje roke!“ je rekel.

Duhovnik jih je vzdignil. Bile so prav tako raskave kot roke kakega poljedelca.

Mahoma se je poročnik sklonil s sedla in poduhal njegovo sapo. Vaščani so bili popolnoma tiho. Ta molk je bil nevaren, ker se je zdelo, da poročniku izdaja strah... Spet se je zastrmel v upadli, sčetinasti obraz, pogledal spet fotografijo.

„Dobro,“ je rekel, „prihodnji,“ in potem, ko je duhovnik stopil proč: „Počakaj!“

Poročnik je spustil roko dol k Brigitini glavi in jo nalahko potegnil za toge črne lase. Rekel je: „Poglej me! Saj poznaš vse ljudi v vasi, ali ne?“

„Poznam,“ je rekla.

„Torej kdo je ta mož? Kako mu je ime?“

„Ne vem,“ je rekel otrok.

Poročnik je zadržal dih. „Ne veš, kako mu je ime?“ je rekel. „Ali je tujec?“

Marija je zaklicala: „Saj otrok ne ve niti svojega imena. Vprašajte jo, kateri je njen oče!“

„Kateri je tvoj oče?“

Otrok se je zastrmel gor v poročnika in potem obrnil svoje izkušene oči k duhovniku...

„Obžalujem in prosim odpuščanja za vse svoje grehe,“ si je ponavljal ta sam pri sebi, sklepajoč roke, da bi se srečno izteklo.

Otrok je rekel: „Tale je, tukaj.“

„Dobro,“ je rekel poročnik. „Prihodnji.“

Izpraševanje se je nadaljevalo.

Duhovnik je stal, sklepaje roke pred seboj. Smrt je bila spet odložena. Nadvajala ga je neznanska skušnjava, da bi se zagnal pred poročnika in se izdal: „Jaz sem tisti, ki ga iščete.“ Ali bi ga pri čiši ustrelili? Vabilo ga je varljivo upanje, da bi našel mir. Smrt ni konec bolečin. Neke vrste krivoverstvo je, če verjameš v mir.

Še zadnji mož je odgovoril na vprašanja.

Poročnik je rekel: „Ali ni nobeden voljan pomagati?“

Molče so stali ob razpadajočem odru za godbo.

Rekel je: „Slišali ste, kaj se je zgodilo v Concepción. Tam sem vzel talca in, ko sem odkril, da je bil ta duhovnik v tistih krajih, sem postavil moža k najbližjemu drevesu... Dosti varneje je, da govorite zdaj. Zakaj tudi od tod bom vzel talca. Niti govoriti vam ni treba, če je tukaj med vami. Samo pogledajte ga! Nihče potem ne bo vedel, kateri izmed vas ga je izdal. Niti on sam ne bo vedel, če se bojite njegovega prekletstva. Torej, zdaj imate zadnjo priložnost.“

Duhovnik je gledal v tla. Ni hotel oteževati stvari človeku, ki bi ga izdal.

„Prav,“ je rekel poročnik, „torej si bom izbral svojega moža. To ste si sami nakopali.“

Sedel je na konju in opazoval. Vaščani so še vedno gledali v tla. Vsak se je bal srečati poročnikov pogled.

Nepričakovano se je zagnal: „Zakaj mi nočete zaupati? Ne želim, da bi moral kateri izmed vas umreti. V mojih očeh ste vredni več, kot je vreden on. Jaz bi vam hotel dati vse!“ Z zamolklim glasom je rekel: „Ti tamle. Tebe vzamem.“

Ena izmed žensk je zavreščala: „To je moj fant. To je Miha. Ne morete vzeti mojega fanta.“

Poročnik je rekel mračno: „Vsak možki tukaj je nekomu mož ali nekomu sin. To vem.“

Duhovnik je molče stal s sklenjenimi rokami. Členki so mu pobelili, ko jih je stisnil. Čutil je, da se okrog in okrog njega zbuja sovraštvo. Zakaj on ni bil nikomur mož ali sin. Rekel je: „Poročnik...“

„Kaj hočeš?“

„Prestar sem že, da bi dosti koristil na polju. Vzemite menel!“

Poročnik je rekel: „Talca izbiram, ne ponujam zastoj hrane in stanovanja lenuhom. Če nisi dober za delo na polju, tudi nisi dober za talca.“ Ukazal je svojim ljudem: „Zvežite možu roke in ga vzemite s seboj!“

Policisti so odšli, kakor bi trenil. S seboj so vzeli dve ali tri ko-

koši, enega purana in moža z imenom Miha.

Duhovnik je rekel naglas: „Storil sem vse, kar sem mogel.“ Nadaljeval je: „Vaša stvar je, da me izdate. Kaj pričakujete od mene? Moja stvar je, da se ne dam ujeti.“

Eden izmed mož je rekel: „To je že v redu, oče. Samo prosim, da bi pazili... Glejte, da ne boste pustili kaj vina tukaj... kakor ste ga v Concepción.“

Nekdo drug je rekel: „Zdaj vam ne kaže ostajati, oče. Navsezadnje vas bodo dobili. Vašega obraza ne bodo več pozabili. Bolje bo, da greste na sever, v gore. Čez mejo.“

„Onstran meje je dobra država,“ je rekla neka ženska. „Tam imajo še zmerom cerkve.“

Duhovnik je sledil Mariji v kočo. Steklenička z žganjem je ležala na mizi. Dotaknil se je je s prsti, dosti ni bilo več v njej. Rekel je: „Moja torba, Marija? Kje je moja aktovka?“

„Prenevarno je, da bi jo še nosili s seboj,“ je rekla Marija.

„Kako naj sicer nosim vino?“

„Vina ni več.“

„Kako to misliš?“

Rekla je: „Nočem spravljati v stisko vas in vseh drugih. Razbila sem steklenico.“

Blago in žalostno je rekel: „Težko ga je dobiti.“

„Zdaj mogoče odidete, odidete za zmerom. Zdaj ne koristite nikomur nič več,“ je rekla ostro. „Ali ne razumete, oče? Ne želim vas več.“

„O ja,“ je rekel. „Razumem. Ampak ne gre za to, kaj želite vi ali kaj želim jaz...“

Divje je rekla: „Marsikaj vem. Hodila sem v šolo. Nisem tako nevedna, kot so drugi. Vem, da ste slab duhovnik. Takrat, ko sva bila midva skupaj — prepričana sem, da niste storili samo tega. Lahko vam povem, da sem slišala marsikaj. Ali mislite, da Bog hoče, da ostanete tu in umrete, tak zapit duhovnik?“

Potprežljivo je stal pred njo, kakor je bil stal pred poročnikom, in jo poslušal.

Rekla je: „Pa recimo, da umrete. Potem boste mučenec, ali ne? In kaj mislite, kakšen mučenec boste? Ni treba, da bi se ljudje rogali.“

To mu ni prišlo še nikoli na misel, da bi ga lahko kdo imel za mučenca. Rekel je: „To je težavno. Premišljal bom o tem. Ne bi hotel, da bi se Cerkvi kdo posmehoval...“

„Torej premišlajte o tem onstran meje...“

„Še nekaj je bilo,“ je rekel. „V moji torbi... je bilo nekaj...“

„Potem si jo sami poiščite na smetišču ob reki. Jaz se je ne dotaknem več.“

„In otrok?“ je rekel. „Dobra ženska si, Marija. Hočem reči, skušala jo boš dobro vzgojiti... krščansko.“

„Iz nje ne bo nikoli nič prida, to lahko vidite.“

Rekel je: „Prihodnja maša, ki jo bom bral, bo zanjo.“

Niti poslušala ga ni. Rekla je: „Slaba je skoz in skoz.“

Začutil je, kako vera umira. Začel je: „Moja mula...“

„Zdaj jo hranijo s koruzo.“ Dodala je: „Najbolje bo, da greste na sever. Na jugu ni nikjer več varno.“

Bežno je naredil znamenje križa in jo blagoslovil, ona pa je stala nestrno pred njim, želeč, da bi odšel za zmerom.

„No, z bogom, Marija!“

„Z bogom!“

Z zgrbljenimi rameni je stopal čez trg. Čutil je, da v vsem kraju ni žive duše, ki bi ga zdaj ne gledala z zadovoljstvom, njega, nadlego, ki ga iz praznoverja rajši niso izdali policiji.

Pod brežino je bila reka, posuta s praznimi konzervnimi škatlami in z razbitimi steklenicami. Posegel je po svoji aktovki. Potipal je pod svileni podlogo. Papirji so bili tam.

Za nekim drevesom se je nekdo zganil. Deklica je sedela na koronini. Rekel je: „Moja mala, kaj pa ti je...?“

(Se bo nadaljevalo)

življenje je (tudi) smešno

„Micka, rad te imam! Rad bi te za ženo!“

„Ne bo nič, sem zelo izbirčna.“

„Kaj boš izbirčna! Rajši mene posnemaj!“

„Vi ste zelo inteligentni,“ pravi odvetnik priči nasprotno stranke.

„Ko bi jaz ne prisegel, da bom govoril samo resnico,“ mu je ta odvrnil, „bi vam rekel isto.“

Na strehi sedita golob in golobica. Samica neprestano žalostno gruli. Samec jo skuša potolažiti: „Verjemi mi vendar, da nisem poročen! Tisti obroček so mi nataknil na noge v ptičji opazovalnici.“

Pred hišo se je zbrala skupina ljudi in zaskrbljeno opazovala okno, kjer se je večkrat prižigala in ugašala luč.

„Brez skrbi!“ jih je potolažila hišnica. „Tam stanuje neki Škot. Kadar bere knjigo, vedno ugašasi luč, ko obrne list.“

Fant je pisal dekletu pismo: „Draga! Če te ponovno ne bo na sestaneke, se bom spet ustrelil!“

Konj pride v kavarno in naroči kavo z dvojno smetano.

„Gotovo se čudite, da sem prišel k vam na kavo z dvojno smetano,“ pravi natakarju.

„Ne, zakaj naj bi se čudil! Saj je tudi meni vseč kava z dvojno smetano.“

„Včeraj mi je žena rekla, da sem star bedak.“

„Kako je mogla kaj takega reči? Saj si v najlepših letih.“

„No, kako je s tvojo shujševalno kuro? Ali se lahko že s prsti dotakneš prstov na nogah, ne da bi upognil kolena?“

„Ne, dotakniti se jih še ne morem, vidim jih pa že.“

„Draga, ali veš, kakšna je razlika med kavjarjem in jajcem na oko?“

„Ne.“

„Sijajno! Natakar, dve jajci na oko!“

„Vaša karta je za Novo mesto, vi se pa peljete v Kranj.“

„Kaj res? Ali se vaš strojevodja večkrat tako zmoti?“

„O, Marička! Že dvajset let se nisva videli!“

„Kako si me pa spoznala?“

„Po plašču, Marička, po plašču.“

Pesimist: „Presneto, kakšen mraz! Saj se ne morem niti tako hitro tresti, kot me zebe.“

Očka in Marko sta se dolgo v noč igrala z električnim vlakom. Naenkrat je zazvonil telefon. Oče je dvignil slušalko:

„Ja?“

„Ali bi mi, prosim, lahko povedali,“ se je oglasil spodnji stanovalec, „kdaj bo odpeljal zadnji vlak?“

„Kadar sneži, je na našem vrtu veliko več snega kakor na sosedovem.“

„Kako je pa to mogoče?“

„Ker je naš vrt veliko večji.“

„Si se res oženil?“

„Res.“

„Kakšna je pa žena?“

„Kot fotograf.“

„Ne razumem.“

„Nikamor se ne smem premakniti in stalno moram biti nasmejan.“

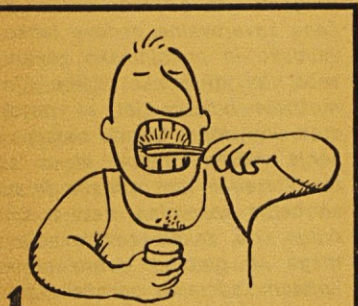
„Vaš sinček je čisto podoben vašemu možu.“

„Res je. Samo stekleničko mu vzamem in že kriči.“

„Gospod ravnatelj, žena mi je zagrozila, da me bo zapustila, če mi ne povišate plače.“

„Plače vam ne morem povišati.“

„Najlepša hvala za razumevanje, gospod ravnatelj!“

1

2

3

4

„Sedem moških me je posilo za roko, preden sem se poročila s teboj. Vsi so bili bolj pametni kot ti.“

„Zato se niso s teboj poročili.“

drugami, da s plačevanjem določene zavarovalne osnove lahko invalidsko in pokojninsko zavarujejo sebe in družinske člane. Imajo možnost odkupa let za nazaj in starostno dobo. Odprto ostaja vprašanje večine kmetov, ki so sami, že ostareli in jim pripada le nizka starostna pokojnina. Prav ti kmetje čutijo, da zakon zavarovanja pomaga le gmotno dobro stoječim kmetom, socialno ogrožene pa zakon izpušča, kar gotovo ni v skladu z načeli odpravljanja socialnih razlik.

ZELENI PLAN

Dolgoročni razvoj kmetijstva opozarja na probleme kmetijskega gospodarstva. V minulemu letu je uvoz prehranskih izdelkov znašal 507 milj. dolarjev. To je več kakor ves turistični devizni priliv. Okrog 250 milj. dol. se je porabilo za uvoz proizvodov, ki jih ne daje domače kmetijstvo (kava, južno sadje itd.). Za ostali denar se je uvozilo: meso, pšenica, maslo, sladkor, olje in druga živila. Ti ogromni izdatki na eni strani in preko 700.000 ha zapuščene obdelovalne zemlje ter mnogo delavcev, zaposlenih v tujini, opozarjajo na racionalni razvoj in planiranje kmetijstva.

ZUNANJA TRGOVINA

V letu 1973 je Jugoslavija izvozila za 48,49 milijarde dinarjev blaga ali za 27% več kakor leto prej. Uvozila pa je za 76,69 milijarde dinarjev blaga ali 40% več kakor leta 1972. Slovenija je realizirala izvoz za 9,45 milijarde din, oz. 30% več in nakupila za 15,69 milijarde din izdelkov, polizdelkov in surovin, kar je za 47% več kakor leto prej. Razlika med vrednostjo uvoza in izvoza je bila pokrita z neblagovnim prilivom (turizem, zasluzki zdomcev) in tako ima poslovanje s tujino pozitivno bilanco.

ŽIVLJENJSKI STROŠKI

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko so bili v letu 1973 življenjski stroški višji za 21,7% kot leto prej. Cene na drobno pa so se povečale za 21,9%. Večje zahteve proizvajalcev po zvišanju cen so

Božič (!) v Pazinu obsojen duhovnik Alojzij Orlič, ker je junija lani „pripredil javno srečanje v prostorih frančiškanskega samostana v Pazinu, ki se ga je udeležilo okoli dvajset polnoletnih deklet, to srečanje pa ni bilo prijavljeno občinskemu organu za notranje zadeve v Pazinu“. Mi bi po domače rekli, da je v samostanu organiziral duhovne vaje. Kolikor vemo, je to drugič, da je sodnik obsodil duhovnika zaradi duhovnih vaj oziroma tečaja za predzakonce, in sicer z utemeljitvijo, da ne sodi v „aktivnost Cerkve“. V isti sodbi je mogoče zaslediti tudi trditev, da „je verouk samo za mladoletne otroke“.

Naši ljudje berejo tudi časnike iz drugih republik. Če ta ali oni postane zaskrbljen, mu to ni bilo vsiljeno ali sugestirano iz cerkvenih krogov, kakor smo morali večkrat slišati, temveč je bilo posledica dogodkov in stališč.

Zlasti med razgibano ustavno razpravo smo imeli priložnost v nekaterih časnikih brati kaj čudna mnenja. Kadar je kdo iz vrst vernih občanov opozoril na to ali ono nepravilnost, je bil odgovor koj pri roki: „Gospoda, tega in tega, opozarjamo, naj si temeljito prebere ustavno besedilo, zakon o pravnem položaju verskih skupnosti ali drugi ustrezní zakon, pa bo videl, da se moti.“ Saj to smo vendar hoteli povedati: opozoriti, da praksa v nekaterih primerih odstopa od teorije. Opozorilo, naj si preberemo ustavo ali druge zakone, je bilo torej čisto odveč.

Ne moremo se znebiti vtisa, da so se doslej veliko bolj varne čutili tisti, ki so rekli ali zapisali o veri kaj pikrega (pa čeprav brez utemeljitve), kakor pa tisti, ki so tudi v pojavnosti vere skušali najti nekaj pozitivnega. In to gotovo ni v redu.

Družina, Ljubljana, 27. jan. 1974, str. 3.

Katoliki GLAS

NAFTA IN KRIZA ZA JUGOSLOVANE

Zdi se, da velikodušna odobritev sovjetskega letalskega mostu za vojaško pomoč Arabcem v njih spopadu z Izraelom ni prinesla Jugoslovanom pričakovanih sadov. Arabska odločitev, da podvojijo ceno surovi nafte, mora biti prava hladna prha jugoslovanski zunanjepolitični strategiji. Nikakega izgleda ni, da bi bili Arabci v zahvalo pripravljeni dobavljati Beogradu nafto po stari ceni. Libijci so pred kratkim obljubili samo to, da so dobave Jugoslovanom tudi za naprej zagotovljene. O tem je na vidnem mestu poročal jugoslovanski tisk, o ceni pa ni pisal nič.

Toda že ob samem znaku energetske krize v Evropi je v Jugoslaviji skoraj prenehalo kupovanje avtomobilov. Največja tovarna v državi, Zastava iz Kragujevca v Srbiji, je bila decembra prisiljena začasnó ustaviti proizvodnjo, ker se je število osebnih avtomobilov tako nakopičilo, da jih nimajo kam dati. Ako pomislimo, koliko industrijskih panog je udeleženih pri proizvodnji avtomobilov, si lahko mislimo, kako na široko bo na industrijo vplivala začasna zapore te tovarne, najsi je že poprej cvetela predvsem na privilegijih in okoriščanju na račun poslovnih partnerjev, ki so se resno prizadevali za dobro gospodarjenje.

Pričakovati je, da bo zaradi tega in vseh drugih primerov, ki jim ni konca, izbruhnila v Jugoslaviji z vsó silo brezposelnost, ki znaša že sedaj samo po številu uradno prijavljenih tristo tisoč. Če pomislimo še na tistih šeststo tisoč zaposlenih jugoslovanskih delavcev v zahodnoevropskih državah, ki pa jih je skupno z neprijavljenimi v resnici okoli en milijon, in ki jih lahko gostujoče države zaradi krize zavrnejo in pošljejo nazaj v Jugoslavijo, kjer zanje nimajo dela, je še bolj jasno, kakšni socialni zapleti in nemiri z nepredvidljivimi posledicami se lahko pojavijo. Zatreti bi jih mogla edino surova diktatura in vojaška sila, lahko tudi sovjetska v

smislu znane Brežnjeve doktrine o vojaškem posegu v primeru, ko naj bi bil v neki državi „ogrožen“ socializem. Mir, ki bi potem zavladal, bi bil tako za jugoslovanske nekomuniste kot za komuniste pokopališki in verjetno brezupen.

Bumerang se obrača zaradi notranje in zunanje političnega blefiranja z neblokovskimi, neuvrščeniimi, z zanikanjem brezposelnosti v socializmu. Nezaupanje v jugoslovanski samoupravni sistem se ne razodeva le v begu delovne sile iz države, ampak tudi v nalaganju prihrankov v tujih bankah. Povojne prisilne zaplembe in odvzemanja namreč niso še pozabljeni. Poznavalci trdijo, da beograjski krogi niso pri nobeni stvari tako zavzeti, celo surovi, kot v primerih, ko gre za denar oziroma za sredstva, kakor jih diskretno imenujejo. V političnih stališčih Beograda, in ne nazadnje tudi v vprašanju vključevanja zamejskih Slovencev v tuje stranke, je treba vedno gledati tudi denarno poslovne interese.

Gospodarski in politični pritisk beograjskih krogov na Slovenijo je po nekaterih cenitvah v zadnjem času ponovno narastel, kar pa je seveda neizogibno posledica gospodarskega in socialnega poloma na jugu. Naval ljudi iz južnih republik v Slovenijo je menda sedaj dosegel najvišjo stopnjo po vojni. Novo je pri tem, ker gre za nameščence, uradnike, tudi akademske poklice, da je njihovo zadržanje nasproti slovenskim ljudem prikrito oholo. Slišijo se tožbe, da posebno zdravniki iz južnih republik celo nahrulijo slovenske paciente, ker ne znajo govoriti „jugoslovansko“ — na slovenskih tleh!

Tudi pritisk na samostojne slovenske organizacije v zamejstvu v smeri njih osamitve in spodkopavanja se ponovno stopnjuje. Pristojni krogi v Ljubljani odgovarjajo, da so le-te „proti nam“. To vsekakor ne drži; organizacije so samo samostojne in kot take se ne morejo strinjati z določenimi stališči, kot je npr. že samó vtapljanje v tujih strankah, kajti končno gre vedno za slovenske ljudi takega ali drugačnega prepričanja. Zakaj naj bi se vsi Slovenci, ki slučajno niso Jugoslovani, morali vtopiti v tujih strankah, nam nikakor ni jasno. Je tudi to posledica jugoslovanske krize?

Katoliški glas, Gorica-Trst, 17. jan. 1974, str. 1.

KATOLIŠKI TISK NI NAPRODAJ!

Bilo je tam po letu 1950, ko so se po nekaterih župniščih in tudi pri nekaterih laikih (na Primorskem v Italiji, op. NL) oglašale bolj ali manj pomembne osebe, ki so začele približno takšen razgovor: „Mi (to je, nova oblast v Sloveniji) razumemo, da vi ne morete biti z nami. Zato vas prosimo samo to, da bi molčali, da bi ne kritizirali. Potem vas bomo lahko tudi podpirali.“

Ponovilo se je tisto, o čemer govori stara grška basen: Lisica je prišla krast kokoši. Toda kurnik je čuval pes. Zato se je lisica približala Paziju in mu ljubeznivo prišepnila: „Jaz vem, da ti ne moreš krasti z menoj. Toda bodi tako dober in nikar ne lajaj! Potem bova plen pravično razdelila.“

Ob takih ponudbah se zgodi, da nekateri pristanejo iz enega ali drugega razloga, drugi pa odklonijo. Tako je bilo tudi pri nas: nekateri so bolj ali manj odkrito pristali na ponudbo in molčali ali vsaj niso kritizirali; drugi so šli naprej svojo pot svobodnih in demokratičnih ljudi.

Podoba je, da ponudba izpred dvajset let še zmeraj drži, ker nekateri zvesto molčijo k vsemu, kar uganja med nami levičarski tabor ali pa si vsaj ne upajo kritizirati. Ta svoj molk opravičujejo, češ da je to koristno za našo skupnost in zlasti za Cerkev, ki mora vse odpuščati in vse objemati s Kristusovo ljubeznijo.

Posledica tega je bolj ali manj odkrito zavračanje vsega slovenskega katoliškega tiska v Italiji, od *Pastirčka* do knjig Goriške Mohorjeve družbe,

(Dalje na str. 38)

pri uvoznikih goriv, izdelkov iz fostata in pri pošti.

*

SV. BENEDIKT V SLOVENSkih GORICAH — Delavska univerza je s podjetjem Bagat iz Zadra v tem kraju organizirala šiviljski tečaj. Obiskovalo ga je 35 deklet in žena. Organizatorica je bila domača učiteljica. Pomagala pa ji je modna kreatorica iz Sv. Lenarta. Tečaj je trajal mesec dni. Vsaka tečajnica je prispevala 250 din. Nekaj je prispevala Delavska univerza, šivalne stroje pa je posodil Bagat. Obiskovalke si želijo nadaljevanje tečaja.

CELJE — V minulem letu je bilo 27 koncertov. Od teh je bilo 8 večernih in 19 mladinskih. Pri večernih je bilo pet komornih, na treh pa so nastopali veliki orkestri. Najbolj obiskan je bil koncert Durbavke Tomšič-Srebotnjakove. Razveseljivo je dejstvo, da raste število mladih obiskovalcev. Število abonentov se je dvignilo na 1199.

GLOBASNICA — Posebno doživetje vaščanov je bila dramska uprizoritev Cankarjevega „Hlapca Jerneja“, ki so jo uprizorili člani ptujskega gledališča. Polna dvorana, aplavzi in tudi solze na licih gledalcev je odlično priznanje igralcem. Usoda hlapca Jerneja je v marsičem podobna borbi koroških Slovencev za njihove pravice, obenem pa spodbuda, da ne bi omagali v tej borbi.

GOZD MARTULJEK — Na območju tega krasnega počitniškega področja bodo zasebniki zgradili še 50 vikendov severno od ceste prvega reda. Odborniki občinske skupščine Jesenice so sprejeli zazidalni načrt za to območje, ki poleg gradnje počitniških hiš predvideva tudi izgradnjo manjše restavracije, ureditev ceste in vodovoda.

KRIŽEVCI — „Kmečki glas“ in kmetijska zadruga sta organizirala uspel „ustni časopis“. Kmetje so lahko povedali vse, kar jih spremlja v življenju, dobro in slabo. Pozornost je vzbudil absolvent kme-

(Dalje na str. 38)

NOS IN JEZIK

Barbka ima dvoje oči, dvoje ušes, dve roki, dve nogi, a samo en jezik in tudi nos je samo eden.

Vpraša babico:

„Babica, povej mi, zakaj imam vse po dvoje, le jezika in nosu ne!“

Babica ji odgovori:

„Zato, draga Barbka, da bi bolje videla, bolje slišala, več delala in več hodila, a manj brbljala in manj vtikala svoj nos, kamor ni treba.“

METKA SLADKOSNEDKA

„Kdo je odprl omaro? Nekdo je izmaknil košček sira,“ reče mamica.

„Gotovo je bil muc, mamica!“ odgovori hitro Metka.

„O, ti lumpek, ti! Zdaj se je že navadil odpirati omare!“

Metka zardí kot kuhan rak in povesi glavo.

ŽIVALI GOVORILJO

Žaba reglja,
konjiček rezgeta.

Kača sika,
petelin kikirika.

Sova skovika,
prepelica petpedika.

Vrana kraka,
kura kokodaka.

Krava muka,
kukavica kuka.

Ptiček ščebeta,
kozliček meketa.

Golob gruli,
prašič kruli.

Pes renči,
riba pa molči.

LEV IN MIŠ

Miška je prišla levu med šape in lev jo je hotel pojesti. Revica ga je milo prosila:

„Nikar me ne pojej, morda ti bom kdaj lahko kaj pomagala!“

zakaj nekateri ne verujejo?

Nekateri ne verujejo v Boga in v Kristusa, ker jih ni o tem nikdar nihče poučil. Ko odrastejo, ostajajo do vere brezbrizni. Drugi spet so bili o veri neprimerno ali celo zmotno poučeni. Ko kasneje samostojno o tem razmišljajo, spoznajo, da Bog ne more biti tak, kot so jim govorili, pa vero puste.

Nekateri ne verujejo, ker jim slabi kristjani s svojim življenjem kažejo vero kot nekaj brez prave cene. Ko so pogani opa-

zovali prve kristjane, so se zaradi njihove dobrote in ljubezni tudi sami navdušili za krščanstvo.

Spet drugi ne verujejo, ker sami ne živijo tako, kot Kristus zahteva: ko bi verovali, bi morali spremeniti svoje življenje, to pa ni lahko. Nekdo, ki je obogatel na nepošten način, bi moral prigrboljufani denar vrniti, če bi hotel biti kristjan. Drugi, ki se ima samega sebe za najbolj pametnega, bi moral priznati Boga nad seboj, če bi hotel postati Jezusov učenec. Nekdo, ki mu je lenoba največje veselje na svetu, bi moral resno pljuniti v roke in začeti delati, če bi hotel biti kristjan.

Kako naj vse te ljudi pripe-
ljemo k Bogu?

Najprej z molitvijo. Molitev je vsemogočna. Kadar človeške moči odpovedo, imamo še vedno molitev, to povezavo z Bogom, na razpolago. Sveta Monika je dvajset let molila za svojega sina Avgušтина in je tudi izmolila, da je postal veren, pošten in nazadnje svetnik.

Potem pa moramo tudi govoriti drugim o Bogu: sošolec sošolcu, sosed sosedu, delavec delavcu. Če sami zares verujemo, nam to ne bo težko. Seveda pa moramo prej sami dobro poznati svojo vero.

Zlasti pa oznanjajmo Kristusa s svojo dobroto!

Lev se je zasmeljal in ošabno dejal:

„Kako boš pomagala levu, drobna miška! No, ker tako lepo prisiš, naj bo! Izpustim te.“

Kmalu potem se je lev ujel v nastavljeno mrežo in se ni mogel rešiti. Čim bolj se je otepal, tem bolj se je zapletal vanjo.

„Kako je občutljiv krošnjar Miha za goro?“

Rekla je mati: „Kako? Tako! Tostran gore je pastir s palico bežal po tleh, onstran gore je krošnjar Miha poskočil s tal, da ga žgečka...“

„Ha-ha-ha-ha!“

Prav tedaj je pritekla miška in zagledala ubogega leva. Zgrizla je vrvi in rešila leva.

OBČUTLJIVI MIHA

Ko sem bil še majhen, sem bil večkrat poreden, kar moji stari materi — ki je po smrti moje matere bila moja mati — ni hotelo biti všeč. Zato me je s palico, kar pa meni ni hotelo biti všeč, in sem vokal.

„Kaj vpiješ, saj te nisem ubila,“ se je jádila mati.

„Boliiii!“ sem tulil še glasneje.

Moja stara mati je bila trših besedi kakor srca in je rekla:

„Uh, tako si občutljiv ko Krošnjarjev Miha za goro!“

Pozabil sem solze in vprašal:

PREBIVALSTVO SLOVENIJE

Na slovenskem narodnem ozemlju živita skoraj 2 milijona Slovencev, od tega v Jugoslaviji preko 1,7 milijona, ostali pa v Italiji, v Avstriji in na Madžarskem.

Ker ni dovolj zaslužka doma, hodijo naši ljudje iskat dela v tujino. Mnogo jih je danes začasno na delu v Zahodni Evropi.

Iz istega razloga so se v vseh dobah Slovenci izseljevali. Po koncu zadnje vojne jih je pa mnogo prostovoljno odšlo od doma, ker niso hoteli živeti v komunistični deželi.

Danes živi približno 350 tisoč Slovencev v tujini, predvsem v Združenih državah, Kanadi, Argentini, Avstraliji in Evropi.

ugani, če znaš!

V hribu posekano,
v dolini obdelano,
pa ne stoji ne v zraku
ne na zemlji.

(Coin)

Šviga švaga,
čez dva praga.

(Metta)

Rešitev uganke iz prejšnje številke: 1 postane B, 2 postane F, 3 postane C, 4 postane E, 5 postane D, 6 postane A.

KNJIGE JE TREBA RAZDELITI!

Vsaka od šestih oseb na spodnji risbi mora prejeti po eno knjigo. Kdo zna dati pravo knjigo pravemu prejemniku?

tijske šole v Veržeja, ki pravi: „Ne bom pustil svojih staršev na stara leta samih.“ Zato se namerava posvetiti kmetijstvu. Položaj za kmeta je še vedno premalo vzpodbuden in vrednotenje njegovega dela prešibko. Zavest življenja je v njem močnejša in s svojim študijem želi ustvariti pogoje življenja, ki bo vsem v veselje.

KROPA — Komorni zbor Kulturnega društva „Stane Žagar“ iz Kropne že več let tesno sodeluje s kulturnimi društva na Koroškem in v Slov. Benečiji. Posebne stike imajo s pevskimi zbori, s katerimi večkrat izmenjujejo svoje nastope.

LJUBLJANA — Teološka fakulteta v Ljubljani je 28. januarja proslavila svojega zavetnika sv. Tomaža Akvinskega. V stolnici je bila najprej slovesna maša ob veliki udeležbi duhovnikov in vernikov. Drugi del prihoda je bil v prostorih obnovljene fakultete z nastopi bogoslovcev in predavanjem. Proslave so se udeležili tudi zastopniki zagrebške in beograjske pravoslavne fakultete.

LJUTOMER — Podjetje „Mizarstvo“ je v svojih 25 letih obstoja doseglo že velike proizvodne uspehe. Imeli so odlične kooperantske pogoje z „Lesnino“. Letos imajo v načrtu velik razmah. Nove proizvodne hale so že v gradnji. Prav tako pripravljajo potrebna skladišča. Do konca leta bodo zaposlili 230 novih delavcev. Za občino in ljudi pomeni to velik napredek, saj bodo imeli doma možnost večjega zaposlovanja.

MARIBOR — V Dogošah pri Mariboru pripravljajo novo pokopališče. Dosedanje na Pobrežju je že prenapolnjeno. Tu bodo pogrebi le še dve leti, dokler ne bo urejeno novo z vsemi potrebnimi pogrebnimi prostori in opremo.

MARIBOR — V občini je osebna obrt močno razvita. Pripravljenih je 1100 obrtnikov. Ti imajo še svoje delavce in tako uspešno rešujejo vse potrebne usluge. Poleg teh je veliko število obrtnikov, ki to dejavnost opravljajo kot postranski

da o *Katoliškem glasu* sploh ne govorimo. Ta tisk je namreč ostal svoboden in neodvisen v službi slovenskega ljudstva v italijanski republiki.

Ker pa vedo, da krščansko ljudstvo danes le ne more ostati brez dobrega tiska, so se odločili za tisk iz Slovenije. Tam namreč imajo verski tisk, ki gradi kristjane, ne sme pa graditi državljanov. To slednje je posebna pravica partijskega tiska. Zato opažamo, kako so nekateri med nami veliki zagovorniki in pospeševalci tiska iz Slovenije. Želeli bi celo, da bi pri nas sploh nič ne izhajalo razen tistega, kar izdaja (levičarska, op. NL) Slovenska kulturno-gospodarska zveza. V ostalem naj bi bili povsem odvisni od Slovenije.

Vsak človek je svoboden, da misli in dela, kot se mu zdi prav. Vendar mnogi drugi menijo, da je za resničen napredek družbe nujno potrebna opozicija in s tem kritika in da je tisk poklican, da gradi ne samo kristjane, temveč tudi državljanje. Kajti demokratski in resnični kristjani ne morejo pristati na to, da obstaja en sam tip družbene ureditve, to se pravi, ne priznavajo nobene diktature, ki je ne smeš kritizirati.

Za vse diktature vemo, da želijo od nasprotnikov le to, da molčijo; njih molk so pripravljani tudi plačati. Demokrati in svobodni kristjani se pa moramo zavedati, da svoboda ni na prodaj in da moramo naš svobodni in katoliški tisk tudi materialno podpirati, da ostane še naprej svoboden v službi slovenskega ljudstva in Cerkve med nami.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 24. jan. 1974, str. 2.

ZA SKLAD „LAČNIH OTROK“ NI V SLOVENIJI VEČ DOVOLJENO ZBIRATI

Med pobudami za pomoč lačnim otrokom, ki so zrastle v katoliških vrstah, velja omeniti mednarodni sklad *Lačni otrok*, ki ga je ustanovil inž. Vladimir Paleček v Jugoslaviji leta 1969.

Začel je s pripravljalno akcijo in obiskal številne odgovorne ljudi po vsej Jugoslaviji. Obrnil se je na politike, voditelje Rdečega križa, cerkvene osebnosti, znanstvenike, gospodarstvenike.

V juniju 1969 je bil v Zagrebu na sedežu Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti ustanovljen občni zbor. Navzoče so bile osebnosti iz najrazličnejših skupnosti. Pristanek je dal tudi Tito.

V sklad so začeli dotekati darovi z vseh strani. Posebno so se odzvali katoličani in med njimi na poseben način mladi kristjani. *Ognjišče* je postalo središče te akcije za Slovenijo. Mesec za mesecem je objavljalo sezname darovalcev v sklad *Lačni otrok*. Zbirali so denar, blago, hrano in zdravila.

Vsa pomoč, ki jo je mednarodni fond *Gladno dijete* nabral, je šla tja, kjer je bila potreba največja. Tako so pomagali Biatru, Bangladešu, Pakistanu, Indiji, Tuniziji, Banjaluki in še mnogim drugim. Knjiga, ki jo je 1973 izdal inž. Paleček, z dokumenti in pismi priča, koliko dobrega so Jugoslovani napravili.

Vendar nekaterim v Jugoslaviji delovanje tega fonda ni šlo v račune. Partija se je na vsem lepem spomnila, da ustanova ne polaga njej obrčunov. V časopisih so se pojavile kritike in vprašanja, kam gre denar, ki ga ustanova nabira. Upraviteljem ni bilo težko dokazati, da gre vsa pomoč v namene, za katere je bila dana. Kljub temu bi želeli nekateri bolj goreči in okosrčni partijci, da se ustanova prepove.

Ponekod so začeli ustanovi nagajati. Med temi je seveda slovenska partija, ki je zmeraj hotela veljati za najbolj „pravoverno“.

Zato smo brali v *Družini* obvestilo, da je slovenska vlada v Ljubljani prepovedala nadaljnje zbiranje pomoči v fond *Lačni otrok*, češ da v Sloveniji nimajo dovoljenja za tako zbirko. Tudi *Ognjišče* je to javilo in dodalo, da ne bo več nabiralo darov za ta sklad.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 20. dec. 1973, str. 3—4.

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

BEOGRAJSKI PROFESORJI BODO MORALI ITI

Pred bronastim Titovim oprsjem, okrašenim z jugoslovansko in komunistično zastavo, je Svetozar Stojanović, profesor za filozofijo v Beogradu, več kot 400 poslušalcev v kulturnem domu na Korčuli rotil, naj ne zapadejo prevari, „da ima komunist prav le, če soglaša s partijo“.

Sedaj, pet mesecev kasneje, se mora Stojanović vendar ukloniti vzhodni modrosti, da ima partija na koncu vedno prav. On in sedem drugih profesorjev in asistentov na filozofski fakulteti morajo biti zaradi „ideološkega odklona“ in „opozicijske dejavnosti“ pregnani z univerze in s tem prisiljeni k molku.

Vendar je stopilo v Beogradu okrog 800 študentov filozofske fakultete v stavko za Stojanovića in tovariše, ker se upirajo temu, da bi se univerza spremenila v kovačnico kadrov, ki bi ji načeloval samovoljni partijski aparat.

S tem je dosegel spor, ki med partijo in profesorji filozofije beograjske in zagrebške univerze okrog mednarodno priznane revije *Praxis* že dolga leta vedno znova vzplamt, svoj vrh.

Profesorji *Praxisa* se niso pomišljali, lotiti se strogo nedotakljivega predmeta. Stojanović je v *Praxisu* ne le ugal o Titovi smrti, marveč je tudi očital partiji, da se „kot v zadnjih letih Stalinove oblasti trudi le še za to, da preživi v senci muhastega, nadarjenega voditelja“.

S protipotezo je partija prepovedala številko *Praxisa* s Stojanoviće-
vim člankom. Potem so avtorju in štirim drugim beograjskim znanstvenikom odvzeli potne liste. In končno so skrčili državni prispevek za letno srečanje *Praxisa* na Korčuli od 16.000 na 7.600 dolarjev.

Da bi profesorje *Praxisa* enkrat za vselej oblatil, jih je notranji in policijski minister Srbije Slavko Zečević obdolžil, da je njih skupina „svojska organizacijska oblika tujih agentur“.

Vendar se Stojanović in njegovi prijatelji niso dali oplašiti. On je izjavil, da zahteva partija od komunistov nekaj nečloveškega zato, da bi prišla do „popolne kontrole nad človekom“: „žrtvovanje njegovega osebnega dostojanstva“. Partija je po njegovem mnenju sebe povzdignila do „nadnaravnega bitja“, onstran vsake zmotljivosti.

V ta namen so iznašli povsod navzoče nasprotnike, tako da more biti osumljen vsakdo, ki pred partijo ne kloni, zarotništva v povezavi z nekim „sovražnikom revolucije“.

Sedaj je partija sklenila beograjsko skupino okrog Stojanovića dokončno izključiti. Akcijo je začel beograjski partijski list *Komunist*: „To so prevratneži in pristaši meščanskega nauka o izbrancih,“ ki so sklenili Zvezo komunistov razbiti.

Ko se je beograjska univerza kljub tem težkim očitkom uprla, da bi nastopila proti profesorjem *Praxisa*, jo je srbska vlada prisilila k podpisu pogodbe, po kateri je v bodoče pogoj, da sme nekdo poučevati, tudi to, da prizna „program in vodstveno vlogo ZK v družbi“. S tem ima partija končno v rokah vzvod, s katerim more profesorje pregnati iz njihovih proforsorskih služb.

V različnih znanstvenih raziskovalnih zavodih bodo smeli še delati, vendar — tako je rekel neki, liniji zvest beograjski profesor — „za manjše plače“. Te znašajo sedaj 900 dinarjev ali, preračunano v marke, okrog 150 mark.

Spiegel, Hamburg, 14. jan. 1974.

poklic. Šušmarji delajo obrtnikom veliko konkurenco, davčni upravi pa preglavice, ker jih morajo loviti za utajo davkov. Inšpekcijo so okrepili s petimi novimi inšpektorji. Vprašanje pa je, kako bodo organizirali potrebne storitve predvsem v gradbeništvu, če bodo te ljudi odstranili.

MEŽIŠKA DOLINA — V Črni, Mežici, Prevaljah in na Ravnah je bilo srečanje lutkovnih skupin tega področja, kjer so si izmenjali svoje predstave. Ravenčani so uprizorili Brestove „Ptice in grm“; Mežičani „Z muckom in kužkom na izletu“; Bistričani „Zajčkovno hišico“; Ljutomerčani „S Pavlihom in pošastjo“; učenci iz Tišine „Rdečo kapico“; Sobočani „Ukradene-ga medveda“; Mariborčani „Grdega račka“. Za vse otroke je bila to prava paša za oči in svet fantazije.

MURSKA SOBOTA — V paviljonu arhitekta Franca Novaka je bila uspešna razstava klasika slovenske moderne Vena Pilona in v zadnjih letih izredno močnega Silvestra Komela. Razstava je zajela velik jugoslovanski umetniški prostor, saj sta se soočili dve veliki stvarnosti: preciznost Pilonovih barv in širina razpetosti Komelovega slikarstva.

NERADNOVCI V PREKMURJU — 17. februarja je krajevno gasilsko društvo organiziralo „Borovo gostivanje“. Vas se nahaja v bližini tromeje med Jugoslavijo, Avstrijo in Madžarsko. To, kar so za prebivalce Ptujkega in Dravskega polja kurenti ali druge pustne maske, je za Prekmurje „Borovo gostivanje“ — prastari običaj, s katerim „osramočen“ kraj na šegav način sporoči vsej pokrajini, da v preteklem letu iz tega kraja nihče ni stopil v zakonski jarem.

PTUJ — Ob Potrčevi cesti v Ptujbo zrasel nov gasilski dom.

SORA — Kulturno društvo „Oton Župančič“ iz Sore je zelo dejavno. V svojem sestavu imajo mešani, moški in ženski pevski zbor, dramsko in folklorno skupino. Pogoji v novem prosvetnem domu so odlični za vse oblike dela in vaj.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1,50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštah kupnih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJALSKA PISARNA** V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● **SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI**, sodno overovljeni: sodni prevajalec in tolmač **MILENA GRATZA**, 8 München 50, Menzingerstr. 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstraße) ali 75 (Eversbuscherstraße).

● **FANT**, star 26 let, že več let v Nemčiji, veren, mirnega značaja, dobrega srca, ki se bo čez nekaj časa za stalno vrnil v Slovenijo, želi spoznati preprosto deklo za poroko. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj levo. (Št. 4).

● **SLOVENKA** s poklicem, 25 let, 165 cm, želi spoznati simpatičnega fanta od 25 do 35 let. Ločenci in alkoholiki izključeni. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 5).

● **SLOVENKA** s poklicem, 41 let, s sedemletno hčerko, želi spoznati dobrega moža in očeta svoji hčerki. Alkoholiki izključeni. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 6).

● **Verna SLOVENKA**, 1946, 170 cm, lepa po duši in zunanosti, z nekaj prihranki, želi spoznati nežnega, inteligentnega fanta za skupno zakonsko življenje v inozemstvu. Zakonska zveza možna le po dokazih urejenosti, varčnosti in srčne kulture. Pustolovci, alkoholiki, kadilci nezaželeni. Obširni podatki in fotografija zaželeni. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj levo. (Št. 7).

● **SLOVENKA** v Nemčiji, 37 let, vdova, z enim otrokom, dobro situirana, bi želela poznanstva z dobrim, poštenim Slovencem. Fotografija zaželeni. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 8).

● **Katero deklo**, staro od 17 do 23 let, z lepim značajem, si želi z dobrosrčnim **FANTOM**, ki živi v Nemčiji, nekadilcem, starim 26 let, zgraditi lepo bodočnost? Prosim za kratek življenjepis in fotografijo. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 9).

● **MOŠKI**, samski, srednje postave, z višjo izobrazbo, pošten, veren, ljubitelj vsega lepega, ne grd, želi spoznati bodočo ženo, do 38 let, dobrosrčno, simpatično in prijetne zunanosti. Slika zaželeni, bo vrnjena. Oglas naj ne moti! Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 10).

● **SLOVENSKI FANT**, 30 let, katoličan, živeč v Nemčiji, želi spoznati pošteno slovensko deklo, od 23 do 30 let, ki živi v Nemčiji. Misli resno na poroko. Naslov posreduje Slovenski dušnopastirski urad, D 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36.

● **SLOVENEK**, šofer, 35 let, zaposlen v Nemčiji, želi spoznati verno slovensko deklo od 25 do 30 let zaradi ženitve. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 11).

● **SLOVENCEM V PARIZU IN OKOLICI**: Kdor se hoče temeljito naučiti voziti in to pri slovenskem inštruktorju, naj se obrne na **FRANC AUTO ECOLE**, 39 rue de Maubeuge, Paris 9°, tel. 878-95-93, métro Cadet ali Poissonnière.

● **Poštena SLOVENKA**, samska ali poročena, dobi lepo **SLUŽBO** v gospodinjstvu pri zdravnikovi družini z dvema otrokoma blizu Stuttgarta v Nemčiji. Mož je Nemec, žena Slovenka. Poleg ugodne plače bo imela svojo sobo s televizijo in tušem, dvakrat na teden prosto popoldne, nedeljo vso prosto. Važno je, da zna lepo ravnati z otroki in da želi dalj časa ostati v tej družini. Naslov posreduje Slovenski župnijski urad, D 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36.

● **Naprodaj HIŠA** na Bavarskem, v Nemčiji: devet sob, nova drvarnica, garaža za avto, hiša takoj vseljiva, sredi trga, v bližini cerkve in avtobusne postaje, 80 km od Münchna, 60 km od Salzburga, cena po dogovoru. Za informacije se obrnite na naslov: **Franc Blažič**, D-8221 Kienberg, Haus Nr. 12.

MOTORIST IN KOLESAR

Če obišče Tone prijatelja Petra z motorjem, porabi za pot 15 minut. Peter pa mora kolesariti 60 minut, če mu hoče vrniti obisk.

Nekega dne se zmenita, da bosta odpeljala ob isti uri vsak s svojega doma: vedeti hočeta, koliko časa bosta morala voziti, da se bosta srečala.

No, koliko?

STARŠI

Gospod Razdrh posluša svoje otroke Aca, Borisa, Cirila in Dušana, ki navdušeno pripovedujejo o novih prijateljih, sinovih odvetnika, zdravnika, notarja in častnika, s katerimi so se dobili na igrišču.

„Lado je odvetnikov sin in lvo notarjev,“ pravi Aco, „Marij je sin zdravnika in Niko sin častnika.“

„Saj ni res,“ pravi Boris. „Sin odvetnika je lvo, sin zdravnika je Marij, sin notarja je Lado in sin častnika je Niko.“

„Ne držil!“ vzklikne Ciril. „Marijev oče je notar, Ladotov odvetnik, Nikov častnik in llov zdravnik.“

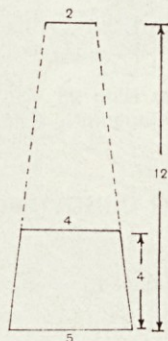
„Kje pa!“ vzdihne Dušan. „lvo je sin notarja, Lado sin častnika, Marij sin odvetnika in Niko sin zdravnika.“

„Počasí počasí!“ se vključi v pogovor Razdrhova žena, ki je bila s sinovi na igrišču in je videla nove prijatelje ter si je natančno zapomnila, čigavi sinovi so. „Eden od vas je povedal očetu dve resnični trditvi, dva sta povedala le po eno, Aco je pa vse nápak povedal.“

Kakšen poklic ima Nikov oče?

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

STEBER: Steber narišemo, pri tem mere desetkrat zmanjšamo, da je risanje bolj preprosto. Spodnji del stebra je v profilu trapez, katerega osnovnici merita spodnja 5, zgornja pa 4 cm, višina pa tudi 4 cm. Ta trapez narišemo, potem pa podaljšamo oba kraka trapeza do višine, kjer meri

razdalja med obema krakoma 2 cm, toliko namreč meri premer stebra na vrhu. Ko sedaj na risbi zmerimo višino stebra, dobimo 12 cm, to pomeni, da je steber meril 1,20 m.

URA: Vsake pol ure, to je ob 12,30, 13, 13,30, 14 itd.

SODO ALI LIHO ŠTEVILO NOVCEV: Liho. Če je število novcev v žepu sodo (npr. 10), je možno vzeti iz žepa 2, 4, 6, 8, 10 ali pa 1, 3, 5, 7, 9 novcev, in verjetnost, da ugane, je v obeh primerih enaka. Če pa je v žepu liho število novcev (npr. 11), je 6 možnosti, da izvleče liho število novcev, proti 5 možnostim, da izvleče sodo število novcev.

OBSOJENEC: Ne. Če kroglice zaznamujemo s številkami, ugotovimo, da je vsega skupaj 20 različnih možnih kombinacij. Od tega je samo ena možnost, da izvleče rabelj vse bele, prav tako samo ena možnost, da izvleče vse črne, pa devet možnosti, da izvleče dve beli in eno črno, in devet možnosti, da izvleče dve črni in eno belo. Torej je največ verjetnosti, da obsojenec ugane, če reče, da sta v rabeljvi pesti ali dve beli in ena črna, ali pa, da sta dve črni in ena bela.

MOŽ V MEGLI: Cestna tablica je bila prekratka.

BRINOVEC ALI KONJAK?

V družbi je pripovedoval Nace tole: „Sinoči sem zvrnil sedem kozarčkov brinovca oziroma konjaka, a takole: nikdar nisem spil konjaka neposredno pred konjakom ali neposredno za njim; en brinovec sem zvrnil med dvema konjakoma in en konjak med dvema brinovcema; tri brinovice sem spil enega za drugim; a le tri, ker začel sem s konjakom. Kaj sem spil na koncu: brinovec ali konjak?“

ŠTEVILČNA KRIZANKA

Izpolnite prazna mesta s številkami tako, da bodo v vodoravnih in navpičnih vrstah pravilni rezultati!

4	+		:		= 2
-		x		x	
	+		x		= 8
+		+		x	
	x		+		= 4
= 5		= 5		= 6	

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

NAŠA LUČ
Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz (Tel. 031 24 - 23 59).
Anton Miklavčič, Kappelleng. 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 0 47 62 - 3 34 62).
P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift. 6422 Stams, Tirol.
Alojzij Sterle, Kolonitzplatz 1, 1030 Wien 3.
„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.
Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I (za cerkvijo Am Hof).
Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).
Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).
Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.
Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.
Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Franc Bergant, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 02141 - 344045).
Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29 (Tel. 02132 - 6 26 76).
Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 89).
Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 80).
Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).
Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).
Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 - 38 21 74).
Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).
Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 42 74).
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).
Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Telefon 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50-44-15).
P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 / 2-19-55).